

IHC|CALAND

J A A R V E R S L A G 2 0 0 0

Technology Creating Value

Hoogtepunten van 2000	2
Bedrijfsprofiel	4
Preadvies van de Raad van Commissarissen	5
Overzicht van 2000 / Invloed op 2001	7
Aandeel ...houders	8
Operationeel verslag	10
Stuwende factoren en concurrentiepositie	19
Risicobeheersing	20
Groei	22
Bescherming	22
Gezondheid, veiligheid en zorg voor het milieu	23
Onderzoek en ontwikkeling	24
Personeelsbeleid	25
Financieel verslag	27
Vooruitzichten voor 2001	33
Gang van zaken bij de groepsmaatschappijen	35
Jaarrekening 2000	49
Geconsolideerd resultatenoverzicht	50
Geconsolideerd vermogensoverzicht	51
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	52
Grondslagen voor de jaarrekening	53
Toelichting bij het geconsolideerd resultatenoverzicht	55
Toelichting bij het geconsolideerd vermogensoverzicht	57
Vennootschappelijke balans	62
Vennootschappelijke winst- en verliesrekening	62
Toelichting bij de vennootschappelijke balans	63
Overige gegevens	65
Winstverdeling	65
Accountantsverklaring	65
Kerncijfers	66

Bijlage - Verklarende woordenlijst

'Technology creating value' is al jaren het motto van IHC Caland N.V. Daar de terminologie die wordt gebruikt om de technologie van de groep te omschrijven nogal gecompliceerd is, is een nadere uitleg op zijn plaats. Ook vereisen bepaalde producten een gedetailleerde beschrijving, die geen onderdeel zou moeten uitmaken van het jaarverslag van een bepaald jaar. Om er zeker van te zijn dat de belangrijkste vaktermen en producten duidelijk en begrijpelijk worden toegelicht, is voor het eerst een verklarende woordenlijst van technische vaktermen en product-beschrijvingen bij dit jaarverslag gevoegd.

Hogtepunten van 2000

Hogtepunten

Espadarte leasecontract – 5 jaar verlengd

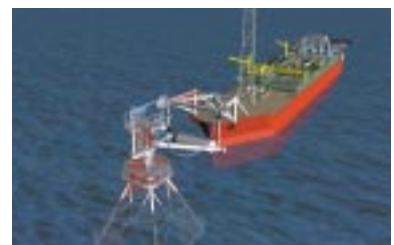
Belang in Sakhalin FSO uitgebreid naar 100%

Aflevering van de eerste grote Ro-Pax veerboot aan Strintzis, vóór de contractuele leverdatum en binnen de begroting

Verhuizing van SBM-IMODCO Inc. naar Houston

Opdracht voor een Soft Yoke Mooring Platform (SYMP) voor Shell's E.A.-veld, Nigeria

Wijzigingen in het management

*Espadarte produceert eerste olie –
20 maanden na opdracht*

*Beslissing om de Kuito FPSO uit
te breiden met additionele faciliteiten
om grotere volumes te kunnen
verwerken*

*Veel nieuwe opdrachten voor de
gespecialiseerde scheepsbouw*

*Behalen van het geprognostiseerde
jaarresultaat*

*Contract voor levering van
een nieuw te bouwen FPSO voor
Amenam*

*FEED studies voor twee grote
FPSO's*

*Opdracht om te beginnen met de
werkzaamheden voor de verhuur
van een 'generieke' FPSO*

IHC Caland N.V.

IHC Caland N.V. is de houdstermaatschappij van een groep van internationale industriële bedrijven die hoofdzakelijk werkzaam zijn als toeleverancier aan (1) de offshore olie- en gasindustrie, (2) de baggerindustrie en (3) de scheepvaartsector. De vennootschap is sinds 1965 genoteerd aan de Amsterdamse effectenbeurzen, maar de bouw van baggermaterieel heeft een historie van meer dan driehonderd jaar.

De offshore-activiteiten van de groep vingen aan in de jaren vijftig van de voorgaande eeuw toen de groep zich als pionier ontwikkelde op het terrein van SPM-systemen, dynamisch gepositioneerde boorschepen, zelfheffende booreilanden en zware offshore kranen. De offshore-activiteiten omvatten voornamelijk het ontwerpen, leveren en offshore installeren van drijvende overslagsystemen voor ruwe olie, en van drijvende productie-, opslag- en overslagsystemen (FPSO's/FSO's) voor de offshore olie- en gasindustrie. Hierin zijn ook begrepen ontwerp- en engineeringswerkzaamheden voor de offshore olie- en gasindustrie van een brede verscheidenheid aan producten zoals dynamisch gepositioneerde boorschepen, kraanschepen, pijpenleggers en zelfheffende en halfafzinkbare boorplatforms.

De groep is eveneens actief in het voor eigen rekening bouwen en exploiteren van F(P)SO's. Deze worden op lange termijn aan oliemaatschappijen verhuurd in diverse delen van de wereld (behalve op de Noordzee), altijd met inbegrip van de exploitatie. Behalve dat zij de initiator van dit concept is geweest, is de groep tevens marktleider met elf units in bedrijf.

Voorts is groep wereldmarktleider op het gebied van het ontwerpen en bouwen van 'custom-built'- en standaard baggermaterieel en is betrokken bij een breed scala van technologische activiteiten die essentieel zijn voor de ontwikkeling van deze marktpositie. Daarnaast heeft een aantal werven een uitstekende reputatie op het terrein van speciale 'custom-built' schepen met een hoge toegevoegde waarde, zoals Ro-Ro ferries, kabelleggers, offshore werkschepen en riviercruise-schepen.

Tenslotte is de groep ook betrokken bij het ontwerpen en leveren van hydraulische heihammers (zowel voor gebruik offshore als op land), zware transportsystemen en het ontwerp en de levering van infrastructuur voor luchthavengebouwen.

In de meeste van deze sectoren zijn de groepsmaatschappijen marktleider, zowel wat marktaandeel betreft, als technische expertise. De groep heeft een goede reputatie met betrekking tot het ontwikkelen van nieuwe kostenbesparende technische oplossingen voor de steeds wijzigende behoeften van haar opdrachtgevers, en beschikt over een groot aantal octrooien op het gebied van haar technologie.

De door de groepsmaatschappijen ontwikkelde producten worden onder eigen naam op de markt gebracht. Binnen een overeengekomen financieel en strategisch kader kennen de groepsmaatschappijen een hoge mate van zelfstandigheid. Samenhang wordt gecreëerd doordat zij alle in staat zijn elkaar te ondersteunen met hun specifieke kernvaardigheden. De groep kan met recht worden gekarakteriseerd als een 'niche player' op het gebied van de door haar gekozen bedrijfsactiviteiten.

Doelstelling en ondernemingsbeleid

Teneinde de optimale inzet van bedrijfsmiddelen en de vaststelling van prioriteiten te garanderen, heeft de Raad van Bestuur de doelstelling van de groep als volgt omschreven:

De doelstelling van IHC Caland is marktleider te zijn in de gekozen bedrijfsactiviteiten en daarbij op lange termijn een rendement op het geïnvesteerd vermogen te behalen dat substantieel hoger is dan de vermogenskostenvoet. Aldus wordt ernaar gestreefd waarde te creëren voor haar werknemers en andere 'stakeholders' en aandeelhouders een rendement op hun belegging te bieden dat in redelijke verhouding staat tot het hiermede gepaard gaande risico en aldus ook de continuïteit en de zelfstandigheid van de onderneming te waarborgen.

BESTUUR VAN DE VENNOOTSCHAP

Raad van Commissarissen *)

H. Langman, voorzitter (1931)
J.M.H. van Engelshoven, vice-voorzitter (1930)
A.P.H. van Baardewijk (1936)
J.D. Bax (1936)
D. Goguel-Nyegaard (1935)
A.G. Jacobs (1936)

*) Voor achtergrondinformatie: zie pagina 47 en 48.

Raad van Bestuur

J.J.C.M. van Dooremalen, president-directeur (1944, Nederlands) **)
G. Docherty, financieel directeur (1948, Brits) **)
D. Keller, directeur offshore (1946, Frans) **)
F. Blanchelande, directeur (1949, Frans)
D.J. van der Zee, directeur (1948, Nederlands)

***) Bestuurder.

Preadvies van de Raad van Commissarissen

Preadvies

Werkzaamheden van de Raad van Commissarissen

Wij kwamen in het afgelopen jaar vijfmaal in vergadering bijeen, waarbij wij intensief met de Raad van Bestuur overleg voerden omtrent ontwikkelingen in de groep en in de markten. Een aantal van deze vergaderingen vond plaats bij de werkmaatschappijen van de groep, zodat wij met de activiteiten van de groepsmaatschappijen vertrouwd konden blijven en ter plaatse met het management en de staf over de gang van zaken van gedachten konden wisselen.

Naast deze reguliere vergaderingen kwam de raad diverse malen ad hoc bijeen ter bespreking van specifieke onderwerpen met de Raad van Bestuur. Buiten de aanwezigheid van de directie werden gedurende het jaar zaken besproken zoals de samenstelling van de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur, bezoldiging van de Raad van Bestuur en het functioneren van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen.

Evenals in voorgaande jaren waren onze vergaderingen in belangrijke mate gericht op de bespreking en de goedkeuring van het door de Raad van Bestuur opgestelde operationeel plan en de daaropvolgende kwartaalrapportages, waarin ondermeer gedetailleerde inschattingen van de markten, strategieën, de verwachte omvang van nieuwe opdrachten, de verwachte winst en kasstroom aan de orde kwamen.

Op deze wijze konden wij beoordelen in hoeverre de feitelijke ontwikkelingen overeenstemden met de plannen en budgetten, wat de consequenties van eventuele afwijkingen waren, en welke maatregelen de Raad van Bestuur nam. Ook de aan de activiteiten verbonden risico's en het interne systeem om deze risico's te beheersen vormden regelmatig onderwerp van bespreking. Bovendien bespraken wij de interne controlesystemen met de accountants bij het vaststellen van de jaarrekening.

Aanbieding jaarrekening

Wij bieden u hierbij de jaarrekening aan, welke is opgesteld door de Raad van Bestuur en door ons vastgesteld na bespreking met de externe accountants. Deze jaarrekening, welke is ondertekend door de bestuurders en de leden van de Raad van Commissarissen, omvat:

- het geconsolideerde resultatenoverzicht over 2000
- het geconsolideerde vermogensoverzicht per 31 december 2000
- het geconsolideerde kasstroomoverzicht,

en de toelichting bij deze overzichten en

- de balans van IHC Caland N.V. per 31 december 2000
- de winst- en verliesrekening van IHC Caland N.V. over 2000

en de toelichting hierop.

De jaarrekening is gecontroleerd en van een goedkeurende verklaring voorzien door KPMG Accountants N.V. Wij adviseren u:

- de jaarrekening zoals vastgesteld goed te keuren en de winstbestemming vast te stellen als vermeld in het verslag van de Raad van Bestuur, waaronder begrepen een dividend in contanten van NLG 3,- (€ 1,36) per gewoon aandeel;
- aan de bestuurders en de Raad van Commissarissen decharge te verlenen voor hun taakuitoefening in 2000 voor zover die blijkt uit de jaarrekening, het jaarverslag en de stukken die daarbij zijn gevoegd, alsmede de toelichting daarop in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Onder voorbehoud van instemming met dit voorstel zal vanaf 21 juni 2001 NLG 3,- (€ 1,36) dividend op de gewone aandelen van NLG 2,- betaalbaar worden gesteld.

Het dividend kan naar keuze van de aandeelhouder geheel in contanten dan wel in aandelen worden opgenomen. Op de agenda van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van IHC Caland N.V., welke vergadering op 8 juni 2001 gehouden zal worden, staan nadere gegevens vermeld onder punt 5 alsmede de toelichting daarop.

Samenstelling van de Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen is van oordeel dat deze op zodanige wijze is samengesteld, dat de bij de wet vereiste taken van onafhankelijk toezicht en advies naar behoren kunnen worden vervuld. De raad acht het, mede gezien de omvang en de werkwijze van IHC Caland, niet aan de orde afzonderlijke commissies in het leven te roepen voor het toezicht op specifieke onderwerpen, waaronder de accountantscontrole en de bezoldiging van het management, zoals dat in het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten gebruikelijk is.

De honorering van de leden van de Raad van Commissarissen is niet afhankelijk van het resultaat van de vennootschap. De leden van de raad ontvangen een vaste honorering en onkostenvergoeding en onderhouden geen zakelijke relaties met de vennootschap.

Met uitzondering van de heer J.D. Bax, die als voormalig bestuurder nog optierechten heeft, bezit geen van de leden van de Raad van Commissarissen op 30 maart 2001 aandelen, of rechten op aandelen in IHC Caland N.V.

Mutaties in de samenstelling van de Raad van Bestuur

In het afgelopen jaar hebben zich wijzigingen voorgedaan in de samenstelling van de Raad van Bestuur. Aanleiding hiervoor was het terugtreden van de

president-directeur de heer C.A. de Ruyter. De Raad van Commissarissen besloot als zijn opvolger aan te wijzen de heer J.J.C.M. van Dooremalen, president-directeur van IHC Holland, sinds 1994 lid van de Raad van Bestuur en sedert 1998 bestuurder van IHC Caland N.V. Naast de algehele leiding zal de heer Van Dooremalen de supervisie houden over de bagger- en overige gespecialiseerde scheepsbouwactiviteiten.

De Raad van Commissarissen benoemde tevens de heer D. Keller, lid van de Raad van Bestuur sinds 1993, tot statutair directeur van IHC Caland N.V.; de heer Keller heeft de algehele verantwoordelijkheid voor alle offshore activiteiten.

Tenslotte is de heer D.J. van der Zee tot de Raad van Bestuur toegetreden, waarin hij verantwoordelijk zal zijn voor alle offshore engineering- en projectuitvoeringsactiviteiten.

Mutaties in de samenstelling van de Raad van Commissarissen

Aan het einde van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders zal de heer Van Baardewijk aftreden, zoals bepaald in artikel 19 lid 1 van de statuten. De heer Van Baardewijk stelt zich beschikbaar voor herbenoeming. Gezien zijn uitgebreide ervaring en zijn uitermate waardevolle bijdrage gedurende de afgelopen jaren stelt de Raad van Commissarissen voor de heer Van Baardewijk te herbenoemen.

Tenslotte

De Raad van Commissarissen spreekt hierbij zijn waardering en dankbaarheid uit aan de Raad van Bestuur van IHC Caland, de directies van de groepsmaatschappijen en alle medewerkers voor hun ondernemerschap, doorzettingsvermogen, vakbekwaamheid en inzet welke onontbeerlijk zijn voor het bereiken van de goede resultaten in 2000, waardoor de Raad van Commissarissen de toekomst vol vertrouwen tegemoet ziet.

Schiedam, 30 maart 2001

Raad van Commissarissen

H. Langman, voorzitter

J.M.H. van Engelshoven, vice-voorzitter

A.P.H. van Baardewijk

J.D. Bax

D. Goguel-Nyegaard

A.G. Jacobs

Overzicht van 2000

INVLOED OP 2001

(€ mln.)	1999	2000	Wijziging	%	Opmerkingen
Nettowinst	69,5	75,2	5,7	8,2	In lijn met voorspellingen
Per aandeel (€)	2,51	2,68	0,17	6,8	Verwaterd door stockdividend/opties
EBIT *	85,6	99,7	14,1	16,4	Toegenomen leasevloot
EBITDA *	148,3	184,8	36,5	24,6	Toegenomen leasevloot
Enterprise value (EV) *	1136,3	1570,2	433,9	38,2	Waardering aandeel/groei
EV : EBITDA	7,7	8,5	0,8	10,4	Nog beneden sectorgemiddelde
Netto-omzet	1229,2	827,7	(401,5)	(32,7)	Lagere afleveringen offshore
EBIT : netto-omzet (%)	7,0	12,0	5,0		Normalere marges/toename leasevloot
Kasstroom	132,1	160,2	28,1	21,3	Winst en afschrijvingen leasevloot gestegen
Per aandeel (€)	4,78	5,71	0,93	19,5	Verwaterd door stockdividend/opties
Liquide middelen, effecten	199,2	269,3	70,1	35,2	Kasstroom/lagere investeringen in FPSO's/FSO's
Investeringen in materiële vaste activa	231,0	214,1	(16,9)	(7,3)	Voltooiing van bestaande units
Eigen vermogen	339,1	394,8	55,7	16,4	Ingehouden winst/stockdividend
Geïnvesteed vermogen	680,0	827,9	147,9	21,8	Als boven, plus langlopende schuld in US\$
ROCE (%) *	14,9	13,3	(1,6)		Bouw lease FPSO/weinig turnkey opdrachten
Langlopende schulden : eigen vermogen (%)	94	104	10		Financiering van leasevloot
Nieuwe opdrachten					
– Offshore	113,9	615,3	501,4	440,2	Inclusief verlenging Espadarte lease (€ 250)
– Bagger-/scheepsbouw	717,0	773,2	56,2	7,8	Nieuw record – invloed door afschaffen subsidie
Orderportefeuille					
– Offshore	1311,9	1773,9	462,0	35,2	81% van het cijfer van 2000 betreft leasevloot
– Bagger-/scheepsbouw	857,2	1075,2	218,0	25,4	Werven bezet tot in 2002
Koers aandeel (€) 31/12	36,25	50,00	13,75	37,9	Koersherstel – marktsentiment
AMX-index	655,4	604,4	(51,0)	(7,8)	
Marktkapitalisatie *	1002,9	1409,2	406,3	40,5	Zie Koers aandeel
Voorgesteld dividend (€)	1,27	1,36	0,09	7,1	50% van de nettowinst

* Zie Verklarende woordenlijst.

INVLOED OP 2001

Financieel

Aan het begin van 2001 zijn elf van de twaalf F(P)SO-eenheden operationeel en onder contract. Dit biedt een solide basis voor de winst en de kasstroom. Het turnkey segment van de offshore was in 2000 flauwer dan verwacht en zal dan ook slechts in beperkte mate bijdragen aan de resultaten over 2001.

In de bagger- en overige gespecialiseerde scheepsbouwsector wordt een met het jaar 2000 vergelijkbaar beeld verwacht.

Vooropgesteld dat er zich geen grote onvoorziene problemen aandienen, verwacht de directie in 2001 een winst te behalen van tenminste € 75 miljoen (€ 2,68 per aandeel).

Er wordt een bescheiden toename van de kasstroom voorzien.

Marktomstandigheden

In beide markten waarin de groep opereert zal de vraag naar verwachting hoog zijn. Er wordt voor 2001 een bijna recordstijging van de E/P budgetten voorspeld. Naar verwachting zal een groot aantal opdrachten worden aanbesteed, waarvan de groep een behoorlijk aandeel verwacht te verwerven. Het lijkt erop dat de vaak genoemde stagnatie van de stroom van projecten langzamerhand wordt doorbroken, met name in West-Afrika. In de bagger-/gespecialiseerde scheepsbouwsector is de laatste jaren sprake geweest van een stabiele marktontwikkeling en deze wordt ook voor 2001 verwacht. De samenstelling van het productenpakket heeft echter een aanzienlijke verandering ondergaan, van een periode met nadruk op jumbo hopperzuigers, naar de huidige mix van (middel)grote, breed inzetbare zuigers afgewisseld met Ro-Pax veerboten en diverse offshore schepen.

Aandeel... houders

Algemeen

Op 22 september 2000 fuseerden de aandelenbeurzen van Parijs, Brussel en Amsterdam, waarmee Euronext N.V., de eerste Europese beurs, werd gevormd. Er werden twee nieuwe indexen geïntroduceerd, de Euronext 100, gevormd door de 100 grootste bedrijven, en de Next 150 index, die logischerwijs bestaat uit de volgende 150 bedrijven. De selectie van de bedrijven voor iedere index gebeurt op basis van de marktkapitalisatie en minimum verhandelbaarheid. IHC Caland N.V. is opgenomen in de Next 150 index. IHC Caland N.V. blijft opgenomen in de AMX-index met een wegingspercentage van 5,8% per 1 maart 2001. Op 31 december 2000 waren 28.184.612 aandelen van NLG 2,- uitgegeven. Aan de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders zal worden voorgesteld de nominale waarde om te zetten in € 1,- per aandeel.

Op de Euronext Amsterdam Derivative Markets worden opties op IHC Caland aandelen verhandeld.

Aandeelhouders

Op grond van de Wet Melding Zeggenschap in ter beurze genoteerde vennootschappen hebben de volgende meldingen plaatsgevonden: College Retirement Equities Fund, New York, en General Electric Company, Connecticut, met respectievelijk een belang van 5,6% en van 7,7% in IHC Caland.

Daarnaast bezit personeel van de groep in het kader van het Aandelenplan voor het personeel circa 200.000 aandelen in IHC Caland N.V.

Het belang van Nederlandse investeerders en particuliere beleggers blijft teruglopen. De aandelen zijn momenteel bijna geheel in handen van overwegend Engels-Ameri-

kaanse institutionele beleggers. De spreiding van IHC Caland aandelen ultimo 2000 is naar schatting als volgt:

%	Nederland	Buiten Nederland	Totaal
Particuliere beleggers	5	1	6
Overige *	7	87	94
Totaal	12	88	100

* *Investeringsmaatschappijen, institutionele beleggers en buitenlandse banken.*

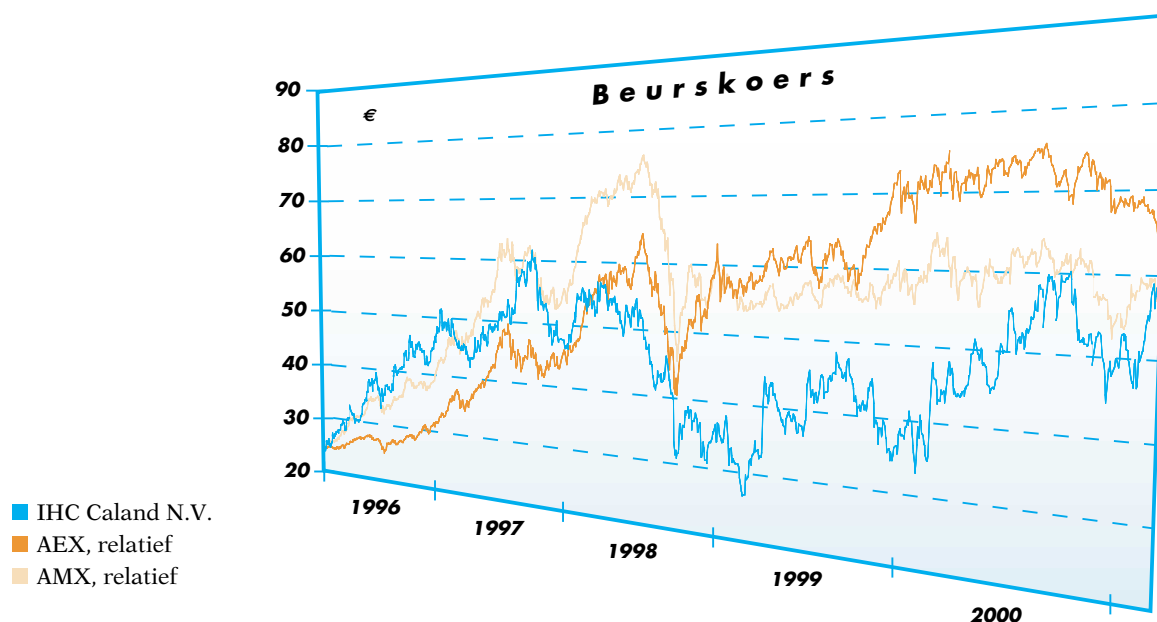
Financieel

Voor uitgebreide informatie over het aantal uitgegeven aandelen, alsmede diverse statistische gegevens per aandeel, zie pagina 66.

Actuele informatie over het aandeel IHC Caland is te vinden op de website: www.ihccaland.nl.

	Omzet in aantallen*	In % van uitgegeven aandelen	Hoogste koers in €	Laagste koers in €
1995	27.436.970	57,78	25,00	15,25
1996	33.109.615	65,88	46,74	23,78
1997	48.244.140	89,89	62,17	41,97
1998	40.705.933	74,83	57,72	29,95
1999	58.400.791	106,23	49,20	26,40
2000	48.417.797	86,82	61,40	31,00

* *In dubbelstelling (zowel aankoop- als verkooptransactie).*

De volgeladen Espadarte FPSO. Let op de turret en de swivel stack – 70 meter hoog – op het voordek. Deze unit werd enkele weken vóór de contractuele leverdatum opgeleverd, hetgeen betekent dat de eerste olie 20 maanden na het tekenen van het contract werd geproduceerd.

OVERZICHT VAN DE ONTWIKKELINGEN IN DE BELANGRIJKSTE MARKTEN VAN DE GROEP IN 2000

De offshore olie- en gasindustrie Veldontwikkeling

Marktanalyse

Een olieprijs boven de US\$ 25 per vat heeft in 2000 gezorgd voor een grote versnelling in de upstream sector van de olie- en gasindustrie.

Een aantal grote diep water vondsten die gedurende lange tijd in de ijskast zijn gebleven, wachtend op betere economische omstandigheden, worden nu in ontwikkeling gebracht. In de tweede helft van het jaar bereikte het aantal aanbiedingen een nog niet eerder bereikt niveau en de verwachting is dat dit gedurende het jaar 2001 zal voortduren.

Aan het einde van het jaar was de groep betrokken bij een aantal grote F(P)SO-projecten of delen daarvan. De activiteiten hadden betrekking op de volgende fasen: kwalificatie, offerte en contract onderhandelingen. Deze uitbarsting in offertes viel gelukkig samen met het feit dat personeel beschikbaar kwam na voltooiing van de Kuito FPSO, de Espadarte FPSO en de Yetagun FSO. Daarnaast is SBM-IMODCO in Houston uitgebreid om afmeersystemen en FPSO projecten uit te kunnen voeren. SBM-IMODCO is begin 2000 van Californië naar Houston verhuisd, omdat Houston een betere locatie is voor de offshore olie- en gasindustrie.

Hoewel de groep de laatste jaren al sterk betrokken was bij diep water ontwikkelingen, met name in Brazilië, is het vermeldenswaard dat bijna alle offshore projecten die in 2000 op de markt kwamen betrekking hebben op diep of ultra-diep water velden, voornamelijk in West-Afrika en Indonesië.

Op gevaar af de zaken te simpel voor te stellen, kunnen de offshore diep water veldontwikkelingen in de volgende hoofdcategorieën worden ingedeeld:

- Aansluiting op bestaande infrastructuur.
- Autonome oplossingen:
 - Productie platform + FSO(s)
 - FPSO voor de levensduur van het veld op turnkey basis
 - Lease- en exploitatie FPSO.

De genoemde oplossingen kunnen worden uitgevoerd op basis van:

- Productieputten op de zeebodem of
- Productieputten met controlemiddelen aan de oppervlakte.

Dit onderdeel van het rapport geeft aan hoe de groep zijn productenpakket zal aanpassen en uitbreiden en hoe de commerciële strategieën op basis van de marktontwikkelingen worden bepaald en aangepast.

Aansluiting op bestaande infrastructuur

Wanneer er in de buurt van het nieuw gevonden veld productiefaciliteiten aanwezig zijn, die voldoende capaciteit hebben, kan dit nieuwe veld op deze productiefaciliteiten worden aangesloten via op de zeebodem of boven water gecontroleerde productieputten, verzamelputten en pijpleidingen. Dit concept wordt tot nu toe voornamelijk toegepast op de Noordzee en in de golf van Mexico, maar ook in West-Afrika ontstaan toepassingen hiervan, bijv. voor Blok 14 en Blok 17 in Angola.

De grote en complexe Kuito FPSO, 'spread moored' ongeveer 70 zeemijl uit de Angolese kust.

Aansluiting vanaf productieputten op de zeebodem

In dit geval speelt de groep geen rol in de ontwikkeling, met uitzondering van de situatie waarin de groep de ontvangst- en productiefaciliteit in eigendom heeft en exploiteert. De nieuwe aansluiting kan aanpassingen en levensduurverlenging van deze eenheid vereisen, zoals nu wordt onderzocht voor de Kuito FPSO om toekomstige productie van Benguela-Belize en andere nabijgelegen velden te kunnen opvangen.

Aansluiting vanaf productieputten met controlemiddelen aan de oppervlakte

De groep is vast van plan om concurrerend te zijn op de markt voor drijvende eenheden met controle van de productieputten boven het zeeoppervlak. Boven water productieputten kunnen erg interessant zijn als het reservoir toestaat dat er meerdere putten vanaf een centraal punt worden geboord. Voor deze toepassing is

het concept van een in verticale beweging beperkt drijvend platform ontwikkeld (SCF) en dit zal door de groep op 'turnkey' basis aan de industrie worden aangeboden. De SCF vervult de functies van een satelliet platform en biedt mogelijkheden voor putonderhoud.

Autonome oplossingen

Drijvend productieplatform + FSO(s)

Zo nu en dan kiezen oliemaatschappijen voor een oplossing waarbij de productiefaciliteiten op een drijvend ponton worden geïnstalleerd, waarbij de geproduceerde olie en het gas worden geëxporteerd naar een nabijgelegen FSO. Deze oplossing kan worden gekozen voor zeer grote en ingewikkelde productie-eenheden zoals dat het geval is bij de Elf Nkossa productiefaciliteiten in Kongo, waar het drijflichaam een betonnen bak is met afvoer naar respectievelijk een LPG FSO en een olie FSO, beide verhuurd en geëxploiteerd door SBM. Deze oplossing wordt ook gebruikt op vele Petrobras velden, waarbij de pontons vaak omgebouwde 'semi-

Een computertekening van de FSO voor het Amenam-veld.

submersibles' zijn en de FSO's omgebouwde tankers, afgemeerd aan door de groep geleverde CALM boeien, het geproduceerde gas wordt per pijpleiding naar de kust gebracht (Marlim en Roncador velden). IHC Caland wil zijn marktpositie voor FSO's behouden onder voorwaarde dat er contracten op redelijke condities kunnen worden verkregen zoals dat het geval is voor de beide Nkossa FSO's die verhuurd zijn aan Elf Kongo, en voor de FSO die nu wordt gebouwd voor Amenam en die verkocht is aan Elf Nigeria.

Wat betreft de productiefaciliteiten op pontons gebeurt het vaak dat de oliemaatschappij kiest voor de mogelijkheid om in een vroeg stadium een contract af te sluiten om daarna met de aannemer de veldontwikkeling tijdens de ontwerpfase verder te optimaliseren. Om dit te kunnen doen worden grote projectteams geformeerd, die in deze definitie- en optimaliseringsfase een aanzienlijke

hoeveelheid manuren spenderen (in de orde van meer dan een miljoen). De groep is niet van plan dit soort arbeidsintensieve projecten zelfstandig aan te pakken, maar zal aan (of in samenwerking met) de gekozen aannemer delen van de faciliteiten aanbieden.

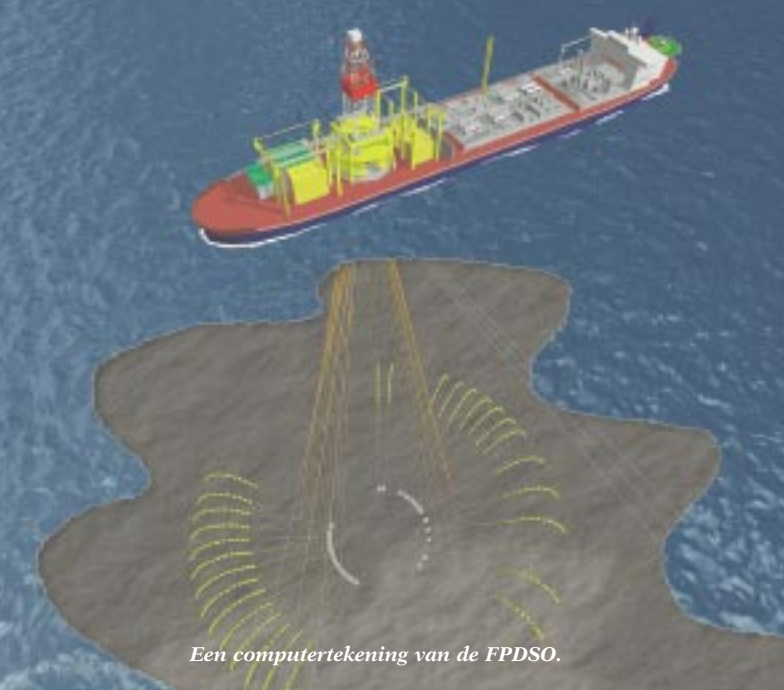
FPSO voor de gehele levensduur van een veld (op verkoop- of huurbasis)

De meeste oplossingen voor de gehele levensduur van grotere reservoirs zijn nu gebaseerd op het FPSO concept (Shell CNS en Bonga, Elf Girassol en Dalia, BP Schiehallion, Petro Canada Terra Nova). Voor zulke projecten zijn de klanten in de meeste gevallen grote oliemaatschappijen die graag volledig greep houden op de ontwerp- en bouwactiviteiten en vaak ook nog doorgaan met de verdere definiëring van het project gedurende de ontwerpfase zoals hiervoor omschreven. Ook in dit geval is het beleid van de groep op dit moment om zich niet op dit soort arbeidsintensieve projecten te richten, maar om zich te concentreren op de verkoop van componenten van het productiesysteem, zoals het schip, het afmeersysteem en drijvend satelliet platform (SCF), etc.

Op iedere gedragslijn bestaan er echter uitzonderingen. Zo is de groep nu een aanbieding aan het maken voor een grote en complexe faciliteit die moet voldoen aan veeleisende specificaties en o.a. een volledige LPG fractioneringstrein met voorbehandeling omvat. De groep ziet dit project als een mogelijkheid om zijn kunnen te tonen en om bij de groep van geaccepteerde hoofdaannemers, die dit soort ambitieuze productiesystemen kan leveren te gaan behoren. De directie is van mening dat de offshore verwerking van gas een zeer belangrijke rol zal gaan spelen in de toekomst van de olie- en gasindustrie. De 'turnkey' aanbieding voor dit project zal in het tweede kwartaal van 2001 worden uitgebracht.

Wanneer faciliteiten voor de levensduur van een veld worden aangevraagd op basis van een functionele specificatie, zal de groep, gebruik makend van haar unieke ervaring in het maken van doelmatige ontwerpen, zeker een aanbieding doen op basis van een vaste prijs voor ontwerp, inkoop, bouw en installatie (EPIC).

Het is vermeldenswaard dat de grote diepwater velden een nieuwe markt voor olie-exportsystemen creëren. In gebieden waar de omgevingscondities redelijk vriendelijk zijn, zullen de grote FPSO's over het algemeen met behulp van gespreide ankerlijnen in een bepaalde positie worden afgemeerd in tegenstelling tot het afmeren via een 'turret' (waarbij het schip kan draaien en een zo gunstig mogelijke positie kiest ten opzichte van de krachten die door wind en golven worden uitgeoefend). Dit maakt het afmeren van transporttankers in de buurt van de FPSO veel gevaarlijker en de meeste klanten zullen eisen dat export van de olie gebeurt via een veiliger verlaadsysteem (Bonga, Kizomba en Girassol). Deze diep water exportsystemen bestaan uit een zwevende exportleiding (mid-water pijp) en een diep water CALM boei.

Een computertekening van de FPDSO.

De groep beschouwt dit als een nieuwe uitdaging en heeft de zwevende pijp en de diep water CALM boei ontwikkeld om op deze groeiemarkt in te kunnen spelen.

In gebieden waarin de omgevingscondities ruwer zijn, zoals Brazilië, Australië en het noordelijk deel van de Atlantische Oceaan zullen grote 'turret' afmeersystemen nodig blijven en de groep wil hierin haar marktaandeel behouden.

Geïntegreerde boor- en productiesystemen

De groep heeft een nieuw concept voor een FPSO ontwikkeld die naast zijn bewezen functies van verwerking, opslag en afvoer ook de mogelijkheid biedt om vanaf de FPSO te boren en putten op de FPSO (boven het zeeoppervlak) af te werken en te onderhouden. Dit product (FPDSO) wordt nu gepromoot als een aantrekkelijke optie voor de ontwikkeling van reservoirs met een gecompliceerde structuur. Omdat deze FPDSO een geïntegreerd dek heeft voor de afwerking van productieputten, kan hiervoor alleen een gespreid ankersysteem met een vaste positie worden gebruikt en vervalt de mogelijkheid om een 'turret' te gebruiken die de invloed van golf- en windkrachten kan minimaliseren.

Tevens brengt de groep samen met Kvaerner Noorwegen een aangepast FPDSO systeem op de markt waarbij de boorfunctie voor onderzeese productieputten wordt gecombineerd met de meer traditionele FPSO-functies. Deze FPDSO wordt wel middels een 'turret' afgemeerd en kan dus in ruwere omgevingscondities worden gebruikt dan het vorige concept.

Beide concepten zijn in samenwerking met booraanemers ontwikkeld en gepresenteerd aan de industrie, aangezien de groep niet voldoende kennis van boortechnologie in huis heeft.

Verhuur en exploitatie van FPSO oplossingen voor gefaseerde ontwikkeling van grote velden of voor de volledige operationele levensduur van middelgrote velden

Dit is het deel van de markt waar de groep zich het

meest thuis voelt. Voorbeelden van dit soort projecten zijn:

- Petrobras – Marlim, Espadarte en Albacora
- Chevron – Tantawan en Kuito
- Exxon – Generic enz.

De reden waarom IHC Caland excelleert in deze sector is omdat het de enige groep is die de technologie en ervaring in huis heeft om een complete FPSO te leveren, installeren en exploiteren.

De groep biedt het volgende:

- scheepsontwerp voor de ombouw van bestaande tankers of voor nieuw te bouwen tankers;
- ontwerp van het afmeersysteem, inclusief het ontwerp van de grootste en meest geavanceerde 'turrets';
- ontwerp van zeer complexe productie- en utiliteitsfaciliteiten;
- complete directievoering voor 'turnkey' projecten, inclusief het aansturen van toeleveranciers en scheepswerf;
- verzorgen van de installatie, inclusief voorbereiding en materieel. SBM bezit een eigen installatieschip en ROV's (onderwaterrobots) die buitengaats nodig zijn;
- testen, opstarten en exploiteren van de FPSO gedurende de verhuurperiode (alle sleutelposities voor de exploitatie van de FPSO worden bezet door SBM-staf);
- de sterke financiële positie van de groep en de ervaring in het verzorgen van projectfinanciering in de meest moeilijke omstandigheden.

De markt voor deze systemen ligt voornamelijk in het Zuidelijk deel van de Atlantische Oceaan en in het Verre Oosten. Misschien komt er binnenkort echter beweging in de Golf van Mexico waar BP voorstelt om een FSO te gaan gebruiken het Mardi Gras veld. Dit zou voor de komende jaren een nieuwe mogelijkheid voor hoogwaardige omzet in onze nichemarkt kunnen betekenen.

Ondanks de toename in de vraag naar deze systemen

De twee CALM-boeien voor CPC (Caspian Pipeline Consortium) die buitengaats bij Novorossiysk, Rusland, zijn geïnstalleerd.

stonden de prijzen aan het einde van het jaar 2000 nog steeds onder druk. De verwachting is echter, dat er gedurende 2001 mogelijkheden ontstaan om het prijsniveau en de kwaliteit van de contracten te verbeteren. Gezien het voorziene aantal en de grootte van nieuwe projecten, wordt er verwacht dat de groep in staat zal zijn haar bestaande capaciteit te vullen en de kansen zal benutten om een aanzienlijke autonome groei te realiseren. De strategische samenwerkingsverbanden met Sonangol in Angola en met de Italiaanse aannemer Saipem zullen naar verwachting bijdragen aan verdere succesvolle groei. De groep zal qua strategie haar aandacht op het technologisch veeleisende deel van de markt blijven richten, met speciale aandacht voor projecten waarbij grote hoeveelheden gas moeten worden behandeld en verwerkt, bijvoorbeeld voor LPG-productie. Van dit deel van de markt verwachten wij dat de drempel voor nieuwe spelers nog een aantal jaren hoog zal blijven wat tot gevolg zal hebben dat er voor de koplopers goede resultaten te behalen zijn.

Concurrentie

In het oorspronkelijke marktsegment van de IHC Caland's offshore-sector, in wezen alle producten die gerelateerd zijn aan afmeertechnologie, is door een aantal nieuwkomers de concurrentie toegenomen.

De huidige situatie is als volgt:

- voor grote en complexe 'turrets' zijn de concurrenten: Tentech en APL (een dochteronderneming van Statoil) met haar STL/STP concept, beide uit Noorwegen, Bluewater uit Nederland, en Sofec uit de VS;
- voor eenvoudige 'turrets', de eerder genoemden plus LMC uit Londen (alleen ontwerp) en Nortrans uit Singapore dat ook tracht grotere en complexere systemen binnen te halen;
- voor CALM verlaadsystemen – Sofec en Bluewater samen met APL die nu een onderwater-oplossing aanbiedt voor diepwater. Andere bedrijven zoals LMC uit Londen lukt het soms om zich voor een offerte te kwalificeren en dan mee te doen in de concurrentiestrijd.

Voor de leveringscontracten voor FPSO's of productiepontons voor de ontwikkeling van zeer grote velden geldt zoals al eerder is genoemd, dat de groep zich voornamelijk richt op de levering van onderdelen voor deze systemen. De belangrijkste concurrenten voor levering van zowel componenten als complete systemen zijn de grote aannemers zoals Brown & Root, ABB en Kvaerner en gelegenheidsconsortia met bedrijven als Moddec, Bouygues Offshore, Stolt Offshore, Aker, Technip, Fluor, Amec en scheepswerven in het Verre Oosten. Slechts in

SBM's 'Oude dame', de FPSO II, nog steeds in productie in ultra diep water.

uitzonderlijke gevallen zal de groep het voortouw nemen voor dit soort grote projecten. Wel wil de groep deelnemen als consortiumpartner van een of meer van de voornoemde bedrijven met als doel delen van het project te leveren.

In deze zeer turbulente markt is de keuze van partners delicaat en kritisch. Aspecten die moeten worden gewogen zijn politieke invloed, kundigheid en betrouwbaarheid, maar ook de bereidheid van de gekozen partner om concurrerend aan te bieden; dit is moeilijk vast te stellen wanneer er nog geen goed gedefinieerd project is. Jammer genoeg moet de partnerkeuze vaak een aantal maanden voordat de offerte wordt uitgebracht worden gemaakt, zodat het erg moeilijk is om er zeker van te zijn dat de juiste keuze wordt gemaakt.

Op de markt van FPSO's voor lease en exploitatie is er nog steeds een beperkte maar substantiële groep van concurrenten voor de complexe systemen. Hiertoe behoren Modec uit Japan, Bluewater uit Nederland, Maersk Contractors uit Denemarken, PGS uit Noorwegen (eigenaar van Golar Nor), en Nortrans. Tot nu toe heeft Nortrans nog geen complexe systemen op de markt gebracht, maar het bedrijf is onlangs door Prosafe uit Noorwegen opgekocht die de noodzakelijke technologie en financiële draagkracht kan inbrengen. Voor de eenvoudiger systemen blijft de concurrentie groeien voornamelijk vanwege het feit dat een aantal tankerreders een mogelijkheid ziet de economische levensduur van hun oudere tankers te verlengen door deze te gebruiken als F(P)SO.

Zoals gezegd, het concurrentievoordeel van de groep is het in huis hebben van alle vaardigheden die nodig zijn voor het ontwerp, bouwen, installeren en exploiteren van een FPSO. Dit is het meest relevant voor de complexere eenheden, waar de opdrachtgevers relevante ervaring en getraind personeel eisen. Dit concurrentievoordeel heeft

minder gewicht (of is misschien wel een nadeel) bij minder veeleisende opdrachtgevers die naar een goedkope oplossing zoeken en zich de risico's op langere termijn van deze minimalistische aanpak niet realiseren. Het mag dan ook geen verrassing zijn als zo nu en dan een opdracht voor een eenvoudiger systeem in een straatgevecht wordt verloren.

Uitvoeren van leasecontracten met partners

Oorspronkelijk ging de groep achter lease- en exploitatiecontracten aan voor systemen die volledig eigendom zijn. In toenemende mate wordt nu in samenwerking met partners op lease- en exploitatiecontracten aangeboden. De partners zijn dan verantwoordelijk voor een vooraf afgesproken deel van het project zoals ontwerp, bouw of ombouw van een tanker naar een F(P)SO en/of de installatie buitengaats. Zij worden ook mede-eigenaar. Redenen die het aantrekkelijk kunnen maken om mede-eigenaren te hebben zijn (1) toegang krijgen tot noodzakelijke technische en operationele expertise die binnen de groep niet beschikbaar is, (2) beslag kunnen leggen op een tanker in aanbouw teneinde de gevraagde opleverdatum te kunnen halen, (3) het verminderen van commerciële risico's met name voor systemen waarbij de initiële leaseperiode betrekkelijk kort is, (4) gebruik maken van de voorkeur van een opdrachtgever voor een bepaald bedrijf dat slechts over een deel van de vaardigheden beschikt die nodig zijn voor de levering en installatie van een FPSO.

Uitgaande van deze filosofie heeft de groep in 1998 een exclusieve overeenkomst met Sonangol, de nationale oliemaatschappij van Angola, afgesloten om gezamenlijk F(P)SO lease- en exploitatiecontracten buitengaats Angola te verwerven. Er zijn daar een groot aantal velden in ontwikkeling waarbij gebruik gemaakt kan worden van F(P)SO's. De FPSO voor Chevron's Kuito-veld is het eerste succesvolle project als gevolg van deze overeenkomst. De groep is er optimistisch over dat de Sanha LPG FPSO op schema ligt voor een volgend soortgelijk project. Daarnaast is de groep in januari 1999 met de Italiaanse aannemersgroep Saipem overeengekomen om gezamenlijk diep water projecten uit te voeren waarbij FPSO's op lange termijncontracten worden aangeboden aan oliemaatschappijen. Deze samenwerking biedt meer dan de reeds genoemde voordelen van mede-eigenaarschap. Er kan aanvullend concurrentievoordeel worden behaald omdat de groep toegang krijgt tot de kennis en het materieel waarover Saipem beschikt en dat nodig is voor installatie van FPSO's in diep en ultra-diep water.

Van de huidige elf lease- en exploitatiecontracten van de groep worden er vijf met een partner uitgevoerd, (de FSO voor LPG voor Elf Congo's Nkossa-veld, de FPSO voor Agip's Aquila-veld, de FPSO voor JVPC's Rang Dong-veld, de FSO voor Premier's Yetagun-veld en de FPSO voor Chevron's Kuito-veld).

Een door SBM ontwikkeld MAG anker, dat kan worden geoptimaliseerd voor specifieke omgevingscondities.

Transport en distributie

De economische groei in een groot deel van de wereld heeft het gebruik van olie- en gasproducten gestimuleerd. Ruwe olie en in mindere mate de afgeleide producten, worden vanaf de productielocatie vervoerd met behulp van tankers. In gebieden met onvoldoende havenfaciliteiten is een verlaadsysteem op basis van een SBM concept een concurrerende oplossing. De groep was de pionier van dit soort verlaadsystemen. Imodco Inc. bouwde in 1959 een verlaadsysteem voor de Zweedse Koninklijke Marine en IHC Gusto, (de oorspronkelijke moedermaatschappij van SBM) bouwde zijn eerste CALM systeem voor Shell in hetzelfde jaar. Er zijn nu honderden van dit soort verlaadsystemen wereldwijd operationeel, waarvan 75% door de groep zijn geleverd. In 2000 was er een redelijke vraag naar deze systemen.

De F(P)SO's die gebruik maken van een 'spread moored' type verankering zullen vraag blijven creëren naar deze verlaadsystemen. De recente diep waterontwikkelingen bieden ook nieuwe uitdagingen voor het ontwerp van deze systemen.

De CALM boei voor Elf's Girassol-veld in 1350 meter diep water is een goed voorbeeld van zo'n uitdaging. Dit zal de diepst afgemeerde CALM ter wereld zijn.

Diensten

In de loop van het jaar 2000 heeft de groep besloten meer nadruk te leggen op de dienstverlening. De diensten bestaan uit:

Nazorg systemen

- Inspectie en advisering voor het complete productenpakket;
- Levering van onderdelen;
- Revisie, reparatie en onderhoud.

Offshore aannemerij

- Installatie van, of modificatie aan drijvende productie- of verlaadsystemen met inbegrip van onderwatersystemen. Deze diensten worden zowel uitgevoerd ten behoeve van systemen die eigendom zijn van de groep als voor derden.

Alhoewel de omzet van deze activiteit binnen de groep relatief bescheiden is, verdient deze activiteit toenemende aandacht zelfs in periodes met grote bouwactiviteit. Het vertegenwoordigt bovendien een continue omzet, onafhankelijk van de fluctuaties in E/P budgetten en die zorgt voor een goede kasstroom. Tevens is het een mogelijkheid om een nauwe band met opdrachtgevers te handhaven en de industrie te tonen dat de groep altijd beschikbaar is en haar producten volledig ondersteunt.

Bagger-/overige gespecialiseerde scheepsbouw

Omschrijving van de markt

De vraag naar baggermaterieel kan onderscheiden worden in vier onderling verschillende marktsegmenten.

Allereerst de markt van de 'capital dredging'. Hiertoe behoren baggerwerkzaamheden voor het aanleggen

De 'Sanderus', 32 jaar geleden bij IHC Holland gebouwd en nog steeds in gebruik.

van nieuwe natte infrastructuur zoals toegangseulen en havenbekkens, maar belangrijker nog de winning van zand ten behoeve van de aanleg van nieuwe droge

De 2000 m³ hopperzuiger 'Moniflor', namens IHC Holland gebouwd bij IJsselwerf Projects BV (een 100% dochter van van der Giessen-de Noord) voor Compagnie Européenne de Transport de l'Atlantique, Frankrijk.

De 7400 m³ hopperzuiger de 'DCI Dredge XVI', door IHC Holland gebouwd voor Dredging Corporation of India.

infrastructuur zoals industrieterreinen, vliegvelden, containerterminals en uitbreiding van steden.

Ten tweede is er de markt van het onderhoudsbaggeren. Dit betreft werkzaamheden, noodzakelijk om aanslibbing in rivieren en riviermonden te verwijderen en daarmee de bestaande natte infrastructuur op diepte te houden of te verbeteren. Aangezien wereldwijd steeds meer nieuwe

havens in gebruik worden genomen is hier sprake van een langzaam maar gestaag groeiende markt. Ontwikkeling van de kustlijn, zoals het verbeteren van stranden en de daarmee verband houdende baggerwerkzaamheden maken ook deel uit van deze markt. Vanwege de verwachte stijging van de zeespiegel is dit ook een groeiende markt.

Ten derde is er de markt voor 'zand- en grindwinning' als grondstof voor de civiele bouw. Tenslotte is er nog de 'mijnbouwmarkt'. Hier gaat het om de winning van minerale grondstoffen, de alluviale mijnbouw op zee maar ook aan land, en soms in kunstmatig aangelegde meren.

In ieder van deze segmenten wordt gebruik gemaakt van 'custom-built' en van standaard baggermaterieel. Voor de winning van zand en grind als grondstof voor de civiele bouw alsmede bij de alluviale mijnbouw, wordt het materieel veelal nog voorzien van speciale scheidingsapparatuur; ook op dit gebied heeft de groep een goede reputatie en bezit een aantal patenten.

De belangrijkste concurrenten in de markt voor 'custom-built' baggerschepen zijn LMG (Lübecker Maschinen Gesellschaft, het voormalige Krupp, Duitsland), Appledore Shipbuilders (Verenigd Koninkrijk), Mitsubishi

De 4900 m³ sleephopperzuiger 'Waterway', gebouwd door Merwede Shipyard voor Westminster Dredging Company Ltd. (een werkmaatschappij van Koninklijke Boskalis Westminster).

Heavy Industries (Japan) en in iets mindere mate Damen Shipyards (Nederland). Recent wordt in toenemende mate ook concurrentie ondervonden van IZAR (Spanje) ontstaan uit een recente fusie van Astilleros Espanoles en Bazan, de Spaanse marine scheepswerf.

De belangrijkste concurrenten op het gebied van standaard materieel zijn Damen Shipyards (Nederland), Ellicott Machine Corporation (Verenigde Staten), LMG (Duitsland), Hydroland (Frankrijk), Draga Lario (Italië) en Neumann (Australië).

Materieel voor de 'capital dredging' markt

De voortgaande economische groei in de wereld resulteert in toenemende vervoersstromen, hetgeen weer tot uitbreiding en verdieping van havens leidt. Bovendien ontstaat er rond een aantal dichtbevolkte centra een tekort aan ruimte voor wonen en werken, dat door landaanwinningprojecten wordt aangevuld. Op dit moment zijn het met name deze megaprojecten in Azië (Singapore/Hong Kong) die een uitstekende bezetting van de sleepzuigervloot tot gevolg hebben.

De schaal van de lopende landaanwinningprojecten en de snelheid waarmee ze gereed dienen te komen, scheppen vraag naar verdere uitbreiding van productiecapaciteit maar ook naar vervanging van bestaand materieel. Gezien de dringende behoefte aan capaciteit, wordt een aantal bestaande schepen door verlenging aanzienlijk in capaciteit vergroot. Daarnaast is er bij de internationale aannemers zoveel vertrouwen in de markt voor deze grootschalige projecten, dat zij vergevorderde plannen in voorbereiding hebben voor uitbreiding van hun vloot, met name voor schepen tussen circa 13000 m³ en 24000 m³. Als bewijs hiervoor moge dienen dat HAM Dredgers na afloop van het boekjaar een zusterschip van de thans voor hen in aanbouw zijnde 23700 m³ sleepzuiger in opdracht gaf, op te leveren in juni 2003.

Tevens worden de plannen om verouderde middelgrote sleepzuigers te vervangen uitgevoerd. Als voorbeeld hiervan kan de bestelling van een zusterschip van de 4900 m³ sleephopperzuiger 'Waterway' door Westminster Dredging Company Ltd. (Koninklijke Boskalis Westminster) worden genoemd.

Hoewel de nadruk bij nieuwe investeringen ligt op de sleepzuigervloot, valt er toch ook weer belangstelling voor vernieuwing van de snijkopzuigervloot te constateren. Dit wordt onderstreept door de bestelling van vier zware 'custom built' cutterzuigers in de laatste vier jaar door NMDC (National Marine Dredging Company) uit Abu Dhabi. Niettemin zal het aantal opdrachten voor 'custom built' zuigers voor deze markt beperkt blijven.

Materieel voor de onderhoudsbaggermarkt

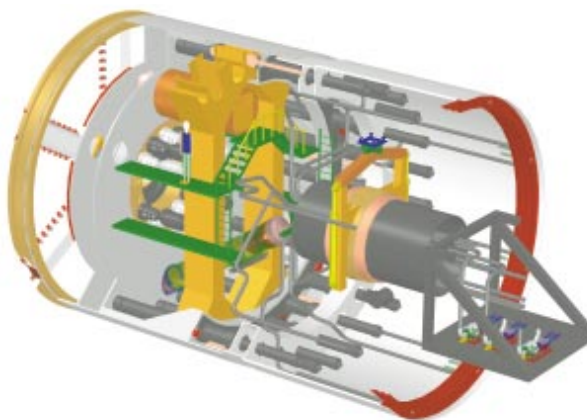
Gedurende het jaar werd een aantal baggerschepen voor deze markt besteld door klanten uit landen als Frankrijk,

Een S-280 hydrohammer in het Banff veld.

Sri Lanka en China. Het is overigens niet altijd duidelijk of het schip bestemd is voor de 'capital dredging' markt of voor de onderhoudsmarkt. Zo is onlangs door CHEC (China Harbour Engineering Company) een 12000 m³ sleephopperzuiger besteld die ongeveer twee maal zo groot is als enige bestaande sleephopperzuiger in de Chinese vloot. Hoogstwaarschijnlijk zal deze zuiger worden ingezet om de vaargeulen naar de haven van Shanghai van 7,5 naar 12,5 meter diepte te brengen om toegang door grotere schepen mogelijk te maken. Op deze schaal kan zo'n project ook als 'capital dredging' worden gekwalificeerd.

De markt voor standaard snijkopzuigers uit de Beaver serie blijft levendig, in het bijzonder in Zuidoost Azië (China, Bangladesh, Vietnam en India). Als de huidige hoge olieprijs aanhoudt, zullen de markten in het Midden Oosten (Iran) en West-Afrika (Nigeria) ook kansrijk zijn. Dit type zuiger wordt steeds meer ingezet in overstromingsgebieden, waar regulerende baggerwerkzaamheden moeten worden uitgevoerd om de problemen het hoofd te bieden.

Een computertekening van het voorstuk van de tunnelboormachine die voor de aanleg van een nieuwe tunnel in Den Haag zal worden gebruikt.

Materieel voor de zand-, grind- en mijnbouwmarkt

Gedurende het jaar werden twee opdrachten voor zeegaande sleephopperzuigers voor de winning van zeezand en grind geboekt, een voor Frankrijk en een voor België, waarmee de stijging van de vraag naar deze grondstoffen wordt onderstreept. Deze toename is het gevolg van een 'boomende' bouwsector als gevolg van de voortgaande economische groei. De meeste regeringen beschikken nu over ruime budgetten voor de uitvoering van grote infrastructurele projecten.

De markt voor alluviale mijnbouw liet ook een verbetering zien. Verscheidene aanbiedingen die waarschijnlijk dit jaar additionele opdrachten zullen opleveren, liggen nu bij opdrachtgevers.

Gespecialiseerde scheepsbouw

Hoewel het prijspeil van de bij de Koreaanse werven bestelde schepen in de loop van het afgelopen jaar licht is gestegen, is de Europese Commissie er nog steeds van overtuigd dat deze niet het normale in een open economie tot stand gekomen concurrerende niveau weerspiegelt. De Commissie zet daarom haar dialoog met de Zuid Koreaanse regering voort teneinde deze ervan te overtuigen zich geheel te onthouden van enige regeringsbemoediging met, of steun aan hun scheepsbouwindustrie.

Intussen heeft de Industrieraad van de Europese Unie haar besluit om alle scheepsbouwsubsidies aan het eind van 2000 stop te zetten, bevestigd. Contracten die na deze datum zijn afgesloten komen niet langer voor steun in aanmerking. Zoals gebruikelijk bij het naderen van de afschaffing van een bepaalde subsidieregeling, werden eind 2000 nog veel opdrachten bij de EU-werven geplaatst. Ook de werven binnen de groep hebben daar een behoorlijk aandeel in gehad.

Ondanks sterke concurrentie zijn de werven van de groep erin geslaagd opdrachten te boeken voor Ro-Pax veerboten, kabelleggers/offshore support schepen en luxe rivier passagiersschepen. Concurrenten in deze marktsegmenten zijn Aker Finyards (Finland), Fincantieri (Italië), H.D.W. en Flender (Duitsland), IZAR (Spanje) en Hyundai Mipo (Korea).

Tunnelbouw-/funderings materieel

Teneinde minder afhankelijk te worden van de baggerbouwactiviteiten, heeft IHC Holland geleidelijk een aantal andere activiteiten verworven die zeer goed aansluiten bij haar engineering- en productiemogelijkheden. Genoemd kunnen worden de marketing, verkoop, ontwerp, productie en in sommige gevallen huur/lease van hydraulische heihammers (IHC Hydrohammer), systemen om heipalen te hanteren zoals inwendige en uitwendige paalklemmen, glijsystemen enzovoort.

De meest recente aanwinst heeft betrekking op het op de markt brengen van een nieuwe tunnelbouwmethode, gericht op de bouw van tunnels in zachte grond voor aanzienlijk lagere kosten en binnen kortere bouwperiodes dan de bestaande methodes. Deze ontwikkeling vindt plaats middels een consortium, ITM genaamd, waarvan IHC Tunnelling Systems een grote aandeelhouder is, samen met Heerema Fabrication (Nederland). Momenteel is het consortium bezig met een engineering opdracht voor een nieuwe tunnelboormachine als eerste fase van een groter project, de bouw van een nieuwe tunnel in Den Haag. De Nederlandse regering heeft een aanzienlijke financiële bijdrage aan dit project geleverd teneinde deze nieuwe methode als een prototype te laten testen.

Een compilatie van enige door de IHC Caland groep ontworpen en/of gebouwde schepen.

STUWENDE FACTOREN EN CONCURRENTIEPOSITIE

Stuwende factoren

Offshore

- Toenemende wereldwijde vraag naar olie en gas;
- Enorme koolwaterstof vondsten op diepe en zeer diepe offshore-locaties;
- Nieuwe concurrerende technische oplossingen voor olie- en gasproductie in steeds dieper water;
- Behoeftte oliemaatschappijen aan vervangende productie;
- Toegenomen E/P-budgetten van oliemaatschappijen;
- Relatief hoge olieprijs voorspeld op middellange termijn;
- Aanhoudende vraag naar laad-, los- en transport-systemen voor olie;
- Mogelijke ontsluiting van Golf van Mexico voor F(P)SO's;
- Beleid gericht op affakkerverbod impuls voor offshore gastechnologie;
- Grotere markt voor LPG en LNG vervoer en opslag.

Bagger-/overige gespecialiseerde scheepsbouw

- Zeer grote landwinningprojecten, mede gedreven door nieuwe concurrerende technologie;
- Toegenomen wereldwijd maritiem transport, hierdoor nieuwe en diepere havens nodig;
- Vervanging van verouderend baggermaterieel;
- Nieuwe veiligheidsvoorschriften voor passagiers veerboten;
- Explosieve groei van toerisme en in de telecom-sector.

Concurrentienadelen (te overwinnen)

Offshore

- Geen thuismarkt voor de offshore-sector;
- FPSO niche te smal om bij complete veldontwikkelingscontracten betrokken te zijn;
- Noodzaak tot het aangaan van samenwerkingsverbanden voor zeer grote projecten. Inherente risico's bij selectieproces.

Bagger-/overige gespecialiseerde scheepsbouw

- Productiefaciliteiten in landen met hoge loonkosten.

Concurrentievoordeel

Offshore

- Intern aanwezige competentie om complete, zeer complexe FPSO's te ontwerpen, leveren, installeren en exploiteren;
- 'Fit-for-purpose' concept, gebaseerd op exploitatie ervaring met elf eenheden;
- Grote ervaring op gebied van diep water, die zich continu verder ontwikkelt;
- Staat van dienst – op tijd en binnen budget;
- Financiële kracht en deskundigheid voor wat betreft financieringen.
- Strategisch allianties met o.a. Sonangol en Saipem;
- Kleine flexibele organisatie, die snel op kansen kan reageren.

Bagger-/overige gespecialiseerde scheepsbouw

- Kerntechnologie in huis;
- Vier moderne bouwplaatsen;
- 'Niche player' in een aantal groeimarkten;
- 'Fit-for-purpose' ontwerp, gebaseerd op 300 jaar ervaring;
- Sterke thuismarkt.

Bedreigingen

Offshore

- Toenemende concurrentie voor grote turnkey projecten, vooral van Koreaanse werven;
- Mogelijke verschuiving naar modernere tonnage voor F(P)SO's – effect op bestaande vloot;
- Stijgende bouwrijzen als gevolg van hoge bezettingsgraad van scheepsbouwerven en bouwplaatsen;
- Moeilijkheid om concurrerend te blijven in het onderste deel van de productenrange;

Bagger-/overige gespecialiseerde scheepsbouw

- Excessieve/indirecte subsidies voor concurrenten;
- Ongunstige valuta-schommelingen;
- Overcapaciteit in scheepsbouw wereldwijd;
- Inefficiëntie als gevolg van hoge werkdruk bij de bouw van veerboten.

RISICOBEBEERSING

Algemeen

Binnen de IHC Caland groep is het tijdig signaleren en beheersen van risico's een absolute noodzaak. Risico's kunnen in twee categorieën worden onderverdeeld:

Structurele risico's zoals onregelmatige orderontvangst, en

Specifieke risico's zoals technische en politieke risico's, enz.

Hieronder is een korte analyse opgenomen van de voornaamste risico's waarmee de groep zich ziet geconfronteerd en de genomen maatregelen om deze te beperken en bij voorkeur af te wenden.

Structurele risico's

Onregelmatige orderontvangst

Dit risico is inherent aan de kapitaalgoederenindustrie. IHC Caland tracht dit risico te verkleinen door in een aantal verschillende sectoren te opereren, en hierdoor de fluctuaties in opbrengsten en winstmarges, veroorzaakt door de onregelmatige vraagpatronen in deze sectoren, voor de totale groep zoveel mogelijk af te vlakken. Teneinde de risico's van een wisselende vraag verder te verkleinen, sluiten de groepsmaatschappijen in de offshore oliesector 'turnkey'-contracten met hun klanten af, waarbij de daadwerkelijke bouw van de producten geheel wordt uitbesteed, en kunnen zij zich beperken tot hun kerncompetenties zoals verkoop, productontwikkeling, ontwerp, projectmanagement en kwaliteitscontrole. Voor hardware componenten waarmee belangrijke patenten gemoeid zijn, zoals producten- en gas swivels, wordt een uitzondering op deze regel gemaakt; deze worden altijd binnen de groep geproduceerd teneinde te voorkomen dat deze kennis weglekt.

Alleen in haar bagger-/scheepsbouwsector met zijn aparte afwijkende cultuur handhaaft de groep een basis bouwcapaciteit, bestaande uit vier moderne scheepswerven in Nederland. Het is van belang hierbij aan te tekenen dat veel baggerschepen zelfvarend zijn, en de kosten van transport naar hun uiteindelijke bestemmingen derhalve niet erg hoog zijn. Dit neemt niet weg dat, zelfs wanneer de marktomstandigheden gunstig zijn, de orderontvangst onregelmatig kan zijn.

Daarom is het beleid om de risico's van negatieve marktfluctuaties te verkleinen gericht op beperking van de personeelscapaciteit in vaste dienst tot maximaal 70% van het totale aantal manuren dat nodig is om het gemiddelde ordervolume te verwerken, en de rest van het werk uit te besteden. De aankoop van Merwede Shipyard in 1993, met zijn goede reputatie in het bouwen van zowel andere speciale schepen als baggermaterieel, verkleinde het risico van marktfluctuaties van de groep verder. Om dezelfde reden was de extra toegang tot de markt van gespecialiseerde schepen een belangrijke overweging bij de beslissing om eind 1997 van der Giessen-de Noord over te nemen.

Onbalans tussen leverings- en leasecontracten

In zijn algemeenheid stelt de groep zich ten doel een

optimale verdeling te bereiken tussen enerzijds leveringscontracten en anderzijds lease- en exploitatiecontracten voor F(P)SO's. Een onbalans is strikt gesproken geen risico, maar het vormt een niet te managen element in de bedrijfsvoering dat belangrijke gevolgen kan hebben voor het resultaat en de balansstructuur van de groep, afhankelijk van welke soort contracten de overhand heeft.

Leveringscontracten zijn aantrekkelijk omdat ze onmiddellijk bij oplevering winst genereren, en ook omdat de bouw voornamelijk wordt uitbesteed waardoor het niet noodzakelijk is om kapitaal te steken in dure faciliteiten. Verder zorgen de termijnbetalingen over het algemeen voor tenminste een neutrale kasstroom, waardoor er geen behoefte bestaat aan additioneel werkkapitaal.

In het geval van een lease/exploitatie FPSO, zijn er geen termijnbetalingen en het kapitaalsbeslag is groot. Niettemin dragen leasecontracten onmiddellijk na inbedrijfsstelling bij tot de kasstroom die een belangrijke parameter is voor de bedrijfsprestaties alsmede voor de beoordeling door de financiële wereld. Bovendien vormen de winsten van de elf eenheden die momenteel actief zijn een zeer aanzienlijke en tastbare basis voor de toekomstige lange termijn inkomsten.

In de huidige veelbelovende markt zal het bereiken van de optimale samenstelling van de twee soorten contracten mogelijk wat gemakkelijker zijn dan in het verleden.

Specifieke risico's

Deze worden besproken in de volgorde waarin ze bij een specifiek project voorkomen.

Technische risico's

Bij alle groepsmaatschappijen bestaat de omzet grotendeels uit 'custom-built' producten, met veelal specifieke door de klant gestelde prestatienormen en eisen, inclusief de voorschriften van classificatiebureaus. Als gevolg hiervan brengt ieder volgend ontwerp nieuwe technische risico's met zich mee. Deze risico's kunnen alleen beheerst worden op basis van uitgebreide technische ervaring en expertise, gekoppeld aan een strikte naleving van interne kwaliteits- en veiligheidsprocedures (op grond waarvan de offshore bedrijven van de groep ISO-9000 en SEP certificaten hebben verworven).

Gedurende de uitvoering van een project wordt het ontwerp intern gecontroleerd en dient het te worden goedgekeurd door het betreffende classificatiebureau, zoals Lloyd's Register, American Bureau of Shipping, Det Norske Veritas (DNV), Bureau Veritas, enz. Door deze keuring wordt bereikt dat het ontwerp technisch gezien goed is en de risico's dus beperkt zijn.

Calculatorische risico's

De kostprijs van een product wordt bepaald door de technische oplossingen, ontwikkeld door de ingenieurs van de groep. Geen enkele procedure van risicobeheersing kan echter het probleem voorkomen dat de kostprijs hoger blijkt dan de verkoopprijs. Om die reden wordt bij prijsopgave aan een klant, de uitgewerkte calculatie

gecontroleerd en ondertekend door alle aangewezen afdelingshoofden en afhankelijk van de waarde van het project door verschillende management niveaus. Alle kostprijscomponenten, inclusief eigen manuren, uitbestedingen en materiaalinkoop, verzekeringen en financieringskosten worden zorgvuldig bekeken. Waar nodig wordt de prijs aangepast aan de effecten van het verkopen of inkopen in vreemde valuta.

Gedurende de bouw wordt de voorcalculatie regelmatig vergeleken met de werkelijke kosten, teneinde eventuele afwijkingen in een zo vroeg mogelijk stadium te onderkennen en ingrijpen mogelijk te maken. Als laatste waarborg wordt pas winst verantwoord na voltooiing van het project en volledige aanvaarding door de klant.

Risico's bij de bouw

Tijdens de uitvoering (bouw en soms installatie op zee) van een opdracht kunnen er allerlei problemen ontstaan variërend van fouten, ongelukken of slecht vakmanschap bij de bouw, tot schade gedurende het zeetransport en/of de installatie. Deze risico's zijn altijd verzekerd bij eerste klas verzekeraars. Het risico van schade door ontwerpfouten is in het algemeen niet verzekeraar.

Exploitatierisico's F(P)SO's

De USA Minerals Management Service (MMS) heeft de goedkeuring van het gebruik van op tankers gebaseerde FPSO's in de Golf van Mexico uitgesteld omdat men grote verontreinigingen vreesde. Zij hebben echter recent een Comparative Risk Analysis (CRA) uitgebracht waarin wordt bevestigd dat de risico's met FPSO's geheel vergelijkbaar zijn met andere reeds in de Golf toegepaste offshore productieconcepten.

In feite zijn er wereldwijd geen belangrijke olieverontreinigingen gerapporteerd waarbij F(P)SO's waren betrokken.

Binnen de IHC Caland groep wordt de goede staat van de vloot in stand gehouden door een driesporen beleid:

- strikte interne exploitatieprocedures en programma's voor preventief onderhoud;
- zorgvuldige selectie, intensieve training en opleiding van gekwalificeerd personeel en
- SEP (Safety and Environmental Protection) erkenning door Det Norske Veritas en de naleving van de ISM-eisen (Integrated Safety Management).

In aanvulling op de interne maatregelen is de groep boven een redelijke limiet altijd contractueel door de klant gevrijwaard van claims van derden inzake olieverontreiniging en gevolgschade. Tenslotte worden over het algemeen verzekeringen tegen milieuvervuiling afgesloten bij een P&I ('Protection & Indemnity') Club voor de maximaal verzekerbare bedragen.

Dan is er nog het dagelijkse exploitatierisico dat klanten niet het dagtarief betalen als de eenheid niet naar behoren functioneert. In dit verband is het geruststellend te weten dat de groep op 31 december 2000 ongeveer 60 'scheeps-exploitatie-jaren' met FPSO's/FSO's heeft voltooid met een totale uitval van minder dan 1%, ver beneden het gemiddeld in contracten toegestane niveau.

Financiële risico's F(P)SO's

Wanneer een aanbod aan een klant om een FPSO of FSO te leasen wordt gedaan, moeten de volgende vier risico's worden beoordeeld:

- het opdrachtgevers (betalings)risico;
- het reservoir-risico;
- het landen-risico;
- het restwaarde risico.

Als de opdrachtgever een grote oliemaatschappij is, die de volledige betaling uit hoofde van het lease-contract kan garanderen, dan zijn het reservoir- en landen-risico minder relevant. Als de opdrachtgever hier echter financieel niet toe in staat is, zal de groep in alle gevallen een projectfinanciering met beperkt regresrecht aangaan teneinde het reservoir- en landen-risico over te hevelen naar de internationale bankwereld waar deze ook thuishoren.

In individuele gevallen worden voor het politieke risico soms daarop toegesneden verzekeringen afgesloten en bovendien wordt elk F(P)SO-contract ondergebracht in een speciaal voor het project opgerichte onderneming. Op deze wijze worden de diverse risico's die verband houden met het project afgeschermd van de overige activiteiten van de groep.

Tenslotte het restwaarde risico, dat betrekking heeft op dat deel van de unit dat niet is afgeschreven nadat de gegarandeerde periode is verstreken. De vaststelling van een aanvaardbaar niveau behelst onder meer de beoordeling van de kans op een contractverlenging en het mogelijke hergebruik van de eenheden. In zijn algemeenheid tendert de groep ernaar aan de voorzichtige kant te blijven bij het vaststellen van deze belangrijke parameter.

Overige kredietrisico's

Behalve bij eerste klas afnemers moeten alle door opdrachtgevers verschuldigde betalingen gedekt zijn door 'Letters of Credit'. Voor de bagger- en scheepsbouwopdrachten bestaat er het alternatief om vorderingen te verzekeren bij de Nederlandse Credietverzekerings Maatschappij (NCM).

Valutarisico's

Het leeuwendeel van de winst van de groep komt voort uit de inkomsten van de offshore sector die in Amerikaanse dollars luiden. In de turn key leveringscontracten zijn belangrijke euro- en andere niet-dollar kostenposten opgenomen. Teneinde de gevoeligheid van de winst voor koersschommelingen te reduceren worden valutatermijncontracten afgesloten. De inkomsten uit lange termijn leasecontracten luiden in US dollars, die over de leaseperiode contractueel vastliggen. Omdat de inkomstenstroom constant is en onafhankelijk van zich wijzigende economische omstandigheden, worden de risico's van wisselende winsten verminderd door de risico's aan de kostenkant te minimaliseren. Dit betekent dat het beleid erop gericht is valuta-omrekenings- en renterisico's volledig af te dekken. Om de meeste financiële risico's af te dekken maakt de financiële stafafdeling gebruik van vastrentende instrumenten. Dit onderwerp wordt uitgebreider besproken in het Financieel verslag (zie pagina 31).

GROEI

Autonome groei

Autonome groei blijft de voornaamste manier waarop de groep streeft naar het vergroten van haar waarde. Dit heeft in het bijzonder betrekking op het terrein van het leasen en exploiteren van F(P)SO's, dat een top prioriteit van de groep blijft. Waar commercieel verantwoord, zal de groep deze activiteit graag samen met kwalitatief hoogwaardige partners uitvoeren, daarbij de risico's en financiële lasten samen delend met behoud van de commerciële voordelen.

De laatste jaren heeft de groep ook nieuwe maar aanverwante activiteiten ontwikkeld, zowel in de offshore als in de gespecialiseerde scheepsbouw sector. Dit zijn bijvoorbeeld het samen met Imtech opzetten van IHC Systems in 1990, om de automatiseringssystemen voor de baggerindustrie te ontwikkelen en op de markt te brengen; het besluit in 1997 om de procesinstallaties voor de FPSO's van de groep in eigen huis concurrerend te ontwerpen en te engineeren; en de acquisitie in 1999 van een gieterij in Slovenië met het doel de concurrerende productie

van componenten voor de baggerindustrie zeker te stellen.

Groei door fusie/overname

De snelheid waarmee de markten van de groep zich ontwikkelen, in het bijzonder in de offshore, blijft toenemen. De groep kan het consolidatieproces dat zich in de 'oil services' sector voltrekt niet negeren. Daarom staat de groep, naast autonome groei, open voor alle mogelijkheden in haar eigen sector, ofwel in de vorm van een acquisitie van een ander bedrijf, dan wel afsplitsing van onderdelen of een fusie met een ander passend bedrijf. Deze visie lijkt ogenschijnlijk in strijd met de herhaalbaar geuite doelstelling om de continuïteit en onafhankelijkheid van de groep te handhaven. Dit laatste is uiteraard nog steeds aantrekkelijk, maar uiteindelijk gaat het erom de waarde voor alle stakeholders te optimaliseren en dat is duidelijk de verantwoordelijkheid van de directie. Het is in de huidige exploderende markt, waarin projecten exponentieel groter en gecompliceerder worden, naïef te denken dat men de ogen kan sluiten voor deze ontwikkelingen en ten koste van alles zelfstandig kan blijven.

BESCHERMING

Beleid ten aanzien van fusies en overnamevoorstellen

De groep blijft sterk gekeerd tegen een overname door een derde, indien naar haar mening het uiteindelijke doel van een dergelijke overname de ontmanteling of uitverkoop van de activiteiten van IHC Caland zou inhouden, of wanneer de bedoelingen anderszins ingaan tegen het belang van IHC Caland, haar aandeelhouders, personeel en andere belanghebbenden.

Teneinde voldoende tijd te hebben voor de beoordeling van een onvriendelijk bod op de aandelen van IHC Caland of een andere poging de vennootschap over te nemen, heeft de directie, met medewerking van de aandeelhouders, gebruik gemaakt van de mogelijkheden die openstaan voor een vennootschap naar Nederlands recht en die in het Nederlandse bedrijfsleven gebruikelijk zijn, om een vijandige overname te kunnen voorkomen.

In verband hiermede is de 'Stichting tot Beheer van Preferente Aandelen in IHC Caland N.V.' opgericht met als doel het behartigen van de belangen van IHC Caland en alle daarbij betrokkenen en van de met IHC Caland verbonden ondernemingen. De stichting beoogt dit doel te bereiken door het verkrijgen van preferente aandelen in IHC Caland en door het uitoefenen van de aan die aandelen verbonden rechten. De stichting zal haar taak uitoefenen naar eigen oordeel met dien verstande, dat de norm voor de besluitvorming en het handelen het belang van de vennootschap is en van de met haar verbonden ondernemingen en alle daarbij betrokkenen, waaronder aandeelhouders en werknemers.

De stichting staat onder leiding van een bestuur dat zodanig is samengesteld dat naar de mening van de Raad van Commissarissen de beschikbaarheid van voldoende kennis wordt gewaarborgd zowel voor wat betreft de belangen van de onderneming, als voor het vellen van een onafhankelijk oor-

deel. Voor dat doel is een aantal ervaren oud-bestuurders van Nederlandse multinationals gevraagd zitting te nemen in dit bestuur.

Het bestuur van de stichting bestaat uit de heren H. Hooijkaas, oud-president-directeur van Shell Nederland B.V., P.J. Groenenboom, oud-voorzitter van de Raad van Bestuur van Internatio-Müller, J.C.M. Hovers, oud voorzitter van de Raad van Bestuur van Stork NV en Océ NV, A.P.H. van Baardewijk, lid van de Raad van Commissarissen van IHC Caland N.V. en J.J.C.M. van Dooremalen, president-directeur van IHC Caland N.V.

De directie heeft met goedkeuring van de Raad van Commissarissen in een plaatsingsovereenkomst aan de stichting een call-optie verleend tot het nemen van een zodanig aantal preferente aandelen als overeenkomt met de helft van het nominale bedrag van alle onmiddellijk voor de uitoefening van de optie bij anderen dan de vennootschap zelf geplaatste gewone aandelen, zulks teneinde de stichting in staat te stellen haar functie geheel naar eigen oordeel zo effectief mogelijk uit te oefenen in de mate waarin zij dit nuttig of wenselijk acht. Deze optie werd op 30 maart 1989 verleend.

Overeenkomstig het dienaangaande bepaalde in de statuten van de vennootschap, heeft de directie op de Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 28 april 1989 een verklaring gegeven over de redenen die geleid hebben tot het verlenen van de optie.

Naar het gezamenlijke oordeel van de Raad van Commissarissen, de Raad van Bestuur van IHC Caland en de bestuurders van de 'Stichting tot Beheer van Preferente Aandelen in IHC Caland N.V.' is deze stichting onafhankelijk van IHC Caland, zoals bepaald in het Fondsenreglement van Euronext Amsterdam.

GEZONDHEID, VEILIGHEID EN ZORG VOOR HET MILIEU

Algemeen

IHC Caland's algemene opvatting met betrekking tot gezondheid, veiligheid en milieu is dat het veilige en gezonde werkomstandigheden aan alle werknemers wil bieden, en daarbij de hand wil houden aan de strengste veiligheids- en milieunormen voor wat betreft werkmethode en bij de exploitatie van haar systemen. Voorts acht IHC Caland zich gehouden door middel van training, toezicht en informatievoorziening haar werknemers, klanten en daarbij betrokken derden een veilige werkplek te garanderen.

Offshore olie activiteiten

In de gevaarlijke, kwetsbare omgeving van de offshore olieproductie, kan IHC Caland met recht trots zijn op hetgeen zij op het gebied van gezondheid, veiligheid en milieu heeft bereikt.

Haar dochtermaatschappij SBM Production Contractors is het eerste en enige bedrijf in de offshore-industrie in het bezit van het SEP-certificaat voor drijvende productie installaties. SEP is het Safety and Environmental Protection certificaat van DNV, dat verder gaat dan de ISM (Integrated Safety Management)-regels van de International Maritime Organisation.

Bovendien telde het bedrijf in 2000 in haar vloot slechts vijf gevallen van tijdverlies (>36 uur) op een totaal van 2,3 miljoen gewerkte uren (zie pagina 37 voor de details).

Sinds 1991 worden de offshore activiteiten uitgevoerd in overeenstemming met de geformaliseerde veiligheidsprocedures, gebaseerd op de BS 8800 standaarden. De invoering van dit veiligheidsmanagement systeem biedt aanzienlijke voordelen en zakelijke mogelijkheden op de lange termijn.

De beginselen, die aan het systeem ten grondslag liggen zijn gebaseerd op het systematisch aanwijzen, vaststellen en onder controle houden van risico's verbonden aan de veiligheids- en milieu-aspecten van het werk. Deze worden bepaald door de direct betrokkenen en een formele beheersmethode wordt toegepast om deze risico's onder controle te houden. Deze benadering van bovenaf waarborgt dat de aandacht van degenen die de risico-omvang onder controle houden duidelijk is gericht op hen die risico's lopen.

Bagger-/scheepsbouw activiteiten

Ook bij de bagger-/scheepsbouwactiviteiten krijgen gezondheids-, veiligheids- en milieuaspecten een hoge prioriteit. De invloed op het milieu van door de groep gebouwde schepen wordt op een 'van de wieg tot het graf'-aanpak bekeken. Ten eerste wordt bij het ontwerpen van een schip speciale aandacht besteed aan de mogelijke milieubelasting gedurende de bouw. Daarna richt de aandacht zich op de toegestane emissie-

niveaus van de motor gedurende zijn werkzame bestaan en tenslotte wordt de materiaalkeuze beïnvloed door de gevolgen voor de gezondheid en het milieu bij de uiteindelijke sloop van het schip.

Gezondheids- en veiligheidseisen zijn ook belangrijke aandachtspunten tijdens de bouw van de schepen. Op de werven heerst een strenge discipline bij het verwerken en afvoeren van gevaarlijke stoffen. De normen waaraan men zich moet houden zijn duidelijk beschreven in de betreffende handboeken van het bedrijf.

Men getroost zich grote inspanningen om een veilige en gezonde werkomgeving te creëren. In Nederland, waar alle werven van de groep zijn gevestigd, worden de minimum vereisten neergelegd in de Arbeidsomstandighedenwet. Deze wet verlangt van bedrijven van een zekere grootte dat zij een formeel arbeidsomstandighedenbeleid voeren. Gebaseerd op dit beleid wordt dan een gedetailleerd jaarplan opgesteld ter verbetering van specifieke arbeidsomstandigheden of werksituaties. Het jaarplan is gebaseerd op de bevindingen bij regelmatige inspecties van de arbeidsomstandigheden, in de kantoren, de bouwloodsen en de werkplaatsen. Het opstellen van het plan en de uitvoering ervan geschiedt onder toezicht van een externe expert, zoals vereist door de wet, en door de ondernemingsraden.

Ondanks al deze inspanningen vond er in 2000 toch een ongeluk met dodelijke afloop plaats. De directie betuigt haar oprechte deelneming aan de familie en nabestaanden van het slachtoffer van dit ongeluk, dat ertoe zal bijdragen dat de groep haar inspanningen om de veiligheidsprocedures te optimaliseren verder zal verhogen, en in het bijzonder zal streven naar een langdurig ongeluk-vrij veiligheidsrecord.

Een fotomontage van één van de zeeorbben die regelmatig te zien zijn rond de Okha FSO bij Sakhalin.

ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

Offshore activiteiten

Er loopt in deze sector een belangrijk R&D programma dat zich voor een belangrijk deel concentreert op toekomstgerichte concepten voor nieuwe technologieën. De inspanningen richten zich op twee gebieden, namelijk systemen voor toepassingen op olievelden in zeer diep water en systemen voor de ontwikkeling van gasvelden.

In het diepwaterprogramma worden de volgende drie concepten ontwikkeld:

- FPDSO, Floating Production, Drilling, Storage and Offloading system. SBM werkt aan de ontwikkeling van FPSO-systemen die ook de functies van boren en onderhoud van bronnen in zich verenigen. Zulke systemen maken het mogelijk onderwaterbronnen vanuit één enkel drijvend systeem te produceren en te onderhouden gedurende de gehele levensduur van een veld, hetgeen leidt tot lagere totale kosten. Het onderzoek richt zich in het bijzonder op afmeer turrett constructies met een grote diameter, waarmee booren andere onderhoudsactiviteiten kunnen worden uitgevoerd;
- het Tension Leg Deck (TLD) concept, dat in combinatie met een gespreid verankerde FPSO als basis dient voor het boren en onderhouden van olieputten. Dit is verder ontwikkeld op basis van een voor dat doel ontworpen scheepsrump met een verbeterd zeegangsgedrag. Het werktuigbouwkundige ontwerp van de TLD-componenten is nu zodanig uitgewerkt, dat het systeem gereed is voor een gedetailleerd ontwerp voor een praktische toepassing;
- het Mid Water Pipe concept, dat het mogelijk maakt twee productie locaties te verbinden zonder dat het nodig is de leidingen helemaal naar de zeebodem te brengen en weer omhoog te halen. Dit verkleint de afstand, en vermijdt grote afkoeling in de leiding door de lage temperatuur en de hoge uitwendige druk op de zeebodem in diepwater, die kunnen leiden tot was- en hydraatvorming. Een dergelijk systeem is als eerste besteld door Shell Nigeria voor haar Bonga veld.

In het gasveldontwikkelingsprogramma zijn er twee belangrijke projecten:

- een LNG-laadarm voor vloeibaar natuurlijk gas. De groep gaat door met de ontwikkeling van een laadarm die geschikt is voor het overbrengen van LNG (vloeistof met zeer lage temperatuur) tussen twee schepen, enerzijds de drijvende productie procesinstallatie en anderzijds de LNG tanker. Het hart van dit systeem wordt gevormd door een serie door SBM gepatenteerde vloeistof 'swivels';
- het ontwerp van installaties op drijvende systemen voor de distillatie van gas in verschillende producten, zoals propaan en butaan, waarbij bijzondere aandacht moet worden besteed aan veiligheidsaspecten en aan scheepsbewegingen.

Bagger-/scheepsbouw activiteiten

Ook in de bagger-/scheepsbouw sector wordt veel aandacht besteed aan onderzoek en ontwikkeling. Uitgedrukt als percentage van de omzet zijn de R&D-budgetten een veelvoud van wat daaraan normaal gesproken in de scheepsbouw wordt besteed. Als men de R&D-activiteiten beoordeelt moet men zich realiseren dat in een project georiënteerde industrie als de scheepsbouw, veel productinnovatie plaatsvindt als onderdeel van het ontwerp- en engineeringproces, vaak in nauwe samenwerking met de technische staf van de klant.

In dit verband verschilt het R&D-proces van de enorme R&D en productontwikkelingsprogramma's die de vliegtuigbouw- en auto-industrie kent en waar de ontwikkeling betrekking heeft op grote series. Slechts in het geval van de serie standaard snijkopzuigers van de Beaver-serie en bij baggercomponenten resulteren de R&D-activiteiten in kleine series producten.

Teneinde het mogelijk te maken tijdig te reageren op technologische eisen in de baggermarkt op middellange termijn, worden ook R&D-activiteiten uitgevoerd op zelfstandige basis in een apart researchinstituut MTI Holland, waar ongeveer tien academici aan het werk zijn. Het instituut maakt daarbij ook gebruik van een eigen laboratorium waar het baggerproces kan worden gesimuleerd en componenten kunnen worden getest. Dit wordt veelal gedaan in nauwe samenwerking met het laboratorium van de Technische Universiteit Delft, dat ook door de groep wordt gesponsord.

Voorts nemen de werven van de groep deel in research projecten die op Europees niveau worden uitgevoerd in het kader van het Vijfde Raamwerk programma.

Naast de R&D-activiteiten op het gebied van productontwikkeling, wordt ook veel aandacht besteed aan het verbeteren van het productieproces met als doel het verbeteren van de kwaliteit, het verkorten van de levertijden en het verhogen van de efficiency, vaak ondersteund door investeringen in nieuwe productietechnologie en -apparatuur.

SBM's laboratorium 'Laboratoire d'essais'.

PERSONEELSBELEID

Aan het eind van het jaar 2000 had IHC Caland in totaal 3561 werknemers, waarvan 855 in de offshore sector en 2706 in de scheepsbouw.

Het werknemersbestand is zeer internationaal en kent 51 verschillende nationaliteiten, verspreid over 18 landen. Zelfs de Nederlandse scheepsbouwdivisie kent 24 nationaliteiten.

Zoals de directie telkens weer vaststelt, worden de resultaten uiteindelijk behaald door de professionele prestaties van haar werknemers. De groep legt dan ook grote nadruk op het hebben en houden van uiterst bekwaam en gemotiveerd personeel.

Arbeidsmarkten

In beide hoofdactiviteiten van de groep, is het zeer moeilijk voldoende vakbekwaam personeel te werven en vast te houden.

In de offshore-sector betekent de huidige explosie van de vraag dat er een ernstig tekort is aan geschoolde technici en projectmanagers. De ontwikkeling van het kantoor in Houston wordt hierdoor in het bijzonder getroffen, te meer daar hier bovendien nogal strikte visa regels gelden, die het aantrekken van niet-Amerikanen sterk beperken. Het probleem wordt momenteel aangepakt door optimalisatie van arbeidsvoorwaarden en carrièremogelijkheden, maar het blijft een voortdurende strijd om het soort personeel dat de groep nodig heeft aan te trekken en te behouden.

In de scheepsbouwsector veroudert het werknemersbestand snel en is het moeilijk gebleken hen door een jongere generatie te vervangen. Eén oplossing is om een zeer internationale bezetting aan te trekken (zie statistieken hiervoor), en ook om te werken aan de verbetering van het imago en de aantrekkingskracht van een baan in de maritieme/scheepsbouwsector.

Ziekteverzuim

De snelle expansie in personeel in de offshore-sector heeft een lichte stijging van de ziekteverzuimcijfers van 2 tot 2,5% veroorzaakt.

In het bagger-/scheepsbouwgedeelte is het totale ziekteverzuimcijfer iets gezakt naar 6,7% (1999: 7%).

Financiële stimulansen voor werknemers

De groep kent een veelomvattend arbeidsvoorwaardenpakket met daarin (afhankelijk van het niveau van de werknemer) salaris, bonus, aandelenopties en andere normale secundaire arbeidsvoorwaarden.

Daarnaast is er een aandelenplan voor het voltallig personeel (ESOP) ingevoerd om de medewerkers aan te moedigen IHC Caland aandelen te verwerven, en daarmee de motivatie en het gevoel van betrokkenheid bij de groep te vergroten. Ongeveer 30% van de medewerkers participeert momenteel in dit plan.

Werknemers vragen in toenemende mate om meer flexibiliteit in hun arbeidsvoorwaarden en de groep werkt aan het tegemoetkomen aan deze vraag. Tenslotte zijn in alle groepsmaatschappijen goede bonusplannen ingevoerd.

Opleiding en ontwikkeling

Alle werkmaatschappijen van de groep besteden bijzondere aandacht aan de ontwikkeling en opleiding van werknemers.

Binnen alle groepsmaatschappijen bestaan er opleidingsprogramma's (zowel intern als extern) teneinde er zorg voor te dragen dat werknemers over een hoge graad van deskundigheid en ervaring beschikken om aan de veranderende technische vereisten te voldoen.

Bovendien worden talentvolle werknemers opgeleid voor managementfuncties.

*De scheepswerven hebben speciale leerscholen voor de scholing van nieuw en bestaand personeel om de vakkenis nodig voor de diverse functies te vergroten. De foto toont een jonge leerling lasser, **Jacqueline van der Heijden**, die wordt opgeleid bij de interne IHC Holland leerschool T.O.C.*

Werk in ontwikkelingslanden

De groep heeft F(P)SO's die in totaal in negen verschillende landen opereren, waarvan de meerderheid als bijna ontwikkeld of als ontwikkelingsland kan worden gekarakteriseerd. Het beleid van de groep is om zoveel mogelijk lokale werknemers aan te stellen en aanzienlijke inspanningen in tijd, moeite en kosten worden besteed om dit te realiseren.

Een goed voorbeeld is de Kuito FPSO, waar na slechts 12 maanden operationeel te zijn, 28 procent van de totale bezetting bestaat uit lokale werknemers. Naarmate de tijd vordert zullen zowel het percentage lokale werknemers als hun niveau van verantwoordelijkheid volgens de plannen aanzienlijk stijgen.

***Udeme Essienmoh** is een uitstekend voorbeeld van het succes van het 'voorkeursbeleid'. Na in 1986 bij SBM in Nigeria in dienst te zijn gekomen, en gestaag te zijn opgeklimmen tot de rang van FPSO superintendent op de FPSO VI, is hij nu werkzaam aan land als Hoofd Personeelszaken,*

gebruik makend van zijn uitgebreide offshore-ervaring.

De volledig geautomatiseerde 10500 kW snijkopzuiger 'Al Mirfa', gebouwd voor NMDC, Abu Dhabi.

In overeenstemming met de voorspelling in het jaarverslag van het voorgaand jaar zag IHC Caland haar winst in 2000 met 8% stijgen. Dit resultaat werd bereikt ondanks het feit dat de orderontvangst in de offshore-sector door verder uitstel van het effectief worden van projecten nog trager verliep dan werd verwacht.

In de bagger-/scheepsbouwsector werd voor het tweede achtereenvolgende jaar een record orderontvangst geboekt. Dit was deels het gevolg van het per ultimo 2000 afschaffen van de scheepsbouwsteun in de EU, die leidde tot het boeken van additionele opdrachten tegen het einde van het jaar.

De netto-omzet en de productiewaarde lagen beneden de recordniveaus van vorig jaar omdat er in de offshore-sector geen grote turnkey projecten worden opgeleverd.

Zowel de EBIT- als de nettowinstmarge kwamen terug op niveaus vergelijkbaar met die in 1998.

De activa en het werkkapitaal namen verder toe als gevolg van het gereedkomen en de indienststelling van een volgende FPSO en de grote Espadarte FPSO.

In totaal werd er in 2000 voor € 214 miljoen geïnvesteerd. Zoals voorspeld was dit lager dan in 1999, doordat er geen nieuwe FPSO leasecontracten werden geboekt.

De grondslagen van de groep met betrekking tot winstneming op turnkey opdrachten bij oplevering en de wijze van winstneming op lease opdrachten hebben een zeer belangrijke invloed op de financiële resultaten van de groep (zie verder op pagina 53).

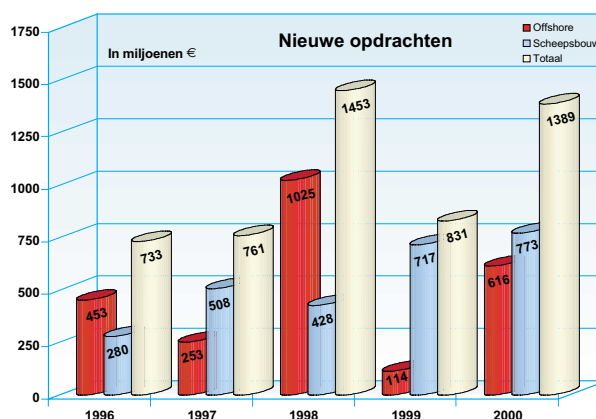
Een goed winstniveau voor de gehele groep is afhankelijk van een evenwichtige orderportefeuille in de gehele groep. Een grote orderportefeuille betekent noodzakelijkerwijze niet dat er geen onderdekking is in één van de individuele bedrijven of bedrijfsonderdelen.

Hierna wordt van de twee kernactiviteiten van de groep een gedetailleerde financiële analyse gegeven. Sommige bedrijven opereren in beide sectoren, maar de toegepaste splitsing vormt een goede benadering. Een uitsplitsing van de omzet naar geografische gebieden is opgenomen in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening (pagina 55).

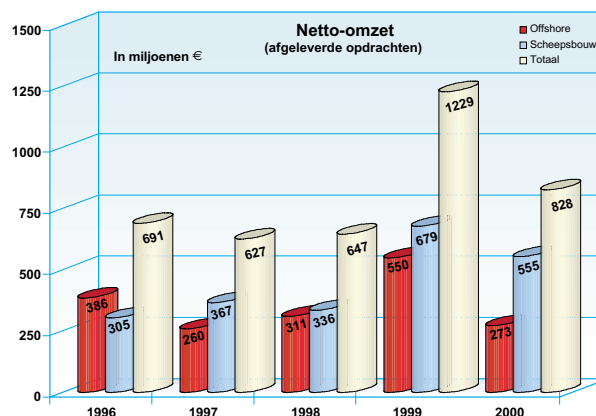
Onder de offshore sector zijn opgenomen de SBM groep, SBM-IMODCO, IHC Gusto Engineering en MSC, en onder de bagger- en scheepsbouwsector IHC Holland, Merwede Shipyard en van der Giessen-de Noord. NKI

(inrichting van luchthavens) is opgenomen onder de sector bagger- en scheepsbouw, maar beïnvloedt de cijfers niet wezenlijk.

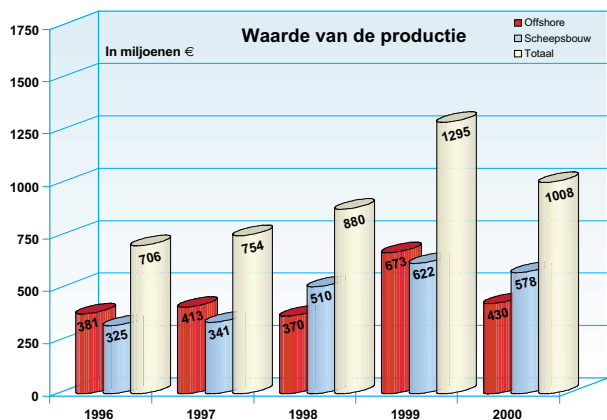
Ontwikkelingen in de orderportefeuille

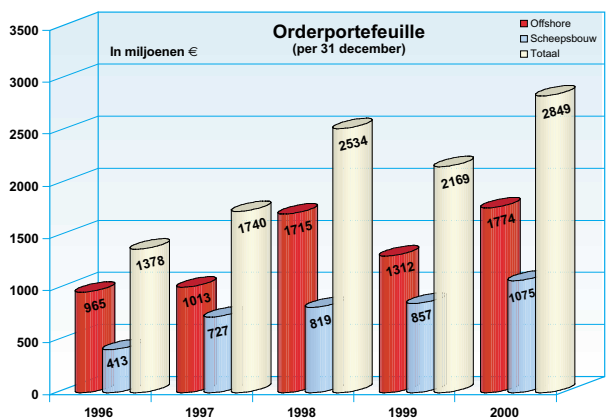
Het totaal van de nieuw geboekte opdrachten liet vergeleken met 1999 een gezonde toename zien en kwam daarmee dicht bij het recordniveau van 1998. De bagger-/gespecialiseerde scheepsbouwsector vertoonde een recordhoogte, terwijl de orderontvangst voor de offshore-sector, inclusief een verlenging van de Espadarte FPSO lease met vijf jaar, weer op een aanvaardbaar niveau terugkeerde. Niettemin werd de totale orderontvangst in de offshore-sector nog beïnvloed door het uitstellen van de toekenning van opdrachten.

Na het recordjaar in 1999, als gevolg van een ongebruikelijke hoge concentratie van turnkey opleveringen in beide sectoren, kwam de omzet van de groep, hoewel hoger dan in de jaren voor 1999, weer op een normaal niveau uit. In de offshore-sector werden geen grote turnkey contracten opgeleverd als gevolg van het uitblijven van nieuwe opdrachten in 1999, en doordat de sindsdien ontvangen grote opdrachten eerst in 2002 of later worden opgeleverd.

De waarde van de productie was lager dan voorgaand jaar, hetgeen een uitzonderlijk jaar was. Vergeleken met het meer normale niveau van eerdere jaren, nam de omzet aanzienlijk toe. Gedurende het verslagjaar werd een bedrag van € 150 miljoen geactiveerd (1999: € 208 miljoen), bestaande uit investeringen ter zake van de voltooiing van de Espadarte FPSO, Brazilië, en in de FSO voor Yetagun, Myanmar.

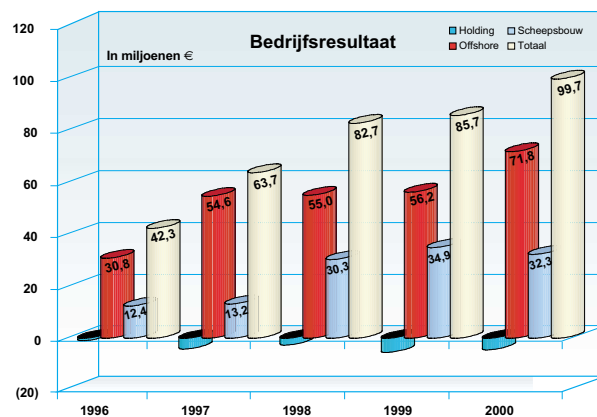
De orderportefeuille van € 2,9 miljard aan het einde van het jaar toont een aanzienlijke toename ten opzichte van het bedrag van € 2,2 miljard per ultimo vorig jaar. De toename van de orderportefeuille in de bagger-/gespecialiseerde scheepsbouwsector verzekert volledige bezetting voor een langdurige periode.

De orderportefeuille in de offshore-sector heeft voor een belangrijk deel (81%) betrekking op de niet-contant gemaakte toekomstige ontvangsten uit de lange termijn lease- en exploitatiecontracten van de F(P)SO-vloot van de groep.

De kwaliteit van de orderportefeuille blijft hoog, vooral door het grote aandeel hierin van lease-/exploitatiecontracten, welke een relatief hoge winstgevendheid hebben.

Winst en marge

In de informatie naar sector heeft de post 'Holding' betrekking op een aantal posten zoals kosten van de holding en voorzieningen/correcties op concernniveau.

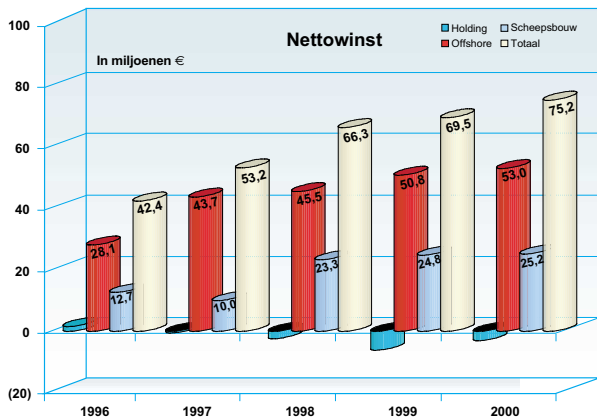
Het bedrijfsresultaat nam, na een aantal jaren nagenoeg gelijk te zijn gebleven, toe met 16,4% ondanks de lagere netto-omzet uit hoofde van afgeleverde orders. De belangrijkste factoren die tot deze toename hebben geleid zijn:

- de bijdrage van de twee nieuwe lease-eenheden, die gedurende het verslagjaar in bedrijf werden gesteld, tezamen met een bijdrage in resultaat over een volledig jaar van de Kuito FPSO die eerst eind 1999 in gebruik werd genomen;
- de terugkeer naar gemiddeld hogere marges in de offshore sector in vergelijking tot het voorafgaande jaar, toen slechts enkele turnkey opdrachten met relatief lage marges werden opgeleverd.

De positieve invloed van bovenstaande factoren werd gedeeltelijk tenietgedaan door:

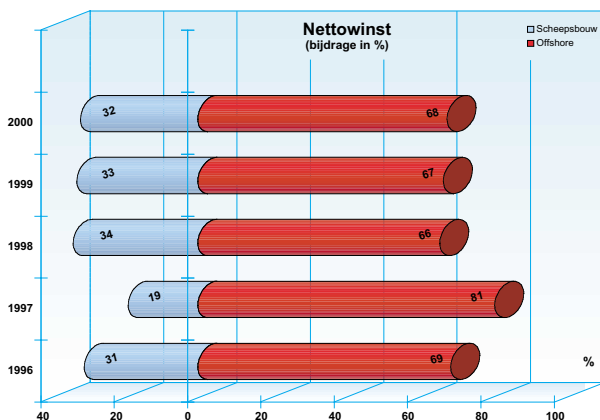
- lagere overdekking op indirecte kosten, met zelfs onderdekking bij enkele bedrijfseenheden;
- zeer hoge tenderkosten voor een aantal grote projecten.

De belastingdruk bleef met een bedrag van € 13,7 miljoen lager dan in 1999 (€ 17,7 miljoen), voornamelijk als gevolg van lagere belastingen op de offshore activiteiten, en een aanpassing op in het verleden teveel gereserveerde belasting. Dit heeft tot gevolg dat de belastingdruk met 15,3% lager is dan vorig jaar. De gemiddelde belastingdruk voor de groep wordt voor de nabije toekomst nog steeds op een niveau tussen de 15 en 20% ingeschat.

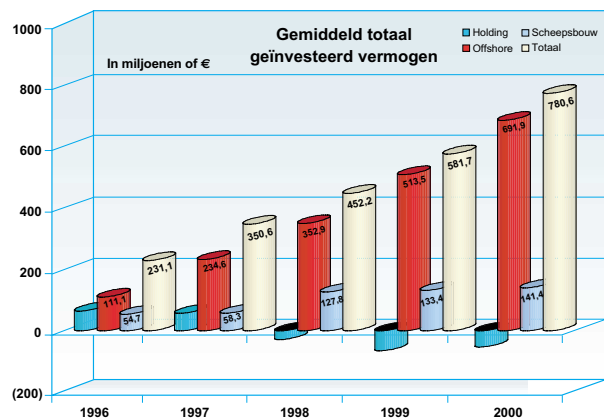

De nettowinst nam met 8,2% toe tot € 75,2 miljoen (1999: € 69,5 miljoen). De stijging van de nettowinst is lager dan de stijging van het bedrijfsresultaat als gevolg van de toegenomen rentelasten, welke samenhangen met de financiering van de F(P)SO's die gedurende 1999 en 2000 werden opgeleverd.

De relatieve bijdrage aan de nettowinst van de beide sectoren is vergelijkbaar met die in voorgaande jaren, zoals onderstaand diagram laat zien:

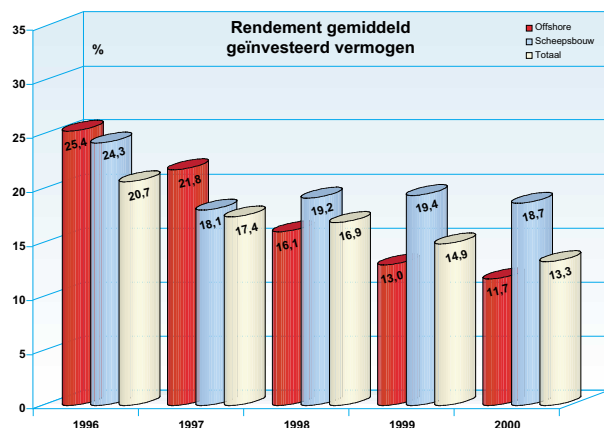

Rendement op gemiddeld geïnvesteerd vermogen

Het aandeel van de offshore-sector in het geïnvesteerd vermogen van de groep is verder toegenomen, als gevolg van het gereedkomen van de bouw en de financiering van de eenheden voor Espadarte en Yetagun. Het rendement op het geïnvesteerd vermogen werd op tijdsevenredige basis berekend en is in 2000 niet alleen in absolute zin beïnvloed door de toename van de in US dollar luidende schuld, maar ook door de voortdurende stijging van de waarde van de US dollar ten opzichte van de euro (toename van 7,3% in 2000, na een stijging van 17,5% in 1999).

Bedragen inzake goodwill die op concernniveau werden afgeboekt ten laste van het eigen vermogen, alsmede de kosten van valutadekking met betrekking tot het eigen vermogen van niet in euro gewaardeerde deelnemingen, verklaren het negatieve verschil tussen het gemiddeld geïnvesteerd vermogen in de twee divisies en het gemiddeld geïnvesteerd vermogen van de groep.

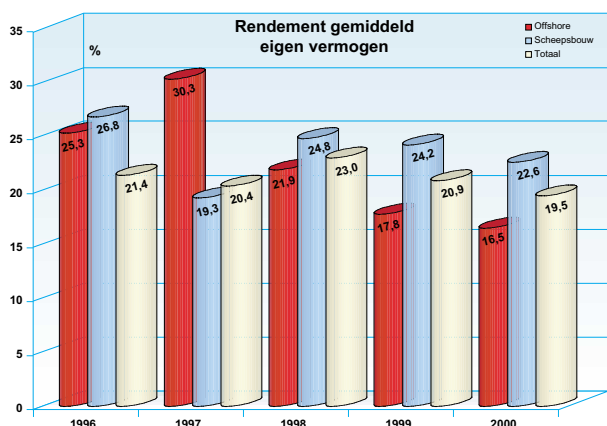
Het rendement op het gemiddeld geïnvesteerd vermogen (ROCE) nam af van 14,9% tot 13,3%. Dit is het gevolg van een combinatie van factoren, zoals:

- een relatief geringe stijging van de nettowinst als gevolg van recente toevoegingen aan de F(P)SO leasevloot welke slechts gedurende een half jaar inkomsten genereerden;
- een aanzienlijke stijging van de leningen (inclusief valuta-effect);

het hefboomeffect van de toegenomen leningen ten opzichte van het eigen vermogen van de groep.

Hoewel de voortgaande investering in de leasevloot zonder (of met slechts voor een deel van het jaar aan) inkomsten wel enige invloed op de cijfers heeft, is het effect ten aanzien van het jaar 2000 relatief gering. Indien de financiering tijdens de bouw en de hiermede verbandhoudende rentelasten buiten beschouwing worden gelaten, zou het gecorrigeerde rendement op het gemiddeld geïnvesteerd vermogen 13,7% belopen.

Het toegenomen gebruik van leningen gedurende de afgelopen jaren heeft bijgedragen aan het teruglopen van het rendement op het gemiddeld geïnvesteerd vermogen van de groep. Even belangrijk is de onbalans tussen toeleverings- en leasecontracten, waarbij het duidelijk is dat een toename van het aantal toeleveringscontracten zeker zal bijdragen aan een verbetering in het rendement op het gemiddeld geïnvesteerd vermogen. Overigens behaalt de groep op haar nieuwe leasecontracten rendementen welke de gewogen gemiddelde vermogenskostenvoet overschrijden, en waarmee aldus waarde wordt gecreëerd voor de vennootschap en haar aandeelhouders.

Het rendement op het gemiddeld eigen vermogen (ROE) is gedaald tot 19,5% in vergelijking met 20,9% in 1999, als gevolg van een bescheiden toename van de nettowinst in combinatie met het toegenomen groepsvermogen. De daling kwam in het bijzonder tot uitdrukking in de offshore-sector, waar de omrekening van het in US dollar luidende vermogen naar euro, zoals hiervoor reeds is aangegeven, werd beïnvloed door de sterkere US dollar. De winststijging voor wat betreft deze activiteiten werd ongunstig beïnvloed door de vertraagde orderontvangst van turnkey projecten.

Kasstroom/liquiditeiten

€ mln	1996	1997	1998	1999	2000
Nettowinst	42,3	53,2	66,3	69,5	75,2
Afschrijving	17,9	38,6	51,8	62,6	85,0
Kasstroom	60,2	91,8	118,1	132,1	160,2
Netto liquiditeiten/ effecten	173,7	220,5	194,1	199,2	269,3
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten	18,7	161,4	89,3	88,0	259,0
Prijs aandeel : kasstroom ratio 31/12	19,8	14,1	8,2	7,6	8,8

Zoals voorgaand jaar voorspeld, steeg de kasstroom aanzienlijk en wel tot € 160,2 miljoen (een stijging van 21,2%). Naast de bescheiden groei van de nettowinst is dit grotendeels een gevolg van afschrijvingen op in gebruik genomen nieuwe eenheden en met het feit dat andere eenheden nu voor een vol jaar in aanmerking worden genomen. Bovendien is de FSO voor Sakhalin nu volledig geconsolideerd, daar ook het 50% aandeel van onze partner in het project, ICB Shipping, begin 2000 werd verworven. De afschrijvingen en de kasstroom zullen in 2001 verder toenemen omdat de Espadarte FPSO dan een volledig jaar in bedrijf zal zijn.

Als gevolg van de financiering van de Espadarte FPSO en de toegenomen vooruitbetalingen door opdrachtgevers, zijn de netto liquiditeiten tot € 269 miljoen gestegen.

De ratio 'prijs per aandeel : kasstroom per aandeel' steeg van 7,6 naar 8,8. De stijging van de prijs per aandeel van bijna 38% werd deels gecompenseerd door de toename van de kasstroom per aandeel met 19%.

Balans

€ mln	1996	1997	1998	1999	2000
Geïnvesteerd vermogen	304,6	389,7	452,6	680,0	827,9
Eigen vermogen	241,2	253,3	290,3	339,1	394,8
Solvabiliteitsratio (%)	38	31	33	30	30
Werkkapitaal	29,7	1,8	28,3	66,0	48,9
Langlopende schulden :					
Eigen vermogen (%)	24	47	49	94	104
Net gearing (%)	(43)	(35)	(13)	39	41
Investeringen in					
materiële vaste activa	162,9	106,5	111,4	231,0	214,1
Rentedekkingsratio	19,7	8,9	10,2	9,5	4,4
Flottende activa :					
Kortlopende schulden	1,09	1,00	1,07	1,14	1,10

De situatie met betrekking tot de geconsolideerde balans is ten opzichte van vorig jaar niet belangrijk gewijzigd. Het geïnvesteerd vermogen is verder gestegen door ingehouden winst en een toename in de leningen, maar

de meeste ratio's zijn niet veel veranderd, met als uitzondering de rentedekkingsratio, waarin de toename van de leningen en de rentelasten gedurende de laatste twee jaren tot uitdrukking komt.

Enige specifieke opmerkingen met betrekking tot de balans per ultimo 2000 zijn:

- een solvabiliteitsratio (eigen vermogen : totale activa) van circa 30% is acceptabel en voldoet aan de financieringsovereenkomsten met de bankiers van de groep. Overigens zij vermeld dat in deze overeenkomsten de berekeningsmethodiek van de ratio zodanig is aangepast dat liquiditeiten boven de € 113 miljoen buiten beschouwing worden gelaten. De aangepaste ratio komt uit op 33% (1999: 32%), ondanks het effect van de stijgende dollar op de eurowaarde van de leasevloot van de groep;
- een ratio langlopende schulden : eigen vermogen van 104% is volkomen aanvaardbaar, gezien het feit dat de gefinancierde bedrijfsmiddelen alle op lange termijn verhuurd zijn, en dat een toegenomen deel van de schuld (86%) een beperkt recht van regres op de groep inhoudt, daarmee het risicoprofiel reducerend. 'Net gearing' (rentedragende schulden minus liquide middelen : eigen vermogen), is met 41% iets hoger dan in 1999;
- alle belangrijke verplichtingen staan duidelijk vast en zijn opgenomen in de geconsolideerde balans van de groep; er is geen sprake van 'off-balance'-financiering;
- de investeringen in materiële vaste activa (voornamelijk bestaande uit de voltooiing van een FPSO en een FSO, welke aan het begin van het jaar in aanbouw waren) kwamen iets lager uit dan in 1999. Per ultimo 2000 waren geen nieuwe F(P)SO's in aanbouw;
- de rentedekkingsratio is (zoals was voorzien) flink lager als gevolg van de inbedrijfstelling van de nieuwe eenheden eind 1999 en gedurende 2000. Deze zijn voornamelijk met schulden op lange termijn gefinancierd, die relatief hoge rentevoeten dragen.

Er is gedurende het jaar voor een bedrag van € 0,6 miljoen aan goodwill afgeboekt op een door NKI verworven onderneming.

Dividend

€ mln	1996	1997	1998	1999	2000
Nettowinst	42,3	53,2	66,3	69,5	75,2
Dividend	21,7	27,0	33,4	35,2	38,4
Dividend per aandeel (€)	0,82	1,00	1,23	1,27	1,36

Het dividendbeleid van de groep is gemiddeld 50% van de nettowinst uit normale bedrijfsactiviteiten uit te keren. Voorgesteld wordt een dividend van NLG 3,- (€ 1,36) per aandeel uit te keren (totaal € 38,4 miljoen, een stijging van 9% ten opzichte van vorig jaar).

Het dividend kan naar keuze van de aandeelhouder geheel in contanten dan wel in aandelen worden opgenomen. Voor wat betreft het dividend over 1999 heeft 37% van de aandeelhouders gekozen voor stockdividend. Op de agenda van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van IHC Caland N.V., welke vergadering op 8 juni 2001 gehouden zal worden, staan verdere details vermeld onder punt 5 van de agenda en de toelichting daarop.

Treasury beheer en rapportering

De doelstelling van de treasury is het minimaliseren van volatiliteit van het eigen vermogen en de winst van de groep. Relevante financiële informatie wordt door de bedrijven van de groep formeel aan de treasury gerapporteerd, en de risico's worden regelmatig opnieuw beoordeeld. De treasury rapporteert maandelijks aan de directie en per kwartaal aan de Raad van Commissarissen. De groep sluit geen speculatieve termijntransacties maar alleen termijncontracten om bestaande risico's af te dekken, meestal met valutatermijncontracten. Derivaten worden weinig gebruikt en worden nooit verkocht.

Valutarisico-management

De in de offshore-sector van de groep gehanteerde valuta is de US dollar. Alle vastliggende valutarisico's met betrekking tot lopende contracten worden tegenover de US dollar ingedekt. De productiemiddelen en overhead van de offshore-sector van de groep bestaan voornamelijk uit in euro luidende kosten en worden op jaarbasis ingedekt tegen de US dollar. Dit heeft een dempend effect op de US dollar kosten van de offshore-sector. Hoewel de in US dollar luidende offshore-activiteiten de voornaamste bedrijvigheid van IHC Caland zijn gaan vormen, gaat de groep vooralsnog door met in euro te rapporteren en de valutarisico's af te dekken.

De waarde in euro van het in US dollar luidende vermogen van de offshore divisie wordt ingedekt door middel van een combinatie van het aanhouden van liquide middelen in euro, US dollar leningen en valuta-termijncontracten.

Teneinde risico's die het gevolg zijn van overdekking van lange termijn leasecontracten te vermijden wordt soms besloten om een specifiek project niet langer af te dekken dan de duur van de betreffende projectfinanciering met beperkt regresrecht. US dollar winsten worden per project tegen euro afgedekt.

Nadeel van dit beleid zijn de hoge kosten van de valutarisicodkking van de winsten uit langlopende leases die het gevolg zijn van disagio bij dollar termijnverkoop, alhoewel dit disagio recent tot onder de 1% per jaar is gezakt.

Op de balans worden de resultaten van specifieke vreemde valuta contracten gerapporteerd als onderdeel van de activa ter dekking waarvan zij zijn bestemd. Hiermee rekening houdend, bedragen de theoretische kosten van

de liquidatie van alle valutatermijncontracten rond € 40 miljoen.

Alle valutatermijncontracten zijn gebaseerd op onderliggende zakelijke transacties. De groep gaat zulke contracten alleen aan met banken met de 'A' kwalificatie of hoger.

Managen van rentetarieven

Renterisico's

De groep financiert F(P)SO lange termijn leasecontracten met schulden. Tijdens de bouw worden, om schommelingen in de totale investeringskosten zo klein mogelijk te houden, vast rentende contracten gesloten. Lange termijn leasecontracten kennen vaste inkomststromen terwijl de rentekosten van de financiering van deze projecten meestal gebaseerd zijn op variabele rentetarieven. De variabele rentekosten worden door een renteswap ingeruild voor vaste rentevoeten om de rentegevoeligheid van de winst te verkleinen.

Liquiditeiten

De treasury van de groep stelt elk kwartaal een (jaar)liquiditeitsplan op. De offshore-sector stelt ook een tweejarig liquiditeitsplan op. De liquiditeitsplannen van de bedrijven worden opgebouwd uit de details van elk project en geven een precieze liquiditeitsprognose. Beslissingen over bedrijfs- en projectfinanciering worden gebaseerd op het liquiditeitsplan. Projectfinancieringen worden afgesloten wanneer het noodzakelijk is om risico's naar derden over te hevelen.

Belangrijkste investeringen

Het totale bedrag, dat gedurende het jaar geïnvesteerd werd in materiële vaste activa, bedroeg € 214 miljoen, waarvan het leeuwendeel (€ 203 miljoen) betrekking had op F(P)SO's voor lease-/exploitatie aan de offshore olie- en gasindustrie. In dit bedrag zijn begrepen de kosten van het voltooien van een FSO (75%) en een grote FPSO. De eenheden waarop de belangrijkste investeringen betrekking hadden, kunnen als volgt worden toegelicht:

Drijvend opslag- en overslagsysteem (FSO) voor gebruik op het P.A.-veld voor de kust van het eiland Sakhalin, Rusland

Zoals al in het jaarverslag van vorig jaar beschreven, was de groep, als gevolg van het in andere handen komen van ICB Shipping, in staat in het eerste kwartaal van 2000 het 50% aandeel van ICB in de Sakhalin FSO te kopen. De koop is gefinancierd uit de liquide middelen en door het aangaan van een projectgebonden lening.

Drijvend productie-, opslag- en overslagsysteem (FPSO) voor het Espadarte veld van Petrobras voor de kust van Brazilië

In oktober 1998 werd een 'Letter of Intent' ontvangen van de Braziliaanse staatsoliemaatschappij Petrobras, in januari 1999 gevolgd door een contract voor de lange

termijn lease van een grote FPSO voor de ontwikkeling van het Espadarte olieveld voor de kust van Brazilië. Het systeem is in 850 meter diep water afgemeerd door middel van een grote 'internal turret', geleverd door SBM's zustermaatschappij SBM-IMODCO. Het systeem is ontworpen voor 47 'risers' met uiteenlopende functies, waaronder productie, gasinjectie en afvoer van ruwe olie. De gebruikte tanker is de FPSO VI die met succes gedurende 13 jaar voor de kust van Nigeria werkzaam is geweest.

Het contract is aanvankelijk gesloten voor een periode van acht jaar, maar Petrobras heeft inmiddels al een optie uitgeoefend voor een verlenging met vijf jaar teneinde het beschikbaar zijn van de installatie zeker te stellen. De totale waarde van het contract ligt nu in de buurt van US\$ 750 miljoen. De installatie is succesvol afgerond in juni 2000, het systeem werd geaccepteerd en de productie gestart op 30 juni 2000.

De onderhandelingen met een syndicaat van internationale banken werden afgerond met een financiering met beperkt regresrecht van circa 75% van de investeringswaarde. Het syndicaat heeft het landenrisico en het reservoir-risico overgenomen.

Drijvend opslag- en overslagsysteem (FSO) op lange termijn verhuurd voor gebruik op het Yetagun gasveld voor de kust van Myanmar

In juni 1998 werd een vijftienjarige lease overeenkomst met Premier Petroleum Myanmar Limited getekend voor een FSO voor de ontwikkeling van het Yetagun gasveld, 120 mijl uit de kust van Myanmar. Het veld wordt geëxploiteerd door Premier namens een consortium, waaronder Petronas Carigali, Nippon Mitsubishi Oil Corporation, PTTEP en de staatsenergie-onderneming van Myanmar, MOGE. Het systeem is geleverd via een 75/25 joint venture met een Japans handelshuis en is met beperkt regresrecht gefinancierd vanuit Japan. De FSO is met succes geïnstalleerd en sedert mei 2000 verhuurd.

Samenstelling van de kostprijs van een F(P)SO

Om een beter inzicht te krijgen in de samenstelling van een investering in een FPSO of FSO, is het nuttig de onderdelen aan te geven waaruit deze bestaat. Dit zijn de externe kosten (scheepswerf, onderaannemers en leveranciers), de aan derden betaalde kosten (ontwerp, engineering, bouwtoezicht enz.), aan derden betaalde financieringskosten (inclusief interest) en de toe te rekenen indirecte kosten. Het totaal van bovengenoemde kosten (of een evenredig deel daarvan in het geval van een joint venture) wordt in de balans opgenomen als de aanschaffingswaarde van een FPSO of FSO. Bij de oplevering van een dergelijk systeem wordt geen winst genomen als sprake is van een lease-/exploitatiecontract. De dekking voor overhead die in de investeringswaarde begrepen is wordt tijdens de levensduur van het systeem ten laste van het resultaat gebracht.

Vooruitzichten voor 2001

MARKTVOORUITZICHTEN VOOR 2001 EN DAARNA

Offshore sector

De concurrentie in deze markt zal naar verwachting aanvankelijk hevig zijn als gevolg van het geringe volume aan projecten gedurende de laatste jaren. Enige prijsdruk kan daarom op korte termijn worden verwacht, maar de vooruitzichten op middellange termijn lijken veelbelovend. De trend dat oliemaatschappijen in diep water gelegen velden met grote reserves in ontwikkeling brengen zet door, en hiervoor vormen FPSO's de meest economische oplossing.

Gedurende de laatste paar jaar heeft de groep een aantal strategisch belangrijke initiatieven in gang gezet respectievelijk verder versterkt:

- het ontwikkelen van eigen kennis van het ontwerpen en fabriceren van de z.g. 'fit for purpose' topsides (de procesinstallatie);
- verhuizing van het kantoor in de VS naar Houston en uitbreiding van de capaciteit van SBM-IMODCO op deze strategische locatie;
- het regelmatig gestructureerd terugkoppelen van de operationele ervaring van de groeiende F(P)SO vloot van de groep, leidend tot een voortdurende verbetering en optimalisering van het 'fit for purpose' ontwerpen van nieuwe eenheden.

IHC Caland verwacht de komende jaren in belangrijke mate van deze strategische initiatieven te kunnen profiteren. Bovendien is de verwachting dat de nauwe samenwerking die met verschillende toonaangevende partners in de offshore-sector is aangegaan, haar vruchten zal afwerpen voor zowel deze partners als voor SBM.

Tenslotte zal, zoals het er nu naar uitziet, de inzet van FPSO's in de Golf van Mexico mogelijk worden, zodat ook daar verdere uitbreidingsmogelijkheden voor de groep ontstaan.

Bagger-/gespecialiseerde scheepsbouw

Ondanks het einde van de scheepsbouwsubsidies in Europa, wordt voor 2001 een bevredigende orderontvangst verwacht. In dit kader bezien is het einde van de Europese subsidies, gezien het vergeleken met de rest van Europa relatief lage steunniveau in Nederland, potentieel in het voordeel van de Nederlandse werven. De concurrentiepositie ten opzichte van de niet-Europese werven zal natuurlijk verslechteren, maar dit heeft nagenoeg geen invloed aangezien de werven van de groep actief zijn in deelmarkten waarin voornamelijk sprake is van Europese concurrentie. Het ziet er naar uit dat 2001 het jaar wordt van de middelgrote zuigers, waarbij het

streven om de operationele kosten te minimaliseren de aanjager van de investeringen is. Op een breed front wordt een vervanging van oude tonnage verwacht, naast een voortdurende vraag naar de standaard Beaver serie van klein baggermaterieel. De vraag naar Ro-Pax veerboten zal, gedreven door veiligheidsoverwegingen, naar verwachting blijven bestaan, met daarnaast de doorlopende vraag naar offshore werkschepen en kabelleggers.

Tenslotte zal de groeiende recreatiemarkt naar verwachting verdere kansen bieden voor bijvoorbeeld rivierpassagiersschepen, luxe passagiersschepen e.d.

Alle werven van de groep zijn tot in het jaar 2002 bezet.

Winstverwachting voor 2001

2001 is begonnen met elf FPSO/FSO-eenheden operationeel voor rekening van de klant. Dit vormt een solide basis voor winst en kasstroom.

2000 liet aan de kant van de leveringen van de offshore-activiteiten een verbetering zien ten opzichte van 1999, maar bleef toch achter bij de verwachtingen. Met uitzondering van de opdrachten met zeer korte effectieve doorlooptijd, zullen de resultaten van de nieuwe opdrachten geen invloed hebben op de resultaten van 2001, behalve wat betreft de dekking van de indirecte kosten, die overigens aanzienlijk kan zijn.

In de bagger/gespecialiseerde scheepsbouw wordt een met het jaar 2000 vergelijkbaar beeld verwacht. De orderontvangst zal naar verwachting weer aanzienlijk zijn, hoewel het recordniveau van vorig jaar misschien niet zal worden gehaald.

De Nederlandse regering heeft het einde van de scheepsbouwsteun per eind 2000 bevestigd, maar deze zal in feite over een paar jaar worden uitgesmeerd zodat dit geen direct effect zal hebben op 2001. Ook is te verwachten dat de concurrentie van Korea iets minder agressief zal zijn omdat de werven daar volgeboekt zijn.

Zoals hiervoor vermeld, zal het niveau van de afleveringen in de offshore-sector in 2001 relatief laag liggen. Vooropgesteld dat er zich geen grote onvoorziene problemen aandienen, verwacht de directie niettemin in 2001 een winst van tenminste € 75 miljoen te behalen.

Verwachte investeringen in 2001

Voor het eerst sinds jaren lopen er bij de groep bij de start van het nieuwe jaar geen grote kapitaalsintensieve projecten. Anderzijds is er wel een opdracht ontvangen

om te starten met het werk aan een 'Generieke' FPSO en verwacht wordt dat dit project voor het midden van het jaar zal worden omgezet in een volledige opdracht. Verwacht wordt dat aan dit project tezamen met tenminste één dit jaar nog te boeken FPSO een bedrag van € 200 miljoen besteed zal worden.

De groep heeft goede hoop dat er in de huidige veelbelovende markt een contract kan worden geboekt voor de kleine bestaande productie-eenheid 'Jamestown'.

Als gevolg van de herfinanciering van de Espadarte FPSO middels een lange termijn projectfinanciering met beperkt regresrecht, is er nog aanzienlijke ruimte

beschikbaar om nieuwe investeringen te doen binnen de bestaande kredietfaciliteit van US\$ 250 miljoen.

Personeel 2001

Voor het jaar 2001 wordt een toename van het totale personeel met ongeveer 5% verwacht. Dit deels in de offshore divisie, waar men doorgaat met het aantrekken van personeel om aan de verwachte behoefte te kunnen voldoen, maar ook in de bagger-/scheepsbouwsector waar aanvullende mankracht nodig is om de bestaande orderportefeuille te kunnen uitvoeren.

De FSO 'Yetagan' voor het tweede jaar in bedrijf.

Gang van zaken bij de groepsmaatschappijen

maatschappijen

OFFSHORE OLIE- EN GASINDUSTRIE

GROUP OF COMPANIES

Management:

D. Keller, CEO (Chief Executive Officer)

D.J. van der Zee, COO (Chief Operating Officer)

F. Blanchelande, President SBM Production Contractors

SBM Offshore Systems

SBM Offshore Systems is wereldwijd marktleider voor ontwerp, inkoop, bouw en levering van verlaadsystemen, afmeersystemen, turrets, midwater pijpen, drijvende productie-, opslag- en overslagsystemen (FPSO's/FSO's).

De volgende belangrijke orders werden in 2000 verkregen.

- een afmeersysteem voor Shell's E.A.-veld, voor de kust van Nigeria; de order die eind 1999 is geboekt moet in december 2002 worden opgeleverd;
- een standaard CALM boei uit voorraad voor NNPC (Nigerian National Petroleum Company) offshore Nigeria; het contract is verkregen januari 2000;
- een CALM boei voor Eilat Ashkelon Pipeline Co. Ltd. (EAPC); contract verkregen in januari 2000;
- een 'swivel stack' voor een FSO voor het Soroosh-veld van Shell, offshore Iran; order verkregen in juni 2000 voor oplevering in augustus 2001;
- levering en installatie van een nieuw te bouwen FSO plus een CALM boei voor Elf Nigeria (EPNL) voor het Amenam Kpono-veld offshore Nigeria; het contract is gegund in september 2000 voor oplevering in mei 2003;
- een kale boei voor Total Austral voor het Hidra-veld, Tierra del Fuego, offshore Argentinië; contract gegund in oktober 2000 voor oplevering in maart 2001;
- een contract van ExxonMobil om te starten met de ontwerpactiviteiten en de inkoop van materialen met een lange levertijd voor een generieke FPSO. Dit contract is verkregen in december 2000.

De belangrijkste orders die werden opgeleverd zijn:

- twee CALM boeien voor CPC (Caspian Pipeline Consortium) offshore Novorossiysk, Rusland; de opdracht werd verkregen in februari 1999 en werd opgeleverd in maart 2000;
- de aan Petrobras verhuurde FPSO voor het Espadarte-veld, start productie in juni 2000;
- een CALM boei voor QGPC, voor het Halul-veld offshore Qatar; deze order werd verkregen in juni 1999 en opgeleverd in mei 2000;

Waterlaadböei voor Archirodon in Cyprus.

- de FSO voor Premier Petroleum Myanmar Ltd. voor het Yetagun-veld offshore Myanmar; de opdracht werd verkregen in juni 1998 en opgeleverd in april 2000;
- de CALM boei voor NNPC offshore Nigeria, opgeleverd in december 2000;
- de CALM boei voor Eilat Ashkelon Pipeline Co. Ltd., (EAPC), opgeleverd in november.

Technische hoogtepunten

- nieuwe concepten van een combinatie van drijvende productie- en boorfaciliteiten zijn ontwikkeld, zowel voor putafwerking op de zeebodem als voor putafwerking op een drijvende productie-eenheid;
- gas- en koude-technologie-toepassingen voor LPG extractie, opslag en verladung en voor LNG opslag, verladung en verdamping worden ontwikkeld om ons productenpakket uit te breiden;
- mid water pijpen voor overslag in diepwater;
- 'diepwater' boeien.

Organisatie

De SBM organisatie is zodanig aangepast dat grote projecten kunnen worden uitgevoerd waarbij overigens gebruik gemaakt wordt van de capaciteit van de volledige IHC Caland offshore divisie (SBM, IHC Gusto Engineering, SBM-IMODCO en MSC). De projectaanpak van alle groepsmaatschappijen is daarvoor op een lijn gebracht en binnen de groep wordt een Intranet-systeem geïmplementeerd om de uitvoering van projecten waar ook ter wereld te vergemakkelijken.

SBM Services voor Offshore Systems

In 2000 heeft SBM Services zich bezig gehouden met de volgende vier hoofdgroepen van activiteiten:

- nazorg leveringen;
- technische advisering (intern en extern), inclusief onderhoudscontracten;
- het uitvoeren van installaties offshore, installatie, reparatie en onderhoud van offshore faciliteiten, gebruikmakend van SBM's DSV de 'Dynamic Installer';
- bouwbegeleiding en onderhoud van alle swivels die door SBM vanaf eind 2000 worden respectievelijk zijn geleverd.

Resultaten over het jaar 2000:

- Services was zodanig goed bezet dat een aanzienlijke groei werd gerealiseerd;
- de 'Dynamic Installer' kon meer dan de voor haar geplande dagen worden ingezet en heeft in het Verre Oosten, Zuid Amerika, Zuid- en West-Afrika gewerkt;
- de offshore installatie groep heeft onder andere de grote installatieprojecten voor de Espadarte FPSO in Brazilië en de Yetagun FSO in het Verre Oosten succesvol uitgevoerd;

- een belangrijke reorganisatie werd doorgevoerd om de toegenomen hoeveelheid werk aan te kunnen en de kwaliteit en responstijd van de te leveren diensten te verbeteren.

Technische hoogtepunten

- er wordt voortdurend gewerkt aan verbetering van de werktuigen om onze diensten te verbreden en beter uit te kunnen voeren;
- de mogelijkheden van de 'Dynamic Installer' zullen verder worden uitgebreid door het aanschaffen van een 'diepwater' ROV.

SBM Production Contractors

De missie van 'SBM Production Contractors' is om de vloot van F(P)SO's van de groep veilig te exploiteren, te onderhouden en de opbrengsten te optimaliseren.

SBM Production Contractors is marktleider bij de lease en exploitatie van F(P)SO's en heeft veruit de meeste en langste ervaring in de offshore leasemarkt.

Aan het eind van het jaar 2000 waren er meer dan 500 miljoen vaten olie door de verschillende schepen, die door SBM Production Contractors worden geleasd en geëxploiteerd, gestroomd. De bemanningen hebben meer dan 900 verladingen uitgevoerd om de olie naar zijn bestemming te brengen. Het voorgaande betekent geaccumuleerd bijna 60 jaar ervaring bij de exploitatie van F(P)SO's.

Gedurende ontwerp, bouw en exploitatie van de eigen F(P)SO-vloot, is SBM continu bezig met het aanpassen van zijn operationele richtlijnen om deze in overeenstemming te brengen met de laatste technische ontwikkelingen voor gebruik op deze productie-eenheden. De mogelijkheid van een permanente terugkoppeling tussen de groeps productie-eenheden en nieuwe projecten in de diverse stadia van ontwerp, bouw en operatie is uniek in de F(P)SO-industrie. De groep past ook voortdurend de richtlijnen met betrekking tot veiligheid en bescherming van het milieu, die beide een grote prioriteit binnen IHC Caland hebben, aan. In 1998 heeft SBM Production Contractors het SEP (Safety and Environmental Protection) certificaat van DNV verkregen, hetwelk hogere eisen stelt dan de ISM (International Safety Management) code, vereist door de IMO (International Maritime Organisation); hiermee is SBM het eerste en het enige offshore verhuurbedrijf met een SEP certificatie voor drijvende productie-eenheden.

Met betrekking tot milieubescherming benadrukt het SEP certificaat de hoge eisen die binnen het bedrijf bestaan ten aanzien van de bijzonder strikte bewaking van lozingen conform de MARPOL 73/78 eisen.

Gedurende de 60 jaar geaccumuleerde ervaring, heeft SBM Production Contractors de reputatie verworven van

een maatschappij met uitstekende veiligheid en betrouwbaarheid, die gunstig afsteekt ten opzichte van het gemiddelde niveau in de offshore-industrie.

LTAf (Lost Time Accident Frequency: tijdverlies door ongelukken) was 2,2 in het jaar 2000, om precies te zijn waren er 5 LTA's met een verlies aan werktijd van meer dan 36 uur op een totaal van 2.272.134 gewerkte uren in 2000. Aan het eind van het jaar 2000 hadden vier van de schepen de mijlpaal bereikt van één jaar zonder LTA; twee van de vier bleven zelfs meer dan twee jaar zonder LTA: de FPSO Rang Dong I met ultimo 2000 853 dagen en de FPSO Tantawan Explorer met 804 dagen zonder LTA.

Vakbekwaamheid

Teneinde er voor te zorgen dat de kennis van ons personeel op peil blijft, is er een speciaal programma opgezet. Dit programma helpt het bedrijf bij het selecteren van het meest geschikte personeel voor iedere business unit. Bij de indiensttreding wordt afhankelijk van het niveau vastgesteld in welke specifieke additionele vaardigheden de kandidaat moet worden getraind. Het programma wordt bij het huidige personeel gebruikt om hun kennis en vaardigheid vast te stellen en na te gaan op welke punten bijscholing nodig is voor verandering van functie en/of promotie.

De vloot

Het jaar 2000 werd gekenmerkt door een aantal belangrijke gebeurtenissen. De meest significante daarvan is de succesvolle oplevering en in bedrijfstelling van de Espadarte FPSO voor Petrobras, Brazilië. Deze opdracht die eind 1998 werd geboekt, is een belangrijke stap in de ontwikkeling van kennis en ervaring van de groep voor wat betreft ontwerp, bouw en exploitatie van FPSO's. Deze FPSO heeft een turret waarin een stack met 11 swivels is ondergebracht en er zijn 45 leidingen verbonden met de putten op de zeebodem (voor o.a. productie, gaslift, gaswinning, waterinjectie, elektriciteit en signaalkabels). Op het dek van de tanker staan modules voor olieproductie (100.000 bpd), behandeling van water (50.000 bpd) gascompressie (88 MMSCFD), water injectie (110.000 bpd) en opwekking van elektriciteit (2 x 4,5 megawatt). Deze modules zijn met elkaar verbonden en vormen tezamen het complete productiesysteem. De Espadarte FPSO is 20 maanden na de voorlopige opdracht van Petrobras, op de eerste productieput op het Campos Basin (Brazilië) aangesloten. De olieproductie is in juni 2000, slechts drie dagen na de aansluiting op de eerste bron op de zeebodem, van start gegaan.

Aan het eind van het jaar 2000, had SBM Production Contractors elf lease- en exploitatiecontracten in portefeuille. Een foto en korte beschrijving van iedere productie-eenheid zijn opgenomen in de 'Verklarende woordenlijst', die bij dit jaarverslag is gevoegd.

De kansen voor het volgende jaar zijn bemoedigend. Op het moment van het schrijven van dit verslag is het contract met JVPC voor de Rang Dong I, dat oorspronkelijk voor 3 jaar (vanaf midden 1998) was afgesloten, verlengd met 7 jaar. De SBM groep heeft ook een voorlopige opdracht van ExxonMobil ontvangen waarvan verwacht wordt dat deze zal leiden tot een volgend lease- en exploitatiecontract voor een FPSO in West-Afrika. De opdrachtgever zal midden 2001 beslissen en dit zal hoogst waarschijnlijk leiden tot een start van de productie voor het eind van 2002.

Uit het aantal F(P)SO-projecten kan worden afgeleid dat er een sterke stijging in de vraag naar lease- en exploitatiecontracten voor de offshore olie- en gasindustrie is. SBM Production Contractors bereid zich er op voor om hierop onmiddellijk en adequaat te kunnen reageren door een aantal kwalitatief goede tankers van de juiste grootte op basis van exclusieve opties vast te leggen.

Vlootbeheer

Teneinde de vloot in goede conditie te houden is er een vloot beheer groep gevormd, verantwoordelijk voor de volgende belangrijke taken:

- het bewaken van de samenhang tussen het huidige functioneren van de eenheden van de vloot, de contractuele verplichtingen en de economische levensduur van de schepen;
- het ontwikkelen en opstellen van technische specificaties, onderhoudsbeleid, -specificaties en -procedures;
- het onderzoeken van ernstige en/of hardnekkige tekortkomingen in gewenste prestaties dit om daarna corrigerende maatregelen te kunnen nemen.

De SBM Group leverde over 2000 een hogere bijdrage aan het resultaat van de groep dan over 1999.

De 'Dynamic Installer' van SBM.

SBM-IMODCO Inc.

Management:

L. Smulders, *President*

SBM-IMODCO Inc. in Houston, Texas, beweegt zich net als de SBM Groep op de markt van afmeersystemen voor productie, opslag en overslag van koolwaterstoffen voor de olie- en gasindustrie.

SBM-IMODCO levert ook volledige ontwerp en inkoop diensten ten behoeve van F(P)SO-projecten van SBM. Een andere zeer belangrijke functie van SBM Imodco is de research voor diep water en andere ontwikkelingen voor de groep.

Het jaar 2000 bracht grote veranderingen mee voor SBM-IMODCO Inc. IHC Caland's grootste werkmaatschappij in de V.S. Het bedrijf werd in zijn geheel verhuisd van Los Angeles, Californië, naar Houston, Texas. Dit was het gevolg van het besluit van de offshore-groep in 1999 om alle V.S. offshore activiteiten te bundelen in Houston, het centrum voor de offshore industrie in de V.S.

Voorts werd besloten om het werkterrein van het bedrijf uit te breiden zodat naast de traditionele productlijn van afmeersystemen, de volgende nieuwe activiteiten kunnen worden uitgevoerd:

- research voor en ontwikkeling van de diep water technologie voor de groep;
- alle engineering en inkoopdiensten nodig voor het ontwerp en levering van een F(P)SO;
- marketing van de producten van SBM Inc op de Amerikaanse markt.

Tot eind 1999 functioneerden SBM en IMODCO als onafhankelijke bedrijven, die beiden hun eigen

producten verkochten. Met ingang van 1 januari 2000 werden, hoewel de bedrijven nog steeds onafhankelijk van elkaar werken, de verkoopactiviteiten volledig geïntegreerd. SBM-IMODCO verkoopt nu de producten van SBM en SBM-IMODCO aan klanten in de V.S. en SBM verkoopt de producten van SBM en SBM-IMODCO aan klanten in de rest van de wereld. Dit biedt onze klanten wereldwijd de mogelijkheid om het ontwerp te kiezen dat zij prefereren.

De volgende belangrijke orders werden in 2000 verkregen:

- een CALM boei voor de Chileense Nationale Olie Maatschappij, ENAP; de boei zal een veilig verlaadstation zijn voor de aanvoer van ruwe olie voor de ConCon-raffinaderij in Valparaiso, Chili;
- een concept studie (FEED) voor Brown & Root Energy Services (BRES) voor de 'ultra diep water' concessie blok 15 van ExxonMobil, offshore Angola. Dit ontwerp omvatte de romp van de FPSO, het verankeringssysteem en het complete overslagsysteem;
- een concept studie (FEED) voor een FPSO met uitgebreide gasbehandelingsfaciliteiten voor het Belanak veld. Deze zeer grote FPSO heeft o.a. gascompressoren en een LPG extractie plant met export mogelijkheden voor gas, ruwe olie, nafta, propaan en butaan. Deze studie werd als onderaannemer van SBM uitgevoerd die de opdracht van Conoco Indonesië heeft verkregen;
- als onderaannemer van SBM werden de ontwerp- en inkoopdiensten voor het Kuito 1-C uitbreidingsproject geleverd.

De tijd is rijp voor de olieproducenten om over te gaan tot het gebruik van F(P)SO's in de Golf van Mexico, aangezien de afstand van de nieuwe olievelden tot de reeds bestaande infrastructuur, een pijpleidingennet naar de kust, noopt tot alternatieven. SBM-IMODCO zal gericht op deze nieuwe marktontwikkeling inspelen.

De volgende orders werden opgeleverd:

- de levering aan SBM van de zeer grote turreet voor de Espadarte FPSO;
- de levering en installatie van een CALM systeem voor de Engelse oliemaatschappij Kier om gasolie voor een energie centrale in Pillaiperulmalnallur aan de oostkust van India te kunnen importeren.
- een groot aantal orders voor reserveonderdelen voor bestaande en nieuw opgeleverde systemen.

Het resultaat over het verslagjaar was lager dan in 1999, deels als gevolg van het ondernemingsklimaat, en deels door de verhuizing van Los Angeles naar Houston.

Kier boei voor de import van gasolie voor de energiecentrale van Pillaiperulmalnannur.

Management:

S.A.W. Janse, *Managing Director*

IHC Gusto Engineering levert ontwerp-, engineering- en adviesdiensten, voornamelijk voor de offshore-industrie. De kernactiviteit van IHC Gusto Engineering bestaat uit het maken van complete, gecertificeerde ontwerppakketten voor werkschepen en platforms, zoals dynamisch geïmplementeerde (d.p.) boorschepen, 'work-over', pijpenleg- en kraanschepen, offshore kranen met groot hefvermogen en zelfheffende platforms.

Ook speciale 'tools' en mechanische constructies zoals zware lieren en een zogenaamd 'thruster retrieval' systeem worden door IHC Gusto Engineering ontworpen en/of geleverd.

Bovendien verleent IHC Gusto Engineering ontwerp- en engineeringdiensten ten behoeve van de SBM Groep, wat betreft de om- en verbouw van schepen tot F(P)SO's en de proces-installaties aan boord van deze schepen, alsmede de engineering voor de mechanische constructies van de specifieke onderdelen.

De belangrijkste verrichtingen gedurende het jaar 2000 zijn:

- De levering van twee diep water, dynamisch geïmplementeerde boorschepen, gebouwd op basis van het Gusto 10000 ontwerp, te weten de 'C.R. Luigs' en de 'Jack Ryan', aan Global Marine Drilling;
- Voltooiing van het ontwerp voor een kraan/ pijpenlegschip voor CNOOC. Dit schip is, naar tevredenheid van de klant, gebouwd bij de Chinese werf Yantai Raffles;
- Bij Hyundai Mipo Dockyard werd goede voortgang geboekt met de bouw van het 'reel pipe-lay'-schip voor Coflexip Stena Offshore, gebaseerd op de romp van de Gusto 10000;
- Aanzienlijke engineering-assistentie ten behoeve van SBM en SBM-IMODCO;
- Het ontwerp van het grootste hijsvaartuig ter wereld, de 'Pieter Schelte' voor Excalibur. De romp is ontworpen als catamaran, bestaande uit twee 'VLCC'-tankers. Verder worden twee verschillende hijsystemen ontworpen t.w. één 'topside' hijsysteem met een capaciteit van 48000 ton en een 'jacket' hijsysteem met een capaciteit van 25000 ton;
- Een aanzienlijke groei van het aantal medewerkers binnen alle afdelingen (Naval Architectural, Structural and Mechanical, Process, Piping, Electrical &

Instrumentation Systems and Project Management);

- Het behalen van de ISO 9001 certificatie op Gusto's Quality Management System.

Technische hoogtepunten

Verschillende nieuwe producten en ontwerpen zijn ontwikkeld, op initiatief van IHC Gusto Engineering of in reactie op gerichte vragen van klanten:

- Gebaseerd op het succes van het Gusto 10000 dynamisch geïmplementeerde boorschip, werd het Gusto 5000 boorschip ontworpen. Dit ontwerp is geschikt voor het boren in halfdiep water (tot 5000 voet). Tegelijkertijd werd dit ontwerp geschikt gemaakt voor vervoer naar (via de kanalen en sluizen) en gebruik op de Kaspische Zee;
- Het ontwikkelen van een 'Multi-Service' schip (MSV), geschikt voor diepwater boorput onderhoud, 'work-over' werkzaamheden en uitgerust voor installatie werkzaamheden;
- Het verwerven van de benodigde kennis binnen IHC Gusto Engineering voor het ontwerpen van procesinstallaties en opslag faciliteiten ten behoeve van toekomstige LNG/LPG FPSO's.

IHC Gusto Engineering behaalde een hogere winst dan in 1999.

Het dynamisch geïmplementeerde boorschip 'C.R. Luigs'.

MARINE STRUCTURE CONSULTANTS (MSC) B.V.

Management:

C.J. Mommaas, *Managing Director*

Marine Structure Consultants (MSC) levert ontwerp-, engineering- en consultancy diensten voor mobiele offshore units, voor gebruik in de olie-, gas- en bagger-industrie.

Het bedrijf heeft een uitstekende reputatie met eigen ontwerpen voor jack-ups (hefeilanden) en semi-submersible (half-afzinkbare) platforms.

De belangrijkste resultaten gedurende het jaar 2000 zijn:

- een opdracht van Hyundai Heavy Industries voor het basisontwerp, en voor de levering van essentieel, gepatenteerd materieel in verband met haar opdracht van Maersk Contractors voor een MSC CJ-70-150MC zelfheffend boorplatform. Het hefeiland is ontworpen om te worden gebruikt in het noordelijke deel van de Noordzee, in waterdiepten tot 150 meter en zal worden uitgerust met de MSC gepatenteerde XY-Cantilever. Een tweede, identieke unit werd kort na de jaarwisseling besteld;
- Ontwerpwerk voor de ontwikkeling van de SFXpress serie semi-submersible booreilanden tezamen met (Transocean) Sedco Forex;
- Verdere betrokkenheid bij semi-submersibles via orders van Halliburton en Keppel/FELS voor ontwerpwerk aan de SEMI-2 en West Alliance tender rig.

De hogere olieprijs had een positief effect op de olie- en gasexploratiemarkt en dus op MSC's markt voor booreilanden. Dit vertaalt zich naar nieuwe orders voor dit jaar en uitzicht op orders in 2001.

MSC heeft nog geen verdere opdrachten ontvangen uit de exploitatiemarkt sinds de MOPUSTOR voor het SIRI project voor de Deense kust van Statoil, maar blijft zich richten op het ontwikkelen en promoten van productie eilanden, gebaseerd op bewezen technologie voor mobiele en half afzinkbare booreilanden.

MSC behaalde een licht hogere winst dan in 1999.

Het door MSC ontworpen zelfvarende hefeiland 'Wind' installeert een windmolen voor de kust van Zweden.

BAGGER-/OVERIGE GESPECIALISEERDE SCHEEPSBOUW

IHC HOLLAND NV

Management:

J. van Sliedregt, *President-directeur*

F. Brouwer, *Financieel directeur*

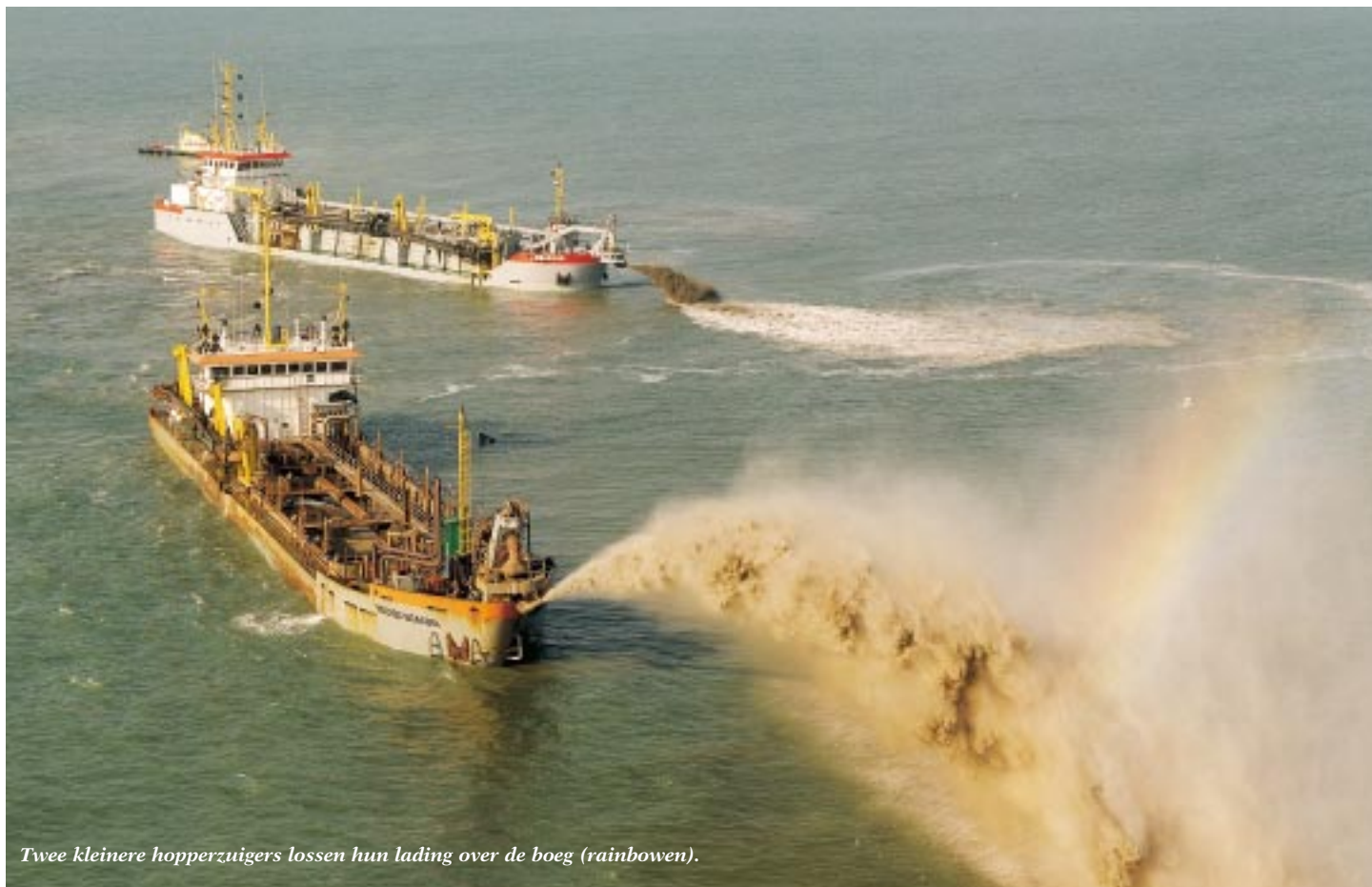
IHC Holland, dat een historie kent van meer dan 300 jaar, is wereldwijd marktleider op het gebied van het ontwerpen en bouwen van 'custom-built' en standaard baggermaterieel. In tegenstelling tot de heersende tendens in de conventionele scheepsbouw om zoveel mogelijk activiteiten te laten uitvoeren door toeleveranciers, heeft IHC Holland er voor gekozen om alle voor de ontwikkeling van het baggermaterieel essentiële technologieën in eigen beheer te houden. Het betreft hier het ontwerpen en vervaardigen van baggeronderdelen, complete baggerinstallaties, hydraulische installaties alsmede de instrumentatie en automatiseringsactiviteiten. IHC Holland onderscheidt zich binnen de branche door de omvangrijke investeringen in R&D gericht op productontwikkeling. Deze activiteiten worden uitgevoerd bij het research instituut MTI

Holland, waar zowel aan ontwikkeling voor lopende projecten als aan eigen interne concepten wordt gewerkt.

De bouw van complete baggerschepen vindt plaats op haar twee moderne werven in Nederland of op de werven van haar zusterbedrijven Merwede Shipyard en van der Giessen-de Noord. Soms wordt gebouwd op werven in het land van de opdrachtgever indien dit vanwege valuta-problemen vereist is, het nationaal belang dit vergt of wanneer de opdrachtgever dit verlangt. Wanneer lokale bouw vereist is, levert IHC Holland het ontwerp, de technische ondersteuning alsmede de componenten voor de baggerinstallatie en de besturingssystemen.

Binnen de IHC Caland groep zijn IHC Holland en haar zustermaatschappij Merwede Shipyard de enige bedrijven met een belangrijke thuismarkt, te weten de sterke en toonaangevende Nederlandse en Belgische baggerondernemingen. Men kan deze beide groepsmaatschappijen tezamen met hun veeleisende opdrachtgevers en toeleveranciers als een cluster beschouwen.

IHC Holland streeft ernaar haar leidende positie op de markt voor de bouw van baggermaterieel te behouden. Teneinde minder afhankelijk te worden van alleen de bouw van baggermaterieel, heeft IHC Holland zich de afgelopen jaren ook op andere markten begeven, waar haar kennis en productiefaciliteiten eveneens ingezet

kunnen worden. In dit verband heeft in 2000 een strategische heroriëntatie plaatsgevonden, resulterend in een aangepaste missie. Twee nieuwe groeimarkten zijn gedefinieerd, te weten: de bouw van hoogwaardige fundatiewerktuigen en tunnelboormachines voor zachte grond. De toenemende behoefte aan ondergrondse infrastructuur in stedelijke gebieden, veelal gelegen in rivierdelta's met zachte grond, biedt goede mogelijkheden voor deze activiteiten.

Om de nieuwe uitgebreide missie efficiënt op te pakken, heeft IHC Holland de structuur van de onderneming hierop aangepast en ze bestaat nu uit drie clusters, namelijk Bagger, Foundation en Tunnelling.

De Volksrepubliek China is een belangrijke exportmarkt voor baggermaterieel. IHC Holland heeft om die reden een 'service center' ter plaatse opgezet, van waaruit servicewerkzaamheden plaatsvinden inclusief nalevering van reservedelen en componenten. Zoals in vele ontwikkelingslanden wordt er aanzienlijke druk uitgeoefend om ter plaatse te produceren en componenten lokaal in te kopen. Om hierop in te spelen zullen de werkzaamheden van het 'service center' worden uitgebreid. Op een vergelijkbare wijze zal IHC Holland Parts & Services in het eerste kwartaal van 2001 een vestiging in Singapore openen om service te verlenen aan de talrijke klanten die daar in totaal twintig sleephopperzuigers aan het werk hebben bij de zeer omvangrijke landaanwinningsprojecten.

Ter bevordering van de toegang tot de Noord Amerikaanse markt voor heihammers heeft de cluster Foundation de activa van één van zijn concurrenten overgenomen en ingebracht in de nieuw opgerichte Amerikaanse onderneming Vulcan Foundation Equipment Inc.

Het aantal en de omvang van de ontvangen bagger-nieuwbouw opdrachten waren iets lager dan begin 2000 voorspeld en ook lager dan in voorgaande jaren. Daarbij moet echter worden aangetekend dat de voorgaande jaren uitzonderlijk waren vanwege de vraag naar jumbo sleephopperzuigers. Het betreft hier grote investeringen, waardoor het totaal van de bagger gerelateerde opdrachten enorm steeg. Van de dertien tot 2003 wereldwijd af te leveren jumbo sleephopperzuigers, zal IHC Holland er dan tien gebouwd hebben. De orderontvangst van de niet-bagger gerelateerde clusters was over het gehele jaar gezien bevredigend.

De belangrijkste nieuwe orders waren:

- een 2000 m³ sleephopperzuiger voor Compagnie Européenne de Transport de l'Atlantique, Frankrijk;
- een 1200 m³ sleephopperzuiger voor Sri Lanka Ports Authority, Sri Lanka;
- een 5000 m³ sleephopperzuiger voor DEME Building Materials NV, België;
- een 12000 m³ sleephopperzuiger in opdracht van China Harbour Engineering Corporation (CHEC), Volksrepubliek China;
- veertien snijkopzuigers van de standaard IHC Beaver serie voor klanten over de gehele wereld;
- een samenwerkingsopdracht voor IHC Holland Engineering voor negen snijkopzuigers en een 1000 m³ sleephopperzuiger, te bouwen in de Volksrepubliek China;
- vier sleep-/patrouilleboten voor Delta Shipyard, inclusief een 28 meter lange Delta Azimuth sleepboot, voor klanten in Nederland en Soedan;
- IHC Holland Lagersmit verkocht 289 sets SUPREME® schroefaskokerafdichtingen van verschillende afmetingen en types en 216 LIQUIDYNE® pompafdichtingen;
- IHC Foundation Equipment verkocht en leverde twaalf IHC hydrohamers variërend in grootte van de SC 30 tot de S 280; eveneens werden twee Fundex F12 heistellingen verkocht en geleverd. Ook de verhuur van hydrohamers nam sterk toe;
- IHC Systems verkocht twee volledig geïntegreerde intelligente brugbesturingen, elk voorzien van een compleet pakket baggerinstrumentatie voor de beide 16500 m³ sleephopperzuigers in aanbouw in Spanje in opdracht van Jan de Nul Dredging NV.

Stuurhut inclusief de automatische regelsystemen van de snijkopzuiger 'Al Mirfa'.

Bovengenoemde opdrachten, tezamen met de doorlopende vraag naar nalevering van reservedelen en componenten, hebben geresulteerd in een bevredigende orderontvangst. Samen met de orderportefeuille aan het begin van het jaar 2000, resulteerde dit voor de werven en andere business units in een volledige werkbezetting in 2000. Aanzienlijke hoeveelheden werk zijn aan zustermaatschappijen en derden uitbesteed. De orderportefeuille ultimo 2000 verzekert IHC Holland eveneens van een goede werkbezetting tot midden 2002. Gedurende het jaar 2000 werden minder opdrachten opgeleverd dan in het voorgaande jaar.

De meest belangrijke opleveringen gedurende 2000 waren:

- de 17000 m³ sleephopperzuiger 'Nile River' voor DEME, België;
- de 4400 m³ sleephopperzuiger 'HAM 317' voor Sodranord SARL Frankrijk, een volledige dochtermaatschappij van de Hollandsche Aannemings Maatschappij (HAM);
- de 2200 m³ sleephopperzuiger 'Dunarea' voor Administratia Fluviala A Dunarii de Jos, Roemenië;
- de 10500 kW snijkopzuiger 'Al Mirfa' voor National Marine Dredging Corporation, Abu Dhabi;
- de 2000 m³ sleephopperzuiger 'Moniflor' voor Compagnie Européenne de Transport de l'Atlantique, Frankrijk, gebouwd door IJsselwerf Projects B.V., een 100% dochteronderneming van van der Giessen-de Noord;
- elf snijkopzuigers van de IHC Beaver serie voor klanten uit Frankrijk, IJsland, de Volksrepubliek China, Bangladesh, Vietnam en de Verenigde Arabische Emiraten;
- twee samenwerkingsprojecten voor IHC Holland Engineering bestaande uit ontwerp en/of levering van componenten voor een snijkopzuiger en een sleephopperzuiger te bouwen in China;
- twee sleepboten van IHC Delta Shipyard voor klanten uit Tanzania en de Verenigde Arabische Emiraten;
- de complete renovatie, inclusief vervanging van de baggerinstrumentatie en automatisering van de 5000 m³ sleephopperzuigers 'Macapa' en 'Boa Vista' voor Dragaport Ltd., Brazilië;
- IHC Holland Parts & Services leverde 53 complete baggerpompen af. Hierin was begrepen de 1000e baggerpomp bestemd voor de 23700 m³ sleephopperzuiger 'HAM 318' die momenteel gebouwd wordt voor HAM Dredging Ltd., Verenigd Koninkrijk.

Technische hoogtepunten

- IHC Holland Beaver Dredgers bouwt voor NMDC de snijkopzuiger 'Al Mirfa', die is voorzien van hoogrendementspompen, een complete cutterautomaat en verslagleggingssysteem, alsmede regelbare AC elektromotoren op de cutter, onderwaterpomp en lieren;
- IHC Holland Parts & Services heeft voor de bij Merwede Shipyard voor Koninklijke Boskalis Westminster in aanbouw zijnde sleephopperzuiger 'Waterway' een 'varikast', ook wel constant vermogen tandwielkast genoemd, ontworpen en geleverd. Deze varikast brengt het vermogen van de hoofdmotor over naar de baggerpompen. Middels deze tandwielkast is het mogelijk om bij een constant ingaand toerental een variabel uitgaand toerental te leveren, met een minimaal verlies aan efficiency. De mogelijkheid

bestaat om te regelen op verschillende procesparameters zoals vacuüm, pompdruk en leidingssnelheid van het baggermengsel;

- IHC Holland Parts & Services heeft in de modelmakerij een 5-assig numeriek bestuurd modelrees geïnstalleerd. Hiermee is IHC Holland Parts & Services in staat om een 3D CAD-gegenereerd hydraulisch ontwerp via CAD CAM te koppelen aan de machine die vervolgens snel en zeer nauwkeurig gietmodellen fabriceert voor het gietproces. Een dergelijke machine is onmisbaar voor het vervaardigen van hoogrendement waaiers met dubbelgekromde schoepen;
- IHC Handling Systems ontwikkelde een groot kantel-frame voor offshore heipalen met een maximale uitwendige diameter van 84 inch (circa 2 meter). Met dit frame kunnen aan boord van kraanschepen de heipalen met slechts één kraan veilig van een horizontale positie in een verticale installatiepositie gekanteld worden. De verticale houdkracht van de klem is 350 ton;
- Op een ander gebied van ondergronds bouwen, dat van de techniek voor de aanleg van sleuven voor leidingen en kabels, is IHC Tunnelling Systems gestart met de ontwikkeling van het zogenaamde combiboren voor pijpleidingen en kabels. Bij combiboren worden de voordelen van het horizontaal gestuurd boren gecombineerd met het doorpersen van leidingen met behulp van een tunnelboormachine.

Synergie

Een paar interessante voorbeelden van synergie tussen verschillende divisies verdienen vermelding:

Het eerste betreft de ontwikkeling van een DP/DT (Dynamic Positioning/Dynamic Tracking) systeem dat ten behoeve van de baggerindustrie door IHC Systems met de hulp van IHC Gusto Engineering werd ontwikkeld. Voor elk met dit systeem uit te rusten schip bepaalt IHC Gusto Engineering de parameters en het gedragsmodel.

Het tweede voorbeeld is de samenwerking tussen SBM en IHC Holland op het gebied van de productie van swivels. Teneinde de patenten van de groep te beschermen is enige tijd geleden besloten om de productie van hogedruk swivels te concentreren in een speciale swivel productieplaats als onderdeel van de IHC Holland Parts & Services machinefabriek. Door dit project in huis te hebben wordt ook de verdere ontwikkeling van swivels vergemakkelijkt.

In 2000 droeg IHC Holland een recordwinst bij aan IHC Caland. Een belangrijk deel van deze winstbijdrage was het gevolg van de goede bezetting die tot een aanzienlijke overdekking van de indirecte kosten leidde.

MERWEDE
shipyard

MERWEDE SHIPYARD

Management:

A.J. Houweling, *Algemeen Directeur*

T. Rietdijk, *Financieel Directeur*

Merwede Shipyard ontwerpt en bouwt 'custom-built' bagger- en koopvaardijschepen. Tevens heeft zij een kleine scheepsreparatiewerf die wordt ingeschakeld voor reparatie van baggermaterieel, binnenvaartschepen en sleepboten. Het regelmatig repareren voor lokale baggermaatschappijen is strategisch gezien van belang omdat het de groep in staat stelt regelmatig contact te onderhouden met hun technische diensten. Voorts is de Merwede actief op de markt voor luxe interieurbouw zowel voor civiele projecten als voor schepen, alsmede op de markt van kleppen en afsluiters voor de olie- en petrochemische industrie.

Merwede Shipyard werd begin 1993 onderdeel van de IHC Caland groep. Het bedrijf heeft een reputatie van ruim honderd jaar met in het algemeen zeer tevreden opdrachtgevers.

Merwede Shipyard is ervan overtuigd dat bevredigende resultaten alleen behaald kunnen worden in de markt voor gecompliceerde schepen die in nauwe samenwerking met veeleisende klanten ontworpen worden.

Men concentreert zich op de volgende soorten schepen:

Riviercruise-schepen

De uitgebreide luxe accommodatie en de korte levertijd van deze op de behoeften van de rederij toegesneden schepen passen goed bij de productiefaciliteiten van de werf.

Luxe riviercruise-schip gebouwd door Merwede Shipyard voor Viking Cruises.

Bijzondere schepen

Een goed voorbeeld daarvan is het klassiek getuigde zeilcruiseschip de Royal Clipper.

Baggerschepen

De werf heeft een goede reputatie op het terrein van de bouw van sleephopperzuigers.

Veerschepen

Dit is voor Merwede Shipyard een interessante categorie schepen gezien haar eigen ontwerpafdeling en interieurfabriek.

Waar van der Giessen-de Noord op de markt van de grote Ro-Pax-schepen opereert, kan Merwede Shipyard een rol spelen op de markt van de kleinere veerschepen.

Gezien het bovenstaande zal Merwede Shipyard in 2001 prioriteit geven aan nieuwbouwaanvragen uit genoemde niche-markten.

De volgende belangrijke orders werden in 2000 verkregen:

- vier riviercruise-schepen voor K.D. Triton AG, een dochteronderneming van Viking River Cruises. Deze vier schepen zijn ontworpen in nauwe samenwerking met de rederij opdat zo goed mogelijk aan de wensen van de markt en de passagier kan worden voldaan;
- een 4900 m³ sleephopperzuiger voor Westminster Dredging Company Ltd., een Britse werkmaatschappij van Koninklijke Boskalis Westminster N.V. Dit schip is identiek aan een in 1999 geboekte opdracht.

De volgende orders werden in 2000 afgeleverd:

- drie riviercruise-schepen voor Viking River Cruises;
- een vijf mast zeilschip voor Star Clippers Ltd., V.S.

De orderportefeuille ultimo 1999 resulteerde in een zeer goede bezetting voor de business unit Nieuwbouw in 2000. Met de huidige orderportefeuille, inclusief de inmiddels van DEME, België, ontvangen opdracht voor een kopie van de 'Lange Wapper' (13000 m³), zal de bezettingsgraad tot medio 2002 hoog zijn.

De omvangrijke hoeveelheid werk aan de betimmering van de riviercruise-schepen leidt tot een hoge bezettingsgraad bij de unit Meubel- en Interieurbouw. Deze business unit stelt Merwede Shipyard, mede door de kwaliteit van het vakmanschap, in staat een prominente positie in te nemen bij de bouw en inrichting van deze schepen en kleine zeegaande passagiersschepen.

De business units Merwede Reparatie en Merwede Valves waren slechts matig bezet in 2000, hetgeen beneden de verwachting was.

Er werd een redelijke winst behaald, ondanks een verlies op een van de afgeleverde schepen.

van der Giessen-de Noord N.V.

VAN DER GIESSEN-DE NOORD N.V.

Management:

D.J. Brink, *President*

W. Stout, *Managing Director*

W. van der Graaf, *Director*

De werf van der Giessen-de Noord bouwt grote complexe 'custom-built' schepen met een hoge toegevoegde waarde, zoals Ro-Ro schepen en snelle Ro-Pax schepen, werkschepen voor de offshore-industrie en kabelleg- en kabelonderhoudsschepen. Naast deze scheepstypen worden bij van der Giessen-de Noord, sinds de overname door IHC Caland in 1997, grote sleephopperzuigers gebouwd die bij andere werven van IHC Caland niet gebouwd kunnen worden vanwege de afmetingen van de hellingen.

De belangrijkste concurrenten van van der Giessen-de Noord zijn Aker Finyards (Finland), Fincantieri (Italië), H.D.W. en Flender (Duitsland), IZAR (Spanje) en Hyundai Mipo (Korea).

In 2000 werden de volgende orders verkregen:

- een chemicaliën tanker voor ALINA Shipping Ltd., Isle of Man;
- een luxe passagiersschip voor SETE Triton Ltd., Kaaiman Eilanden;
- een Ro-Pax veerboot voor Société d'Armement Maritime du Calvados (Brittany Ferries), Frankrijk;
- een kabelonderhoudschip voor Global Marine Systems Ltd., Engeland;
- een multipurpose offshore werkschip voor Toisa Ltd., Bermuda;
- een Ro-Pax veerschip voor Société Nationale Maritime Corse Méditerranée, Frankrijk.

In 2000 werden de volgende orders opgeleverd:

- twee Ro-Pax veerboten voor Strintzis Lines, Griekenland;
- een 2000 m³ sleephopperzuiger voor Compagnie Européenne de Transports de L'Atlantique (CETRA), Frankrijk, in samenwerking met IHC Holland.

Technische hoogtepunten

van der Giessen-de Noord heeft een moderne overdekte scheepshelling met een lengte van 250 meter en een breedte van 50 meter. De naast de helling gelegen

bouwfloer stelt van der Giessen-de Noord in staat secties te koppelen tot grote 'moten' met een totaalgewicht van 1000 ton. Met behulp van rollend materieel worden deze moten naar de helling verplaatst. Deze nieuwe bouwmethodologie is voor het eerst toegepast bij de bouw van de twee schepen voor Strintzis Lines. Door de grote lengte van de helling kunnen gelijktijdig twee schepen worden aangebouwd. Deze bouwwijze resulteert in een zeer concurrerende, korte bouwtijd.

Naast de verdere ontwikkeling van de bouwmethodologie zijn in 2000 plannen ontwikkeld voor verbeteringen in het snijden en vormen van platen en profielen, de zogenaamde 'voorbewerking'. Deze verbeteringen omvatten onder andere de koppeling van het CAD/CAM systeem aan de snijmachines en de persen en de introductie van een logistiek plannings- en beheerssysteem. Inmiddels zijn de bouwactiviteiten in gang gezet.

Behalve verbeteringen in het productieproces wordt continu aandacht besteed aan productontwikkeling, met als goed voorbeeld de in 2000 opgeleverde Ro-Pax veerboten voor Strintzis Lines. De hoge snelheid (tot 29 knopen) van deze schepen en het daarvoor noodzakelijke grote motorvermogen, bij tegelijkertijd een laag trillings- en geluidsniveau, vragen vergaande kennis op het gebied van rompvorm, voortstuwing, materialen en stijfheid van constructie. Het succes van deze schepen heeft mede geleid tot het verkrijgen van twee nieuwe orders voor Ro-Pax veerboten.

De werf is tot bijna eind 2002 volgeboekt. Door de hoge bezettingsgraad en procesverbeteringen kwam het resultaat beter uit dan dat over het voorgaande jaar.

De Ro-Pax veerboot 'Blue Star I', gebouwd door van der Giessen-de Noord voor Strintzis Lines, Griekenland.

NKI GROUP B.V.

Management:

G.E.E. Aerts, *Managing Director*

B.A. den Bezemer, *Director*

In de afgelopen 25 jaar heeft NKI door topkwaliteit te leveren een uitstekende reputatie opgebouwd op de luchthaveninterieur markt. In 65 verschillende landen was NKI betrokken bij meer dan 350 luchthaveninterieurprojecten, zowel in nieuwbouw als in uitbreidings- en renovatieprojecten op bestaande vliegvelden.

De kernvaardigheden van NKI liggen in het ontwerpen, engineeren, produceren, installeren en het project management van geïntegreerde turnkey luchthaveninterieur projecten.

Het productenpakket bestaat uit complete check-in eilanden, bewegwijzering, vliegveld winkelruimten en wachtruimtes. De NKI veldborden voor taxi- en landingsbanen voldoen aan de laatste ICAO (International Civil Aviation Organisation) richtlijnen en aanbevelingen.

NKI heeft in juli 2000 een volgende stap gezet in het uitbreiden van haar productenpakket door Aviobridge over te nemen; momenteel wordt in de markt geopereerd onder de naam NKI Aviobridge. Aviobridge werd in 1959 opgericht en was het eerste Europese bedrijf dat passagiersbruggen fabriceerde en installeerde.

De voortdurende toename van het luchtverkeer met ca. 7% op jaarbasis (zowel voor passagiers als voor vracht) vraagt een voortdurende aanpassing en uitbreiding van alle grotere luchthavens in de wereld.

Als gevolg van de toenemende aandacht voor het milieu zowel als voor de invoering van overheidsvoorschriften op het gebied van veiligheid van het luchtverkeer boven dichtbevolkte gebieden, neemt de betekenis van een aantal regionale vliegvelden aanzienlijk toe, hetgeen ook daar in veel gevallen leidt tot uitbreidingsplannen.

De ontwikkeling van zeer grote vliegtuigen, zoals de Airbus A380, zal ook aanpassingen aan vliegveldterminals en -uitrusting vereisen.

Tenslotte zal de privatiseringstendens in de luchthavenmarkt, alsmede de globalisering van de markt, resulteren in een zeer concurrerende marktomgeving, waarbij de prijs doorslaggevend wordt. Niettemin zijn de marktverwachtingen voor 2001 positief.

Enig herstel van de Aziatische markt is merkbaar; de groei van de luchthavenmarkt in het Oostblok en de Russische Federatie verloopt echter veel trager dan

verwacht. De herpositionering van NKI op de Amerikaanse markt ontwikkelt zich goed.

In 2000 werden de volgende grote luchthavenprojecten geboekt:

- Renovatie van tien Avio passagiersbruggen op Heathrow Airport te Londen;
- Levering van Avio passagiersbruggen voor de E-pier op Schiphol;
- Interieur renovatie contract voor Fort Lauderdale Airport en Atlanta Airport, V.S.;
- Diverse renovatie projecten voor Domodedovo Airport in Moskou;
- Renovatie van drie luchthavens in Namibië;
- Contract voor het interieur van de nieuwe terminal op Ben Gurion Airport, Israël;
- Contract voor de levering en installatie van 2000 borden en lichtbakken voor de bewegwijzering van stations van de nieuwe West Rail voor KCRC (Kowloon Canton Railway Corporation) in Hong Kong;
- Renovatieproject voor Warschau Airport, Polen;
- Diverse orders voor veldborden op taxi- en landingsbanen.

In 2000 werden de volgende luchthavenprojecten opgeleverd:

- Leveringen ten behoeve van het nieuwe Sparta vliegveld in Athene, Griekenland;
- Uitbreiding Chek Lap Kok Airport, Hong Kong;
- Diverse renovatieprojecten op Domodedovo Airport, Moskou;
- Diverse projecten op Schiphol;
- Renovatieproject op Changi Airport, Singapore.

Het jaar 2000 was om verschillende redenen, onder andere vanwege de integratie van Aviobridge, op financieel gebied geen succesvol jaar voor het bedrijf. Hopelijk zal 2001 een verbetering te zien geven.

Tot besluit

Zoals uit het verslag blijkt, heeft de groep gemengde gevoelens over het jaar 2000. Enerzijds was de offshore sector druk bezig met het in bedrijf stellen van twee nieuwe systemen, maar anderzijds was de orderontvangst laag door het telkens weer uitstellen van beslissingen over offshore projecten. De situatie in de bagger-/scheepsbouw sector was juist tegenovergesteld, met een nieuw hoogtepunt in de orderontvangst en een volledige bezetting op alle werven van de groep.

Per saldo werd niettemin de winstverwachting gerealiseerd en nam de kasstroom sterk toe. Bovendien werd veel tijd en aandacht besteed aan aanbiedingen voor een groot aantal projecten, die weliswaar in 2000 niet tot resultaten leidden, maar zeker de basis voor de toekomst hebben gelegd.

Dit alles kon alleen worden bereikt door het harde werken en de grote inzet van de medewerkers van de groep. De Raad van Bestuur erkent dit volledig en wil hierbij zijn waardering voor de bereikte resultaten uitspreken aan de directies van de groepsmaatschappijen en hun medewerkers.

Schiedam, 30 maart 2001

Raad van Bestuur

J.J.C.M. van Dooremalen, president-directeur

G. Docherty, financieel directeur

D. Keller, directeur offshore

F. Blanchelande, directeur

D.J. van der Zee, directeur

Mededeling aan de aandeelhouders inzake de Raad van Commissarissen

Met name ten behoeve van de in de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk gevestigde aandeelhouders van IHC Caland N.V. wordt benadrukt, dat Nederlandse bedrijven een managementsysteem hebben dat twee niveaus kent. IHC Caland wordt bestuurd door een Raad van Bestuur met de president-directeur als zijn voorzitter. Daarnaast is er een Raad van Commissarissen, uitsluitend bestaande uit niet bij het management betrokken leden van buiten de onderneming, die toezicht houdt op de Raad van Bestuur en deze adviseert. Bepaalde zaken, genoemd in de statuten van de vennootschap, zijn uitsluitend de verantwoordelijkheid van de Raad van Commissarissen, zoals benoeming, ontslag en bezoldiging van leden van de Raad van Bestuur; bovendien is voor investeringen boven een bepaald niveau, desinvesteringen, uitgifte van aandelen enz. ook zijn goedkeuring vereist. De Raad van Commissarissen heeft de taakverdeling en de werkwijze van de raad en zijn voorzitter in een reglement vastgelegd. Hierin is onder meer een profiel en een rooster voor het roulerend aftreden van de huidige leden opgenomen.

Achtergrondinformatie inzake leden van de Raad van Commissarissen van IHC Caland N.V.

H. Langman – Nationaliteit: Nederlands.

Voormalig minister van Economische Zaken en voormalig lid van de Raad van Bestuur van ABN-AMRO Bank N.V.

Nevenfuncties:

Voorzitter van de Raad van Commissarissen van Getronics NV

Voorzitter van de Raad van Commissarissen van HAL Holding N.V.

Voorzitter van de Raad van Commissarissen van Moeara Enim N.V.

Voorzitter van de Raad van Commissarissen van Siemens Nederland N.V.

Voorzitter van de Raad van Commissarissen van Vendex NV

Voorzitter van de Raad van Commissarissen van Van Lanschot Bankiers N.V.

Lid van de Raad van Commissarissen van Oranje Nassau Groep B.V.

Eerste benoeming 1990.

Lopende termijn: 1998-2002.

J.M.H. van Engelsehoven – Nationaliteit: Nederlands.
Voormalig groepsdirecteur van
N.V. Koninklijke Nederlandsche Petroleum Maatschappij.

Nevenfuncties:

Voorzitter van de Raad van Commissarissen van
Koninklijke Schelde Groep B.V. (tot augustus 2000)
Voorzitter van de Raad van Commissarissen van
Internatio-Müller NV
Voorzitter van de Raad van Commissarissen van
Smit Internationale NV
Voorzitter van de Raad van Commissarissen van
het Koninklijk Tropen Instituut
Voorzitter van de Raad van Commissarissen van N.V. SEP
Lid van de Raad van Commissarissen van
N.V. Koninklijke Nederlandsche Petroleum Maatschappij
(tot juli 2000)
Lid van de Raad van Commissarissen van
ABN-AMRO Holding N.V.
Lid van de Raad van Commissarissen van
Delta Lloyd Verzekeringsgroep N.V.
Lid van de Algemene Energie Raad

Eerste benoeming 1991.
Lopende termijn: 1999-2003.

A.P.H. van Baardewijk – Nationaliteit: Nederlands.
Voormalig voorzitter van de Raad van Bestuur van
Koninklijke Volker Wessels Stevin NV.

Nevenfuncties:

Lid van de Raad van Commissarissen van
Koninklijke Volker Wessels Stevin N.V.
Lid van de Raad van Commissarissen van GTI nv
Lid van de Raad van Commissarissen van
Van Oord Groep N.V.

Eerste benoeming 1993.
Lopende termijn: 1997-2001.

J.D. Bax – Nationaliteit: Nederlands.
Voormalig president-directeur van IHC Caland N.V.

Nevenfuncties:

Voorzitter van de Raad van Commissarissen van
TBI Holdings B.V.
Voorzitter van de Raad van Commissarissen van
Oranjewoud Beheer BV
Voorzitter van de Raad van Commissarissen van
Mammoet Holding B.V.
Vice-voorzitter van de Raad van Commissarissen van
VIB N.V.

Lid van de Raad van Commissarissen van
AON Group Nederland BV
Lid van de Raad van Commissarissen van
Koninklijke Frans Maas Groep N.V.
Lid van de Raad van Commissarissen van
Smit Internationale NV
Lid van de Raad van Commissarissen van
the Netherlands Pilotage Association
Lid van de Raad van Commissarissen van
Heerema Fabrication Group
Lid van de Raad van Commissarissen van
Handelsveem Beheer BV

Eerste benoeming 1999.
Lopende termijn: 1999-2003.

D. Goguel-Nyegaard – Nationaliteit: Frans.
Voormalig senior vice-president van Elf Aquitaine
Adviseur bij Elf Aquitaine als voorzitter van
de Ethics Committee.

Nevenfuncties:

Voorzitter van de Raad van Bestuur van
Elf Hydrocarbons Holding n.v.

Eerste benoeming 1999.
Lopende termijn: 1999-2003.

A.G. Jacobs – Nationaliteit: Nederlands.
Voormalig voorzitter van de Raad van Bestuur van
ING Groep N.V.

Nevenfuncties:

Voorzitter van de Raad van Commissarissen van
Joh. Enschedé B.V.
Vice-voorzitter van de Raad van Commissarissen van
N.V. Verenigd Bezit VNU
Vice-voorzitter van de Raad van Commissarissen van
Buhrmann N.V.
Lid van de Raad van Commissarissen van
ING Groep N.V.
Lid van de Raad van Commissarissen van
N.V. Koninklijke Nederlandsche Petroleum Maatschappij
Lid van de Raad van Commissarissen van
Nederlandse Spoorwegen N.V.
Lid van de Raad van Commissarissen van
Strukton Groep N.V.
Lid van de Raad van Commissarissen van Euronext N.V.

Eerste benoeming 1998.
Lopende termijn: 1998-2002.

Jaarrekening 2000

Geconsolideerd resultatenoverzicht

in duizenden euro

	Toelichting	2000	1999
Netto-omzet	1	827.719	1.229.224
Wijziging in voorraden en onderhanden werken		30.258	(141.884)
Geactiveerde prestaties voor het eigen bedrijf		149.865	207.595
Overige bedrijfsopbrengsten		8.388	5.983
<i>Bedrijfsopbrengsten</i>		1.016.230	1.300.918
Externe kosten	2	643.612	957.855
Lonen en salarissen	3	146.579	136.239
Sociale lasten	4	28.033	28.446
Afschrijvingen	8	85.040	62.631
Overige bedrijfskosten		13.245	30.108
<i>Bedrijfskosten</i>		916.509	1.215.279
Bedrijfsresultaat	5	99.721	85.639
Opbrengst minderheidsdeelnemingen	9	32	52
Overige financiële baten / (lasten)	6	(10.534)	1.930
Financiële baten / (lasten)		(10.502)	1.982
Winst vóór belastingen		89.219	87.621
Belastingen	7	13.689	17.712
		75.530	69.909
Aandeel van derden		346	414
Nettowinst		75.184	69.495
Gewogen gemiddeld aantal uitstaande aandelen		28.084.722	27.656.305
Nettowinst per aandeel		€ 2,68	€ 2,51
Verwaterde nettowinst per aandeel		€ 2,66	€ 2,50

(Berekend overeenkomstig IAS 33)

Geconsolideerd vermogenoverzicht

in duizenden euro (na voorgestelde winstbestemming)

	Toelichting	31 december 2000	31 december 1999
Vaste activa			
Materiële vaste activa	8	771.226	609.600
Financiële vaste activa	9	7.782	4.445
	14	<u>779.008</u>	<u>614.045</u>
Vlottende activa			
Vorraden		31.179	29.965
Onderhanden werken min ontvangen termijnen	10	92.485	76.562
		<u>123.664</u>	<u>106.527</u>
Vorderingen	11	157.437	226.191
Effecten	12	16.332	13.329
Liquide middelen	13	252.963	185.915
	14	<u>550.396</u>	<u>531.962</u>
Kortlopende schulden	15/19	<u>501.468</u>	<u>465.978</u>
Netto vlottende activa		<u>48.928</u>	<u>65.984</u>
Netto activa		<u>827.936</u>	<u>680.029</u>
Langlopende schulden	16/19	413.955	319.312
Voorzieningen	17/19	8.332	9.974
Egalisatierekening investeringspremies	18/19	8.790	9.370
Groepsvermogen			
Eigen vermogen	20	394.796	339.056
Aandeel van derden		2.063	2.317
		<u>396.859</u>	<u>341.373</u>
Geïnvesteed vermogen		<u>827.936</u>	<u>680.029</u>

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

in duizenden euro

	2000	1999
Bedrijfsactiviteiten		
Debiteuren	962.663	968.827
Crediteuren	(464.003)	(736.997)
Lonen en salarissen, sociale lasten	(173.223)	(169.465)
Exploitatiekosten schepen	(23.227)	(15.540)
Overige bedrijfskosten	(184.589)	(169.127)
Overige ontvangsten / (betalingen), per saldo	(8.486)	2.711
	109.135	(119.591)
Geactiveerde prestaties voor het eigen bedrijf (begrepen in Investerings in materiële vaste activa)	149.865	207.595
<i>Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten</i>	259.000	88.004
Dividenden van minderheidsdeelnemingen	61	98
Rentebaten	15.785	11.908
Rentelasten	(33.416)	(13.495)
	(17.570)	(1.489)
Belastingen	(13.153)	(12.135)
	228.277	74.380
Investerings		
Investerings in materiële vaste activa	(207.891)	(224.081)
Verkopen van materiële vaste activa	455	2.030
Investerings in minderheidsdeelnemingen	(1.146)	(1.100)
Betaalde goodwill	(628)	(3.915)
Verkopen / aflossingen minderheidsdeelnemingen	234	-
	(208.976)	(227.066)
	19.301	(152.686)
Financiering		
Uitgifte van aandelen	6.707	3.828
Betaald dividend	(22.304)	(19.056)
Opgenomen langlopende schulden	318.419	181.886
Aflossingen langlopende schulden	(246.881)	(26.461)
Investerings in overige financiële vaste activa	(4.096)	(264)
Verkopen / ontvangsten overige financiële vaste activa	135	380
	51.980	140.313
Netto toename / (afname)	71.281	(12.373)
Koersverschillen	(1.230)	17.491
Toename / (afname) in liquide middelen en effecten	70.051	(5.118)
Aansluiting		
Bedrijfsresultaat	99.721	85.639
Bedrijfsresultaat /	85.040	62.631
Kasstroom uit		
bedrijfsactiviteiten		
(Toename) / afname voorraden en onderhanden werken min ontvangen termijnen	(17.137)	42.197
(Toename) / afname vorderingen	68.754	(123.050)
Toename / (afname) kortlopende schulden	35.490	48.275
	87.107	(32.578)
Mutatie overige netto vlottende activa	87.107	(32.578)
Begrepen in mutatie overige netto vlottende activa, maar niet gerelateerd aan bedrijfsactiviteiten	(12.868)	(27.688)
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten	259.000	88.004

Algemeen

Voor zover niet anders is aangegeven luiden alle bedragen in duizenden euro.

Consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat IHC Caland N.V. en haar groepsmaatschappijen, welke worden gedefinieerd als maatschappijen waarin de vennootschap de feitelijke zeggenschap heeft. De activa, passiva en resultaten van deze ondernemingen worden volledig geconsolideerd. Het aandeel van derden wordt afzonderlijk weergegeven.

Deelnemingen in ondernemingen waarin IHC Caland N.V. 50% van de zeggenschap heeft, alsmede deelnemingen in joint ventures worden proportioneel geconsolideerd.

Ingevolge de wettelijke bepalingen is een lijst van de geconsolideerde maatschappijen gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Rotterdam.

Vreemde valuta

In beginsel worden vreemde valuta in euro omgerekend tegen de koersen welke golden aan het einde van het verslagjaar. Per ultimo boekjaar was de belangrijkste koers die van de US dollar, op € 1,06 (1999: € 0,99).

IHC Caland N.V. hanteert een beleid van volledige afdekking van transactie- en omrekeningsrisico's. De koers voor de omrekening van vreemde valuta wordt bepaald door de feitelijke koers van de diverse valutatermijntransacties die zijn afgesloten in het kader van de uitvoering van dit valutabeleid.

De methode van omrekening houdt in dat activa en passiva worden omgerekend tegen slotkoersen, met uitzondering van F(P)SO's waarvoor langlopende leasecontracten zijn afgesloten. Ten einde de omvang van het balanstotaal in overeenstemming te brengen met de koersen van de valutatermijntransacties wordt een boeking onder 'Vorderingen' of 'Kortlopende schulden' verwerkt, afhankelijk van de uitkomst van de valutatermijntransacties. De overige koersverschillen worden verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Koersrisico's voortvloeiend uit in US dollar luidende langlopende leasecontracten voor F(P)SO's, zowel met betrekking tot de investering als de nettowinst, zijn afgedekt voor zover deze niet reeds gedekt zijn door financiering in dezelfde valuta. De waardering van deze schepen per ultimo verslagjaar geschiedt tegen de gemiddelde termijenkoers van het afgedekte bedrag. Financiële of andere derivaten worden niet gebruikt indien geen sprake is van een onderliggende, zakelijke transactie.

Grondslagen van de waardering en de bepaling van het resultaat

De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kosten. Voor zover niet anders is aangegeven, zijn activa en passiva gewaardeerd op nominale waarde, zo nodig verminderd met noodzakelijk geachte voorzieningen.

De groep hanteert een integrale kostprijs. Dit houdt in dat, met name voor wat betreft de offshore-activiteiten, bepaalde indirecte kosten zoals verkoop- en algemene kosten op basis van een vast percentage worden toegerekend aan opdrachten. Op overeenkomstige wijze omvatten de manuurtarieven die worden gehanteerd in de scheepsbouwsector, alwaar orders hoofdzakelijk worden uitgevoerd op de eigen werven van de groep, bepaalde indirecte kosten. De berekening van deze percentages wordt gebaseerd op een geschat 'genormaliseerd' niveau van de productie in het betreffende jaar.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van aanschaffingswaarde, verminderd met afschrijvingen.

De investering in een F(P)SO die aan een opdrachtgever zal worden verhuurd en voor deze geëxploiteerd, bestaat uit de som van externe kosten (zoals scheepswerven, onderaannemers en leveranciers), interne kosten (ontwerp, engineering en bouwbegeleiding, enz.), tijdens de bouwfase aan derden betaalde financieringskosten en toegerekende indirecte kosten.

Deze activa worden in beginsel lineair afgeschreven over de verwachte levensduur, met inachtneming van een zekere restwaarde voor de F(P)SO-systemen en het dynamisch positioneerbare werkschip 'Dynamic Installer'. De afschrijving op langdurig geleaste F(P)SO's met externe financiering, wordt zodanig berekend dat het totaal van rente en afschrijving gelijkmatig is verdeeld over de looptijd van het contract.

Investeringssubsidies, met uitzondering van investeringspremies ingevolge de Wet op de Investeringsrekening (WIR), worden rechtstreeks op de aanschaffingswaarde van de activa in mindering gebracht.

Voor zover aan derden rente wordt betaald ter zake van de financiering van materiële vaste activa in aanbouw, worden deze bedragen geactiveerd.

De verwachte economische levensduur van de categorieën van materiële vaste activa is als volgt:

<i>Terreinen en gebouwen</i>	30-50 jaar
<i>Schepen en drijvend materieel (nagenoeg geheel F(P)SO's)</i>	
• Nieuwbouw F(P)SO's	20 jaar
• F(P)SO's gebaseerd op aangepaste tankers, inclusief conversiekosten	10-15 jaar
Afschrijving tot schrootwaarde over de resterende levensduur;	
• Installatiekosten F(P)SO's	3-15 jaar
Projectgerelateerde kosten, zoals installatie- en transportkosten, kosten van ankerkettingen, ankers en 'risers', welke moeten worden afgeschreven gedurende de looptijd van het contract waarop deze betrekking hebben;	

• Overige F(P)SO-investeringen	6-15 jaar
Deze omvatten het afmeersysteem, de 'swivel stack', ombouwkosten en de eventuele procesapparatuur. Bij langlopende contracten worden deze componenten geheel afgeschreven gedurende de looptijd van het contract. Voor contracten van kortere duur vindt afzonderlijke besluitvorming plaats;	
In uitzonderingsgevallen, wanneer de lease-opbrengsten een bepaald verloop kennen, bijvoorbeeld gerelateerd aan het verwachte productievolume, volgen de afschrijvingen dit patroon.	
<i>Machines en installaties</i>	5-20 jaar
<i>Overige bedrijfsmiddelen</i>	3-20 jaar

De materiële vaste activa van IHC Holland NV's scheepswerven zijn in 1988 ten tijde van een reorganisatie afgewaardeerd tot bedrijfswaarde. Een soortgelijke afwaardering vond plaats in 1997 met betrekking tot de materiële vaste activa van van der Giessen-de Noord N.V.

Financiële vaste activa

Onder financiële vaste activa zijn begrepen de belangen in en vorderingen op minderheidsdeelnemingen alsmede overige vorderingen op lange termijn.

Als minderheidsdeelnemingen worden aangemerkt die vennootschappen waarin de groep invloed van betekenis heeft en welke noch groepsmaatschappij noch joint venture zijn. Tenzij anders vermeld, worden deze belangen gewaardeerd op een met het deelnemingspercentage overeenkomend deel van het zichtbaar eigen vermogen.

Het verschil tussen de verkrijgingprijs en de nettovermogenswaarde van een verworven belang in een deelneming wordt als goodwill verwerkt in het eigen vermogen in het jaar van aankoop.

Voorraden

Voorraden bestaan uit halffabrikaten, gereed product en onderdelen.

De halffabrikaten en het gereed product zijn gewaardeerd tegen integrale kostprijs exclusief rente over het geïnvesteerd vermogen.

De onderdelen zijn gewaardeerd tegen inkoopprijs dan wel lagere marktwaarde.

Onderhanden werken min ontvangen termijnen

De onderhanden werken zijn gewaardeerd op integrale kostprijs, exclusief rente over het geïnvesteerd vermogen, waar nodig verminderd met voorzieningen voor te verwachten verliezen bij oplevering.

Overheidssteun wordt, voor zover hiervan sprake is, in mindering gebracht op de brutowaarde van de onderhanden werken.

Op de onderhanden werken zijn ontvangen termijnen in mindering gebracht. Het gedeelte van de vooruitbetalingen dat de waarde van de betrokken onderhanden werken overtreft is opgenomen onder 'Kortlopende schulden'.

Effecten

Effecten worden gewaardeerd op kostprijs of lagere marktwaarde.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd ten behoeve van verplichtingen en onzekerheden, die samenhangen met de activiteiten van de groep.

De voorziening voor latente belastingverplichtingen, welke voortvloeit uit verschillen tussen commerciële en fiscale resultaatbepaling, is berekend tegen de geldende belastingtarieven.

Egalisatierekening investeringspremies

De investeringspremies worden ten gunste van het resultaat gebracht gedurende de geschatte levensduur van de desbetreffende activa, en hebben betrekking op de scheepsbouwactiviteiten van de groep.

Netto-omzet

Netto-omzet omvat de gefactureerde bedragen ter zake van opdrachten welke in het boekjaar zijn opgeleverd en de op het verslagjaar betrekking hebbende opbrengsten inzake langlopende F(P)SO lease/exploitatie-contracten.

Resultaatbepaling

Winst op opdrachten wordt eerst bij oplevering verantwoord. Uitzondering hierop vormen de langlopende leasecontracten van F(P)SO's, waarbij op jaarbasis winst wordt genomen vanaf het moment waarop de systemen in bedrijf zijn gesteld.

Belastingen

Belastingen worden berekend op basis van het verantwoorde resultaat, met inachtneming van geldende fiscale bepalingen.

Toelichting bij het geconsolideerd resultatenoverzicht

1. Netto-omzet

Naar geografisch gebied:		2000		1999	
		%		%	
Nederland	56.241	7	62.094	5	
Rest van Europa	402.137	49	354.382	29	
Noord-, Midden- en Zuid-Amerika	108.591	13	30.602	2	
Afrika	75.184	9	379.552	31	
Midden-Oosten / Azië / Australië	185.566	22	402.594	33	
	827.719	100	1.229.224	100	

De rubricering naar geografisch gebied wordt bepaald door de eindbestemming van het product, of in het geval van schepen gebouwd op scheepswerven van de groep, door het land waarin de afnemer is gevestigd.

Naar sector:		2000		1999	
		%		%	
Offshore	272.406	33	550.567	45	
Bagger-/gespecialiseerde scheepsbouw	555.313	67	678.657	55	
	827.719	100	1.229.224	100	

2. Externe kosten

De externe kosten zijn na aftrek van overheidssteun ('Generieke steun') aan de bagger-/gespecialiseerde scheepsbouwsector ad € 20,9 miljoen (1999: € 8,4 miljoen).

De directe kosten van research en ontwikkeling bedroegen € 6,9 miljoen (1999: € 9,8 miljoen). Omvangrijk speur- en ontwikkelingswerk wordt voorts verricht in het kader van de verwerving van opdrachten, welke veelal 'custom built' zijn. In het geval dat de verkoopinspanningen resulteren in een opdracht worden de hiermede verbandhoudende kosten direct ten laste van de order gebracht. Zo niet, dan worden de kosten ten laste van het resultaat gebracht.

3. Lonen en salarissen

De bezoldiging van de Raad van Bestuur van de vennootschap, waaronder begrepen pensioenkosten en prestatie-afhankelijke bonussen, bedroeg € 2,4 miljoen (1999: € 2,6 miljoen). Hieronder is tevens de bezoldiging van een voormalig bestuurder begrepen.

Het prestatie-afhankelijke deel van de bezoldiging belooft 27% (1999: 43%).

De beloning van de Raad van Commissarissen bedroeg € 117.000 (1999: € 108.000).

Het aantal werknemers was als volgt:

	2000		1999	
	Gemiddeld	Ultimo	Gemiddeld	Ultimo
Nederland	2.591	2.609	2.414	2.573
Buitenland	929	952	876	906
	3.520	3.561	3.290	3.479

4. Sociale lasten

Hieronder is begrepen aan pensioenkosten € 7,3 miljoen (1999: € 8,9 miljoen).

Naast volksverzekeringen en bedrijfspensioenregelingen bestaan er binnen de groep een aantal aanvullende pensioenregelingen. Het merendeel van de regelingen is gebaseerd op vaste aanspraken, terwijl een beperkt aantal voorziet in vaste bijdragen.

Ten aanzien van regelingen gebaseerd op vaste aanspraken dekken de kosten welke jaarlijks ten laste van de winst- en verliesrekening worden gebracht de werkelijke kosten van het plan en alle overige pensioenlasten. Overige pensioenlasten omvatten bijvoorbeeld backservice-lasten, gevolgen van wijzigingen in actuariële grondslagen en van aanpassingen van de regelingen. De gehanteerde rendementsverwachtingen zijn lager dan de rentevoet op langlopende staatsleningen, alsmede de werkelijk op de beleggingen gerealiseerde rendementen over de afgelopen jaren.

Bijdragen aan regelingen met een vaste, jaarlijkse bijdrage worden ten laste van het resultaat van het betreffende jaar gebracht.

5. Bedrijfsresultaat

Naar sector:	2000		1999	
		%		%
Offshore	71.815	72	56.162	65
Bagger-/gespecialiseerde scheepsbouw	32.267	32	34.889	41
Holding	(4.361)	(4)	(5.412)	(6)
	<u>99.721</u>	<u>100</u>	<u>85.639</u>	<u>100</u>

6. Overige financiële baten / (lasten)

	2000	1999
Opbrengst overige financiële vaste activa	157	172
Rentebaten	15.413	12.065
Rentelasten *)	(26.104)	(10.307)
	<u>(10.534)</u>	<u>1.930</u>

*) Na aftrek van € 6.168 (1999: € 6.928) geactiveerd onder Investerings in materiële vaste activa.

7. Belastingen

	2000	1999
Verschuldigde belastingen	14.610	17.821
Mutatie voorziening voor latente belastingverplichtingen	(921)	(109)
	<u>13.689</u>	<u>17.712</u>

Als gevolg van het beleid dat de groep ten aanzien van belastingen hanteert, is de algehele effectieve belastingdruk van 15,3% (1999: 20,2%) aanmerkelijk lager dan de gewogen gemiddelde belastingdruk van de landen van waaruit de activiteiten hoofdzakelijk worden ontplooid.

Toelichting bij het geconsolideerd vermogensoverzicht

8. Materiële vaste activa	Terreinen en gebouwen	Schepen en drijvend materieel	Machines en installaties	Overige bedrijfs- middelen	In aanbouw	Totaal
Per 1 januari						
Aanschaffingswaarde	141.582	682.368	68.427	57.495	145.565	1.095.437
Cumulatieve afschrijvingen	(100.561)	(286.515)	(57.223)	(41.538)	–	(485.837)
Boekwaarde	<u>41.021</u>	<u>395.853</u>	<u>11.204</u>	<u>15.957</u>	<u>145.565</u>	<u>609.600</u>
Mutaties						
Investeringsen	1.783	343.836	4.943	4.517	(141.020)	214.059
Verkopen	–	(591)	(206)	547	–	(250)
Afschrijvingen	(3.077)	(75.313)	(2.777)	(3.874)	–	(85.041)
Koersverschillen	98	16.246	–	41	10.581	26.966
Overige mutaties	(17)	5.349	637	(65)	(12)	5.892
	<u>(1.213)</u>	<u>289.527</u>	<u>2.597</u>	<u>1.166</u>	<u>(130.451)</u>	<u>161.626</u>
Per 31 december						
Aanschaffingswaarde	143.429	975.480	71.438	58.888	15.114	1.264.349
Cumulatieve afschrijvingen	(103.621)	(290.100)	(57.637)	(41.765)	–	(493.123)
Boekwaarde	<u>39.808</u>	<u>685.380</u>	<u>13.801</u>	<u>17.123</u>	<u>15.114</u>	<u>771.226</u>

Onder 'Terreinen en gebouwen' zijn ondermeer havens, hellingen en dokken opgenomen.

Onder 'Schepen en drijvend materieel' zijn per ultimo verslagjaar opgenomen:

- zes geïntegreerde drijvende productie-, opslag- en overslagsystemen (FPSO's), ieder bestaande uit een aangepaste tanker, een productie-installatie en een afmeersysteem inclusief de 'swivel stack';
- vijf geïntegreerde drijvende opslag- en overslagsystemen (FSO's), ieder bestaande uit een aangepaste tanker en een afmeersysteem inclusief het olie-/gas-overslagsysteem;
- de 'Dynamic Installer', een dynamisch positioneerbaar werkschip;
- de 'Jamestown', een tweedehands FPSO.

Gedurende het verslagjaar is een bedrag van € 6.168 geactiveerd ter zake van aan derden betaalde rente.

De posten 'Schepen en drijvend materieel' en 'In aanbouw' hebben nagenoeg geheel betrekking op offshore activiteiten. De overige posten hangen vrijwel uitsluitend samen met bagger-/gespecialiseerde scheepsbouwactiviteiten.

	2000	1999
Investeringsen naar geografisch gebied:		
	%	%
Europa	12.669	6
Noord-, Midden- en Zuid-Amerika	125.529	59
Afrika	18.266	8
Midden-Oosten / Azië / Australië	57.595	27
	<u>214.059</u>	<u>100</u>
Boekwaarde naar geografisch gebied:		
	%	%
Europa	114.292	15
Noord-, Midden- en Zuid-Amerika	250.658	33
Afrika	149.983	19
Midden-Oosten / Azië / Australië	256.293	33
	<u>771.226</u>	<u>100</u>

9. Financiële vaste activa

	Vorderingen op			Totaal
	Minderheidsdeelnemingen	minderheidsdeelnemingen	Overige vorderingen	
Boekwaarde per 1 januari	1.752	91	2.602	4.445
Investerings / verstrekkingen	–	1.146	4.096	5.242
Verkopen / aflossingen	(234)		(135)	(369)
Resultaten	32	–	–	32
Dividenden	(61)	–	–	(61)
Overige mutaties	(89)	(1.146)	(272)	(1.507)
Boekwaarde per 31 december	1.400	91	6.291	7.782
10. Onderhanden werken min ontvangen termijnen			2000	1999
Onderhanden werken			370.591	341.549
Ontvangen termijnen			(278.106)	(264.987)
			92.485	76.562
11. Vorderingen				
Debiteuren			86.199	161.060
Overige vorderingen			16.303	14.469
Overlopende activa			54.935	50.662
			157.437	226.191
12. Effecten				
Obligaties			13.138	13.138
Overige effecten			3.194	191
			16.332	13.329

De effecten zijn aan de beurzen van Euronext Amsterdam genoteerd en worden aangehouden ter belegging van tijdelijk overtollige liquide middelen.

De marktwaarde van de obligaties bedraagt per ultimo verslagjaar € 13,4 miljoen.

13. Liquide middelen

	2000	1999
Kasmiddelen en banksaldi	13.106	20.042
Op korte termijn uitgezette middelen	239.857	165.873
	252.963	185.915

14. Activa

Naar sector:	2000		1999	
		%		%
Offshore	952.569	72	808.246	70
Bagger-/gespecialiseerde scheepsbouw	359.827	27	329.913	29
Holding	17.008	1	7.848	1
	1.329.404	100	1.146.007	100

15. Kortlopende schulden

	2000	1999
Crediteuren	102.392	110.104
Belastingen en premies sociale verzekeringen	28.995	31.968
Schulden ter zake van pensioenen	2.339	1.592
Voorgesteld dividend	38.369	35.152
Schulden aan minderheidsdeelnemingen	24	24
Overige schulden	62.175	40.142
Ongerealiseerde koersresultaten op valutatermijntransacties	5.225	7.045
Vooruitontvangen termijnen	79.570	49.077
Te betalen inzake afgeleverde orders	49.020	53.777
Overige overlopende passiva	133.359	137.097
	501.468	465.978

16. Langlopende schulden

	2000		1999	
	Totaal	Waarvan af te lossen na 5 jaar	Totaal	Waarvan af te lossen na 5 jaar
Schulden aan kredietinstellingen	413.955	45.302	319.312	4.988
In deze post zijn begrepen:				
	Opgenomen	Aflossings- periode	Rentevoet per jaar	
US\$ projectfinancieringen met beperkt regresrecht	februari 1997 1999 en 2000 medio 2000 december 2000	7 jaar 5 jaar 10 jaar 6 jaar	8 % vast 6,59% 9 % 9,53%	53.070 57.036 44.519 201.666
US\$ lening	1999	7 1/2 jaar	7,49% vast	356.291 25.598
US\$ vrij opneembare kredietfaciliteit		7 jaar	7,01%	26.535
Overige langlopende schulden, waaronder een hypothecaire lening				5.531
				413.955

De in bovengenoemd bedrag begrepen aflossingsverplichtingen over 2001 bedragen € 71,2 miljoen. De betaalde rente op langlopende schulden over 2000 beliep € 24,5 miljoen (1999: € 9,3 miljoen).

De groep kent geen 'off-balance'-financiering. Alle schulden zijn in het geconsolideerde vermogensoverzicht opgenomen.

17. Voorzieningen

	Latente belasting- verplichtingen	Pensioenen	Milieu- kosten	Totaal
Stand per 1 januari	6.580	1.105	2.289	9.974
Vrijval	(921)	(721)	–	(1.642)
Stand per 31 december	<u>5.659</u>	<u>384</u>	<u>2.289</u>	<u>8.332</u>

De voorziening voor milieukosten heeft betrekking op de scheepswerven van de groep, en betreft de toekomstige schoonmaak van vervuilde grond zoals in de huidige wetgeving is vereist.

**18. Egalisatierekening
investeringspremies**

	2000	1999
Stand per 1 januari	9.370	9.974
Vrijval	(580)	(604)
Stand per 31 december	<u>8.790</u>	<u>9.370</u>

19. Verplichtingen

Naar sector:	2000		1999	
		%		%
Offshore	624.924	67	518.624	64
Bagger-/gespecialiseerde scheepsbouw	250.379	27	237.641	30
Holding	57.242	6	48.369	6
	<u>932.545</u>	<u>100</u>	<u>804.634</u>	<u>100</u>

20. Eigen vermogen

Verwezen wordt naar de punten 4 tot en met 6 van de Toelichting bij de vennootschappelijke balans.

**21. Niet uit de balans
blijkende
verplichtingen**

De regresverplichtingen bedragen € 6,1 miljoen. Deze hebben betrekking op middellange termijnvorderingen welke aan banken zijn overgedragen. Hiervan is € 5,2 miljoen gedekt door kredietverzekering en bankgaranties.

De verplichtingen ter zake van operationele leasecontracten, huurcontracten en erfpacht, contant gemaakt tegen een rentevoet van 8% per jaar, zijn als volgt:

	2000			Totaal	1999
	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar	Totaal	Totaal
Operationele lease	1.493	2.035	–	3.528	2.856
Huur	2.305	3.610	3	5.918	5.561
Erfpacht	157	469	599	1.225	1.277
	<u>3.955</u>	<u>6.114</u>	<u>602</u>	<u>10.671</u>	<u>9.694</u>

Onder de voorwaarden van de financieringsregeling en als zekerheid voor leningen aangegaan door IHC Holland NV, Merwede Shipyard en van der Giessen-de Noord N.V., zijn door deze groepsmaatschappijen hypotheeken verstrekt op hun onroerende zaken en zijn hun roerende zaken in pandrecht gegeven aan de banken van de groep.

Met betrekking tot het personeelsaandelenplan bestaan geen omvangrijke risico's. De aandelen voor het aandelenplan worden ter beurze gekocht en beheerd door een stichting. Het risico voor de groep is beperkt tot de uitstaande rentevrije leningen aan de deelnemers, welke ultimo 2000 € 1,1 miljoen bedragen (1999: € 1,0 miljoen).

22. Financiële instrumenten

Algemeen

Op basis van het door de Raad van Bestuur geformuleerde financiële beleid, maakt de groep in de normale bedrijfsvoering gebruik van meerdere financiële instrumenten, welke worden verantwoord onder activa en passiva, of niet in de balans zijn opgenomen.

Een belangrijk deel van de bedrijfsactiviteiten luidt in vreemde valuta. Het valutarisico ten aanzien van projectresultaten en contractwaarden van in US dollar gewaardeerde groepsmaatschappijen wordt volledig afgedekt, eveneens voor wat betreft langlopende leasecontracten. Ook in vreemde valuta luidende nettovermogenswaarden van groepsmaatschappijen en joint ventures worden afgedekt, veelal door middel van valutatermijntransacties. Financiële instrumenten worden uitsluitend gebruikt voor zover sprake is van een zakelijke transactie.

Ten aanzien van de beheersing van renterisico's is het uitgangspunt, dat de rentevoet van langlopende schulden voor de gehele looptijd wordt vastgelegd. Dit geschiedt doorgaans via financiële instrumenten, zoals rente-swaps. De vrij opneembare kredietfaciliteit kent een variabele rentevoet vanwege de sterk wisselende en tijdelijke benutting hiervan tijdens de bouwfase van lease F(P)SO's, voorafgaand aan de uiteindelijke (project)financiering.

Gelet op de aard van de bedrijfsactiviteiten voortvloeiende schommelingen in de kasstroom, worden beschikbare middelen gewoonlijk niet langer uitgezet dan één jaar.

Ten aanzien van de beheersing van politieke en kredietrisico's kent de groep een beleid van kritische beoordeling van risico's verbonden aan turnkey en lange termijn leasecontracten. Indien noodzakelijk geacht worden politieke risico's verzekert als te dien aanzien instrumenten op de markt voorhanden zijn. Voor wat betreft kredietrisico's geldt dat van afnemers bank- of concerngaranties worden verlangd, en worden door de scheepswerven van de groep kredietverzekeringen afgesloten. Bovendien nemen projectfinancieringen met beperkt regresrecht een belangrijk deel van de risico's weg, welke verband houden met langlopende leasecontracten. De groep streeft er naar risico's zo veel als mogelijk is te beperken.

Financiële instrumenten in de balans

Financiële instrumenten verantwoord onder activa en passiva hebben betrekking op financiële vaste activa, vorderingen, liquiditeiten en kortlopende schulden. De geschatte marktwaarde is nagenoeg gelijk aan de nominale waarde per balansdatum.

Financiële instrumenten welke niet uit de balans blijken

De marktwaarde van de per 31 december 2000 uitstaande valutatermijncontracten, berekend tegen de slotkoersen op die datum, bedraagt € 625 miljoen, bij een contractuele tegenwaarde van € 522 miljoen. Rekeninghoudend met de koersverschillen welke reeds in de jaarrekening zijn verwerkt belooft het resterende ongerealiseerde koersverlies € 40 miljoen.

De marktwaarde van de langlopende schulden waarvoor rente-swaps zijn afgesloten, is per 31 december 2000 € 5 miljoen lager dan de nominale waarde.

Vennootschappelijke balans

in duizenden euro (na voorgestelde winstbestemming)

	Toelichting	31 december 2000	31 december 1999
Vaste activa			
Materiële vaste activa		158	220
Financiële vaste activa	1	<u>442.181</u>	<u>391.658</u>
		442.339	391.878
Vlottende activa			
Vorderingen	2	5.112	2.644
Liquide middelen		<u>12.692</u>	<u>4.983</u>
		17.804	7.627
Kortlopende schulden	3	<u>64.023</u>	<u>59.125</u>
Netto vlottende activa		<u>(46.219)</u>	<u>(51.498)</u>
Netto activa		<u>396.120</u>	<u>340.380</u>
Voorzieningen			
		1.324	1.324
Eigen vermogen			
Geplaatst kapitaal	4	25.579	25.109
Agioreserve	5	109.691	103.455
Overige reserves	6	<u>259.526</u>	<u>210.492</u>
		394.796	339.056
Geïnvesteed vermogen		<u>396.120</u>	<u>340.380</u>

Vennootschappelijke winst- en verliesrekening*)

in duizenden euro

	Toelichting	2000	1999
Vennootschappelijk resultaat		(1.303)	(1.743)
Resultaten groepsmaatschappijen (inclusief koersverschillen)	1	<u>76.487</u>	<u>71.238</u>
Nettowinst		<u>75.184</u>	<u>69.495</u>

*) De vennootschappelijke winst- en verliesrekening is beperkt op grond van artikel 402 Titel 9 Boek 2 BW.

Toelichting bij de vennootschappelijke balans

1. Financiële vaste activa	2000	1999
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	439.604	389.081
Minderheidsdeelnemingen	36	36
Vorderingen op groepsmaatschappijen	2.541	2.541
	<u>442.181</u>	<u>391.658</u>
Het verloop van de post 'Deelnemingen in groepsmaatschappijen' is als volgt:		
Boekwaarde per 1 januari		389.081
Resultaten	56.829	
Koersverschillen	19.658	
		<u>76.487</u>
Dividenden		(25.336)
Betaalde goodwill		(628)
Boekwaarde per 31 december		<u>439.604</u>
2. Vorderingen	2000	1999
Vorderingen op groepsmaatschappijen	193	1.289
Overige vorderingen	4.919	1.355
	<u>5.112</u>	<u>2.644</u>
3. Kortlopende schulden		
Schulden aan groepsmaatschappijen	22.182	23.077
Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.149	606
Voorgesteld dividend	38.369	35.152
Overige schulden	323	290
	<u>64.023</u>	<u>59.125</u>
4. Geplaatst kapitaal		
Het maatschappelijk kapitaal bedraagt NLG 200.000.000,- verdeeld in 50.000.000 gewone aandelen en 50.000.000 preferente aandelen, elk groot nominaal NLG 2,-.		
Gedurende het verslagjaar zijn 241.550 nieuwe gewone aandelen uitgegeven ter zake van de uitoefening van optierechten.		
Het aantal geplaatste gewone aandelen per ultimo boekjaar beliep 28.184.612.		
	2000	1999
Stand per 1 januari	25.109	24.770
Stockdividend	251	325
Uitoefening optierechten	219	14
Stand per 31 december	<u>25.579</u>	<u>25.109</u>

In juni 1991 introduceerde de Raad van Commissarissen van de vennootschap een aandelenoptieplan voor de Raad van Bestuur, en voor de directie en de stafmedewerkers van groepsmaatschappijen. Ongeveer 100 medewerkers nemen deel aan dit plan, dat voorziet in de jaarlijkse uitgifte van opties gebaseerd op de resultaten over het voorafgaande jaar en individuele prestaties.

Opties worden uitgegeven tegen de slotkoers op de datum van uitgifte en kunnen vanaf dat moment gedurende een periode van vijf jaar worden uitgeoefend. De uitgiftedatum is de datum waarop de Raad van Commissarissen de jaarrekening van de vennootschap heeft goedgekeurd.

Sedert 1 april 1999 zijn gedragsregels ter zake van misbruik van voorkennis van kracht, teneinde de naleving van de 'Wet Toezicht Effectenverkeer 1995' te waarborgen. Deze regels verbieden ondermeer de uitoefening van opties gedurende bepaalde perioden, en meer in het bijzonder wanneer de medewerker kennis heeft van koersgevoelige informatie. De financieel directeur is in dit verband aangewezen als toezichhouder op de naleving van de gedragsregels.

In het verslagjaar zijn 50.000 aandelenopties toegekend aan de Raad van Bestuur van de vennootschap, en 220.000 stuks aan de directie en stafmedewerkers van groepsmaatschappijen.

De samenstelling van de nog uitstaande aandelenopties ultimo boekjaar is als volgt:

Jaar van toekenning	Aantal	Uitoefenprijs	Geldig tot
1996	81.500	30,58	29 maart 2001
1997	109.100	45,65	4 april 2002
1998	120.000	55,68	3 april 2003
1999	260.250	33,00	9 april 2004
2000	268.400	44,70	31 maart 2005
<u>839.250</u> (waarvan in bezit van de Raad van Bestuur: 148.850)			

5. Agioreserve

	2000	1999
Stand per 1 januari	103.455	103.420
Stockdividend	(251)	(325)
Uitoefening optierechten	6.487	360
Stand per 31 december	<u>109.691</u>	<u>103.455</u>

De agioreserve is geheel beschikbaar voor belastingvrije uitkeringen.

6. Overige reserves

	2000	1999
Stand per 1 januari	210.492	162.138
Terugboeking inzake keuze voor stockdividend	13.037	14.471
Uitoefening optierechten	-	3.455
Dividend inzake uitoefening optierechten	(190)	-
Betaalde goodwill	(628)	(3.915)
Voorgestelde winstbestemming	36.815	34.343
Stand per 31 december	<u>259.526</u>	<u>210.492</u>

7. Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De vennootschap heeft garanties afgegeven ter zake van de nakoming van contractuele afbouwverplichtingen van enkele groepsmaatschappijen, en nakoming van verplichtingen uit hoofde van langlopende lease-/exploitatiecontracten aangaande F(P)SO's.

Schiedam, 30 maart 2001

Raad van Bestuur

J.J.C.M. van Dooremalen, president-directeur
G. Docherty, financieel directeur
D. Keller
F. Blanchelande
D.J. van der Zee

Raad van Commissarissen

H. Langman, voorzitter
J.M.H. van Engelsehoven, vice-voorzitter
A.P.H. van Baardewijk
J.D. Bax
D. Goguel-Nyegaard
A.G. Jacobs

Winstverdeling

Met betrekking tot de winstverdeling luidt artikel 22 van de Statuten:

1. Bij het opmaken van de jaarrekening zal de directie zodanige afschrijvingen op de bedrijfsmiddelen der vennootschap toepassen en zodanige voorzieningen voor belastingen en andere doeleinden treffen, als zij raadzaam zal oordelen.
2. Uit de winst zoals die blijkt uit de vastgestelde jaarrekening, wordt allereerst, voor zover die winst daartoe voldoende is, op de preferente aandelen uitgekeerd het hierna te noemen percentage van het nominaal op die aandelen gestorte bedrag. Het hiervoor bedoelde percentage is gelijk aan het gewogen gemiddelde van Euribor, geldend voor twaalf maanden, gedurende het boekjaar waarin de preferente aandelen uitstonden respectievelijk gedurende het gedeelte van het boekjaar waarin deze preferente aandelen uitstonden, vermeerderd met een opslag van tweehonderd (200) basispunten. Verdere uitkering uit de winst vindt op preferente aandelen niet plaats.
3. De directie is bevoegd, onder goedkeuring van de raad van commissarissen, telkenjare te bepalen welk deel van de na toepassing van het bepaalde in het vorig lid overblijvende winst zal worden gereserveerd.
4. Uit het daarna overblijvende deel van de winst zal, zo mogelijk aan de houders van gewone aandelen vier procent over het nominale bedrag van hun gewone aandelen worden uitgekeerd.
5. Het restant van de winst staat ter vrije beschikking van de algemene vergadering van aandeelhouders.
6. De algemene vergadering kan uitsluitend op voorstel van de directie onder goedkeuring van de raad van commissarissen besluiten om ten laste van enige reserve uitkeringen te doen.

Onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen wordt voorgesteld de nettowinst – zoals gespecificeerd in de vennootschappelijke winst- en verliesrekening – als volgt te verdelen (in €):

Nettowinst	75.184.000,-
In overeenstemming met artikel 22 lid 3 van de statuten wordt toegevoegd aan de Overige reserves	36.815.000,-
	<hr/>
Resteert	38.369.000,-
In overeenstemming met artikel 22 lid 4 van de statuten zal aan houders van gewone aandelen 4% over het nominale bedrag van hun aandelen worden uitgekeerd, zijnde 4% van NLG 56.369.224,-	1.023.000,-
	<hr/>
Ter vrije beschikking van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders	37.346.000,-
	<hr/>

Op grond van het bepaalde in artikel 22 lid 5 van de statuten, wordt voorgesteld ook het resterende bedrag als dividend aan aandeelhouders uit te keren. Het dividend kan naar keuze van de aandeelhouder geheel in contanten dan wel in aandelen worden opgenomen. In de agenda van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van IHC Caland N.V., welke op 8 juni 2001 gehouden zal worden, staan nadere gegevens vermeld onder punt 5 en de toelichting daarop.

Accountantsverklaring

Opdracht Wij hebben de jaarrekening 2000 van IHC Caland N.V. te Schiedam gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de leiding van de vennootschap. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controle-opdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die de leiding van de vennootschap daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Oordeel Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 2000 en van het resultaat over 2000 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW.

Rotterdam, 30 maart 2001

KPMG Accountants N.V.

Kerncijfers

in miljoenen euro, tenzij anders vermeld

	Toelichting	2000	1999	1998	1997	1996
Waarde van productie		1007,8	1294,9	879,8	753,7	705,4
Netto-omzet (afgeleverde opdrachten)		827,7	1229,2	646,9	627,1	691,1
Nieuwe opdrachten		1388,6	830,7	1453,2	761,1	732,7
Orderportefeuille per 31 december		2849,1	2169,1	2534,5	1740,1	1377,7
Resultaten						
Nettowinst	1	75,2	69,5	66,3	53,2	42,3
Dividend		38,4	35,2	33,4	27,0	21,7
Eigen vermogen per 31 december		394,8	339,1	290,3	253,3	241,2
Kasstroom	1	160,2	132,1	118,1	91,8	60,2
Investerings in materiële vaste activa		214,1	231,0	111,4	106,5	162,9
Afschrijvingen		85,0	62,6	51,8	38,6	17,9
Aantal werknemers (gemiddeld)		3520	3290	2892	2251	1969
Lonen en salarissen, sociale lasten		174,6	164,7	142,1	109,6	92,9
Kengetallen (%)						
Eigen vermogen : geïnvesteerd vermogen		48	50	64	65	79
Vlottende activa : kortlopende schulden		110	114	107	100	109
Rentabiliteit gemiddeld geïnvesteerd vermogen	1	13,3	14,9	16,9	17,4	20,7
Rentabiliteit gemiddeld eigen vermogen	1	19,5	20,9	23,0	20,4	21,4
Bedrijfsresultaat : netto-omzet		12,0	7,0	12,8	10,2	6,1
Nettowinst : netto-omzet		9,1	5,7	10,3	8,5	6,1
Kasstroom : gemiddeld eigen vermogen	1	42	40	41	35	30
Kasstroom : gemiddeld geïnvesteerd vermogen	1	21	23	27	25	26
Langlopende schulden : eigen vermogen		105	94	49	47	24
Eigen vermogen : waarde van productie		39	26	33	34	34
Eigen vermogen : nieuwe opdrachten		28	41	20	33	33
Gegevens per aandeel (€)						
Nettowinst	2	2,68	2,51	2,44	1,98	1,66
Dividend	1/3	1,36	1,27	1,23	1,00	0,82
Eigen vermogen per 31 december	4	14,01	12,26	10,64	9,36	9,07
Kasstroom	1/3	5,71	4,78	4,34	3,42	2,36
Koers – per 31 december		50,00	36,25	35,39	47,74	44,79
– hoogste		61,40	49,20	57,72	62,17	46,74
– laagste		31,00	26,40	29,95	41,97	23,78
Koers / winst-verhouding	4	18,7	14,4	14,6	24,3	28,2
Nettowinst : beurswaarde per 31 december (%)		5,3	6,9	6,9	4,1	3,6
Aantal geplaatste aandelen (x 1.000)		28185	27666	27293	27053	26596
Beurswaarde per 31 december (€ miljoen)		1409,2	1002,9	966,0	1291,5	1191,2
Omzet (x 1.000, in dubbel telling)		48418	58401	40706	48244	33110
Aantal uitgeoefende optierechten		241.550	156.425	36.350	311.325	401.800
Aantal uitgegeven aandelen inzake stockdividend		277.302	357.906	211.892	145.314	–

Indien zich (wezenlijke) veranderingen in de grondslagen voor de jaarrekening hebben voorgedaan gedurende deze tienjarige periode, zijn de cijfers over voorgaande jaren voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

1995	1994	1993	1992	1991
621,7	408,6	404,0	322,1	204,5
421,1	402,2	351,6	252,8	205,7
844,4	791,1	321,2	480,8	286,8
1344,2	921,2	540,0	554,0	326,8
34,2	29,1	24,3	20,6	14,8
17,3	15,0	12,8	11,0	10,5
131,9	114,0	101,4	93,6	84,8
55,0	55,5	56,2	35,8	22,6
56,8	9,9	25,7	63,6	20,2
20,8	26,4	31,9	15,2	7,8
1888	1830	1796	1308	1211
82,7	79,3	77,1	59,4	48,9
93	91	68	71	78
106	115	114	106	134
24,5	21,9	19,0	17,4	16,1
26,0	25,3	23,3	21,8	18,0
8,0	8,1	7,2	6,4	6,0
8,1	7,2	6,9	8,2	7,2
42	48	54	38	27
39	38	38	29	21
3	4	39	32	9
21	28	25	29	41
16	14	32	19	30
1,44	1,24	1,03	0,89	0,64
0,73	0,64	0,54	0,48	0,45
5,54	4,82	4,31	4,04	3,66
2,32	2,36	2,39	1,55	0,98
24,50	19,92	17,65	9,81	6,21
25,00	20,74	19,29	10,03	7,62
15,25	15,75	9,85	6,22	4,49
17,0	16,2	17,1	11,0	9,7
5,9	6,2	5,8	9,1	10,3
23799	23642	23509	23159	23159
583,2	471,0	415,0	227,3	143,7
27437	26615	22915	23478	30257
157.800	132.300	350.000	–	200
–	–	–	–	–

1 Exclusief buitengewone posten.

2 Voorgaande jaren zijn voor vergelijkingsdoeleinden aangepast aan de 4 : 1 aandelensplitsing in 1993.

3 Op basis van het gewogen gemiddeld aantal uitstaande aandelen, vanaf 1994.

4 Op basis van het aantal uitstaande aandelen aan het eind van het verslagjaar.

IHC CALAND N.V.

Postadres

Postbus 31
3100 AA Schiedam

Bezoekadres

's-Gravelandseweg 557
3119 XT Schiedam

Telefoon (+31) 10 2466980
Telefax (+31) 10 2466990
E-mail ihcc@ihccaland.nl

Informatie met betrekking tot
IHC Caland is beschikbaar
op de website www.ihccaland.nl

Grafische vormgeving
Niek Wensing, Huis ter Heide

Fotografie
Groepsmaatschappijen IHC Caland N.V.

Lithografie en druk
B.V. Drukkerij De Eendracht, Schiedam

Afwerking
Boekbinderij Van der Kaay/Coninck, Zoetermeer

Dit jaarverslag is gedrukt op chloorvrij gebleekt papier.
Het is biologisch afbreekbaar en recyclebaar.